

ความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากร โรงพยาบาลแม่สอด กรณีศึกษา^๑
กลุ่มเจนเนเรชั่นวาย

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาตรีประจำเดือนกุมภาพันธ์
สาขาวิชานโยบายสาธารณะ
กรกฎาคม 2562
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยพะเยา

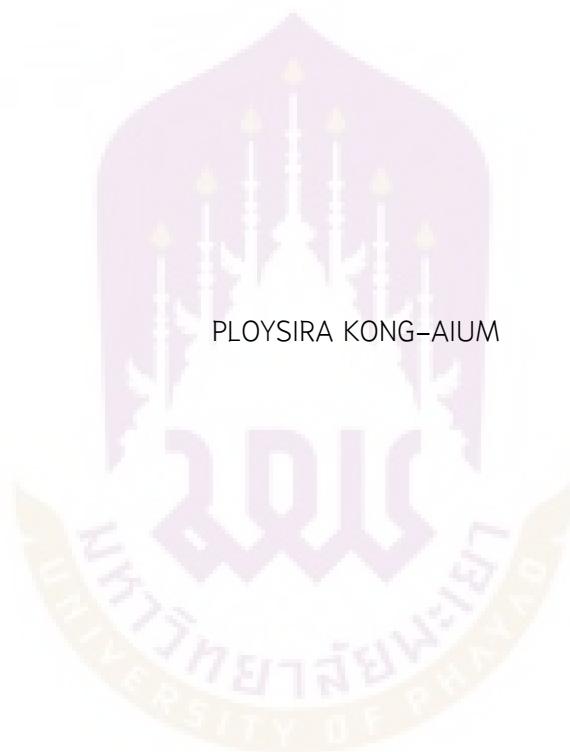
ความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรโรงพยาบาลแม่สอด กรณีศึกษา
กลุ่มเจنمเมเรชั่นวาย

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองของเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาราชบัณฑิตประจำสำนักงานคณะกรรมการบริหาร
สาขาวิชานโยบายสาธารณะ
กรกฎาคม 2562
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยพะเยา

ORGANIZATIONAL COMMITMENT OF PERSONNEL, MAE SOT HOSPITAL, CASE STUDY OF
GENERATION Y GROUP

14408635
 UP ithesis 59214168 independent study / recv: 22072562 13:41:14 / seq: 44

An Independent Study in Partial Fulfillment of Requirements

for the Master of Public Administration in Public Policy

July 2019

Copyright of University of Phayao

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
เรื่อง
ความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรโรงพยาบาลแม่สอด กรณีศึกษา[†]
กลุ่มเจนเนเรชั่นวาย

ของ พลอยสิร คงเอี่ยม

ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา[†]
หลักสูตรรู้ประสาณศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ
ของมหาวิทยาลัยพะเยา

อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รักษ์ศรี เกียรติบุตร)
คณบดีคณะรัฐศาสตร์และสังคมศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ พรรณพ นพรัก)

เรื่อง: ความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรโรงพยาบาลแม่สอด กรณีศึกษา
กลุ่มเจนเนเรชั่นวาย

ผู้ศึกษาด้านครัว: พloy สิริ คงอุ่ยม, การศึกษาด้านครัวด้วยตนเอง: รป.ม. (นโยบายสาธารณะ), มหาวิทยาลัย
พะเยา, 2562

อาจารย์ที่ปรึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิภาวดี ใจบุตร
คำสำคัญ กลุ่มเจนเนเรชั่นวาย, ความผูกพัน, โรงพยาบาล

บทคัดย่อ

การค้นคว้าด้วยตนเองมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันต่อองค์กร และศึกษา
ระดับความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรกลุ่มเจนเนเรชั่นวายโรงพยาบาลแม่สอด เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากร
ที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ กลุ่มบุคลากรโรงพยาบาลแม่สอดที่อยู่ในกลุ่มเจนเนเรชั่นวาย อายุระหว่าง 21-38 ปี ได้กลุ่ม
ตัวอย่าง จำนวน 220 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย ซึ่งเป็นการเลือกโดยไม่มีการคืนที่ เครื่องมือวิจัย ได้แก่
แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทาง
เดียว และอภิปราย จากการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีสถานภาพสมรส ระยะเวลา
การทำงานมากกว่า 10 ปี และมีระดับการศึกษาสูงสุดปริญญาตรี ผลการวิเคราะห์ข้อมูลให้เห็นเกี่ยวกับระดับความ
ผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรกลุ่มเจนเนเรชั่นวายโรงพยาบาลแม่สอด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.59
ได้แก่ 1) ด้านการคงอยู่กับองค์กร บุคลากรมีความตั้งใจอย่างแน่วแน่ที่จะปฏิบัติงานจนเกียจลงอาชญา
2) ด้านความรู้สึก บุคลากรมีความรู้สึกภูมิใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งขององค์กร 3) ด้านบรรทัดฐานทางสังคม บุคลากร
กลุ่มเจนเนเรชั่นวายเต็มใจในการใช้ความสามารถที่มีอย่างเต็มที่ในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ บุคลากรกลุ่มเจนเนเรชั่นวาย
ที่มีระยะเวลาการทำงานที่แตกต่างกันมีความผูกพันต่อองค์กรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
ข้อเสนอแนะ โรงพยาบาลควรสนับสนุนระบบการทำงานเป็นทีมด้วยวิธีการทำงานที่หลากหลาย

Title: ORGANIZATIONAL COMMITMENT OF PERSONNEL, MAE SOT HOSPITAL, CASE STUDY OF GENERATION Y GROUP

Author: Ploysira Kong-aium, Independent Study: M.P.A. (Public Policy), University of Phayao, 2019

Advisor: Assistant Professor Dr. Raksi Kiattibutra

Keyword Generation Y Group, Commitment, Hospital

ABSTRACT

This self-study aimed to study the factors affecting organizational commitment and study the level of commitment to the organization of Generation Y Group personnel at MaeSot Hospital by using quantitative research methods. The researcher collected data from a group of MaeSot Hospital the Generation Y personnel at MaeSot Hospital who were in aged between 21–38 years. Sampling without replacement sampling was used to the sample group of 220 people. Research tools was a questionnaire. Data were analyzed by using percentage, mean, standard deviation and discussion. The study found that most of respondents were female, with marital status, working period of more than 10 years and had a Bachelor's Degree. The results revealed that the commitment to the organization in the overall aspects was at a high level namely; 1) The retention with the organization, personnel were highly determined to work until retirement. 2) The sense of commitment, personnel were proud to be part of the organization. 3) The social norms, the generation Y personnel were willing to use all the capacities at work. In addition, the sample groups who worked in different periods of time showed different opinions in organizational commitment statistically significant at the 0.05 level. Suggestions from the study was that the hospital should support a teamwork system with variety working methods.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาด้านครัวด้วยตนเองบัณฑีสมบูรณ์ได้ด้วยความอนุเคราะห์จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รักษ์ศรี เกียรติบุตร อาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งกรุณาสละเวลาให้ความรู้และคำแนะนำ แก่ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ทุกขั้นตอน เพื่อให้การเขียนรายงานค้นคว้าด้วยตนเองบัณฑีสมบูรณ์ที่สุด และผู้เขียนพยายามทุกท่านในการพิจารณาเครื่องมือ จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยพะเยา ที่ได้ประสิทธิปราชษาความรู้ขั้นเป็นพื้นฐานต่อการนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงานทั้งในปัจจุบันและอนาคต ตลอดจนบุคลากรของคณะรัฐศาสตร์และสังคมศาสตร์ทุกท่านที่ให้คำแนะนำเป็นอย่างดีตลอดมา

สุดท้ายนี้ ขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ และญาติพี่น้อง ตลอดจนเพื่อน ๆ ทุกคน ที่เคยให้กำลังใจและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่ดีในระหว่างการศึกษาด้วยดีมาโดยตลอด จนทำให้รายงานจากการศึกษาด้านครัวด้วยตนเองบัณฑีสมบูรณ์ลุล่วงไปด้วยดี สำหรับความดีของการจัดทำผลงานจากการศึกษาด้านครัวด้วยตนเองของ ขอขอบแก่นุพกการ และคณาจารย์ที่ประสิทธิปราชษาวิชาให้ความรู้แก่ผู้เขียนทุกท่าน

พลอยลิร คงเขียวม

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๙
กิตติกรรมประกาศ	๑๖
สารบัญ	๑๗
สารบัญตาราง	๑๘
สารบัญภาพ	๑๙
บทที่ 1 บทนำ	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	๕
สมมุติฐาน	๖
ขอบเขตของการศึกษา	๖
นิยามศัพท์เฉพาะ	๗
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา	๙
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๑๐
แนวคิดความผูกพันต่อองค์กร	๑๐
แนวคิดเรื่องเจนเนเรชั่น	๒๕
ข้อมูลโรงพยาบาลแม่ลอด	๒๙
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๓๒
การอปนแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา	๓๕
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	๓๘
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	๓๘

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	40
การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	40
การเก็บรวบรวมข้อมูล	41
การวิเคราะห์ข้อมูล	41
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	43
ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	44
ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเห็นเกี่ยวกับกับลักษณะงานและปัจจัยทางบุคคล โรงพยาบาลแม่สอด	46
ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์กรของบุคคล โรงพยาบาลแม่สอด	52
ส่วนที่ 4 ผลการทดสอบทางสถิติระหว่างข้อมูลด้านลักษณะส่วนบุคคล และความผูกพันต่อ องค์กร	55
บทที่ 5 บทสรุป	59
สรุปผลการวิจัย	59
อภิปรายผลการวิจัย	63
ข้อเสนอแนะ	65
บรรณานุกรม	66
ภาคผนวก	69
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม เรื่อง ความผูกพันต่อองค์กรของบุคคลโรงพยาบาล แม่สอด : กรณีศึกษา กลุ่มเจนเนเรชั่นวาย	70
ภาคผนวก ข แบบตรวจสอบความเที่ยงของเครื่องมือวิจัย	75
เรื่อง ความผูกพันต่อองค์กรของบุคคลโรงพยาบาลแม่สอด กรณีศึกษากลุ่ม เจนเนเรชั่น วาย	75
ประวัติผู้วิจัย	80

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 แสดงจำนวนบุคลากรโรงพยาบาลแม่สอด	30
ตาราง 2 แสดงที่มาของแนวคิดในการศึกษาวิจัย.....	36
ตาราง 3 แสดงจำนวนบุคลากรโรงพยาบาลแม่สอดที่มีช่วงอายุ 21-38 ปี แบ่งตามเพศ และ อายุปฏิบัติงาน.....	38
ตาราง 4 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างของบุคลากรโรงพยาบาลแม่สอดแบ่งตามเพศ	39
ตาราง 5 แสดงจำนวนและร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล	44
ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะงาน ด้าน ¹ ความท้าทายในงาน	46
ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะงาน ด้าน ² ความมีอิสรภาพในการทำงาน.....	47
ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะงาน ด้าน ³ ความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน.....	48
ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยจูงใจ ด้าน ⁴ สวัสดิการและผลตอบแทน	49
ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเรื่องการันตีจูงใจ ด้าน ⁵ เพื่อนร่วมงาน	50
ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยจูงใจ ด้าน ⁶ หัวหน้างาน.....	51
ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับความผูกพันต่อ ⁷ องค์กรของบุคลากรโรงพยาบาลแม่สอด ด้านคงอยู่กับองค์กร	52
ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับความผูกพันต่อ ⁸ องค์กรของบุคลากรโรงพยาบาลแม่สอด ด้านความรู้สึก	53

ตาราง 14 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับความผูกพันต่อ องค์กรของบุคลากรโรงพยาบาลแม่สอด ด้านบรรทัดฐานทางสังคม	54
ตาราง 15 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความผูกพันต่อองค์กร จำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล (เพศ)	55
ตาราง 16 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความผูกพันต่อองค์กร จำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล (สถานภาพ)	56
ตาราง 17 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความผูกพันต่อองค์กร จำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล (ระยะเวลาการทำงาน)	57
ตาราง 18 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความผูกพันต่อองค์กร จำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล (ระดับการศึกษา)	58

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพ 1 แบบจำลองปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความผูกพันต่อองค์กรและผลของความผูกพันต่อ องค์กร ของ เมาร์เดย์ (mowday, et al., 1982)	21
ภาพ 2 โครงสร้างการบริหารงานโรงพยาบาลแม่สอด	31
ภาพ 3 แสดงกรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษาความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรโรงพยาบาลแม่ สอด กรณีศึกษากลุ่มเจนเนเรชันวาย	37

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

มนุษย์ นับเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่ามากที่สุดในการพัฒนา ทั้งในฐานะทุนสำหรับ การขับเคลื่อนการพัฒนาและในฐานะเป้าหมายของการพัฒนา ดังนั้นการบริหารทรัพยากร มนุษย์เป็นภารกิจสำคัญสำหรับองค์กรทุกประเภท ไม่ว่าจะเป็นองค์กรของภาครัฐ หรือองค์กรของเอกชน ที่มีเป้าหมายสำคัญเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในการทำงาน ของคนในองค์กร และเป็นส่วนที่ช่วยผลักดันให้องค์กรก้าวไปสู่เป้าหมายได้อย่าง มีประสิทธิภาพ ฉะนั้นองค์กรจึงต้องให้ความสำคัญในการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ วิเชียร วัฒนาศิริ (2551)

การบริหารทรัพยากรมนุษย์นั้นมีหลายปัจจัยที่ส่งผล และมีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงาน ให้ประสบความสำเร็จ บรรลุเป้าหมาย ซึ่งมีองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องหลาย ๆ ประการ เช่น ลักษณะขององค์กร สภาพแวดล้อมของงาน ลักษณะของบุคลากรภายในองค์กร นโยบายการบริหารและการปฏิบัติ เป็นต้น ดังนั้นหน่วยงานด้านการบริหารงานบุคคล จะต้องมี การวางแผนเพื่อพัฒนาให้องค์กรมีความได้เปรียบแข่งขัน จำเป็นต้องสร้างแรงจูงใจให้ เกิดขึ้นกับพนักงาน เพื่อให้พนักงานอยู่ทิศทางในการทำงานและจังรักภักดีต่องค์กร หากไม่มีสิ่ง ที่พนักงานคาดหวังในงานปัจจุบัน พนักงานจะเริ่มมองหางานใหม่ ๆ การสร้างความรู้สึกผูกพัน ต่องค์กรของพนักงานจึงเป็นสิ่งสำคัญมากการรักษาบุคลากรที่มีประสิทธิภาพให้อยู่กับ องค์กรได้ยาวนาน เป็นกลยุทธ์ที่สำคัญที่สุด ในการแก้ปัญหาการขาดแคลนบุคลากร ขณะเดียวกันองค์กรต้องมีการลงทุนเพิ่มเพื่อสร้าง ฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรเข้ามา ทดแทน ทำให้องค์กรต้องสูญเสียเวลา และผลประโยชน์ ด้วยเหตุผลนี้ การพัฒนาบุคลากร ในองค์กรจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญมากขึ้น

ปัญหาหนึ่งที่มักพบในการบริหารทรัพยากรมนุษย์ คือ การที่พนักงานรุ่นเก่าถึงวัย เกษียณ และได้ออกไปจากองค์กร พร้อมกับการรับพนักงานรุ่นใหม่ที่เรียกว่า “เจนเนเรชันวาย (Generation Y)” เข้ามาทำงาน ซึ่งพนักงานกลุ่มนี้มีแนวโน้มที่เพิ่มจำนวนมากขึ้นเรื่อย ๆ และพัฒนาตนเองสู่การเป็นผู้บริหารองค์กรในอนาคต เจนเนเรชันวายเกิดในยุคที่มีความ เจริญก้าวหน้าทางสังคมซึ่งมีลักษณะแตกต่างไปจากคนรุ่นก่อนหน้า เช่น ความเชื่อ ค่านิยม ทัศนคติ เป็นต้น ธรรมรัตน์ อุย়েพร (2556) แม้พนักงานกลุ่มนี้เจนเนเรชันวาย (Gen Y) จะได้รับ

การยอมรับว่าเป็นพนักงานที่มีความสามารถในการทำงาน แต่ก็มักถูกวิจารณ์ถึงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เช่น การไม่เคารพกฎระเบียบ การไม่มีความอดทนในการทำงาน และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง คือ การไม่มีความผูกพันต่อองค์กร ซึ่งมักพบว่าคนกลุ่มนี้มักลาออกจากองค์กรห้างที่ยังมีอายุงานไม่ถึง 1 ปี รัชฎา อลิสนธิกุล. (2548) พฤติกรรมดังกล่าวทำให้เกิดความคิดเห็นว่า Gen Y จึงไม่มีความผูกพันต่อองค์กร

การพัฒนาพนักงานกลุ่ม Gen Y ซึ่งมีคุณลักษณะเด่นของกลุ่มจะเป็นตัวแปรสำคัญในการผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมองค์กร และมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางขององค์กรร่วมกับคนรุ่นเดียวกัน ไม่ใช่ผู้นำ แต่เป็นผู้ร่วม ที่ต้องให้ความสนใจในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับลักษณะการเรียนรู้ของ Gen Y ซึ่งจะส่งผลให้พวกเขามีความกระตือรือร้นที่จะร่วมในกระบวนการเรียนรู้ อันจะนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ดี โดยการฝึกอบรมมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับการเรียนรู้ ซึ่งการเรียนรู้เกิดจาก สิ่งเร้า ภัยภาวะรับสัมผัส ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ ประสบการณ์เดิม และการแปลความหมายจากสิ่งที่ได้รับสัมผัส ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นในการเรียนรู้ข้อมูลต่าง ๆ ที่ผ่านเข้ามา ทำให้มีปฏิกริยาตอบสนองต่อสิ่งเร้าที่ได้รับ ทำให้เกิดการเรียนรู้และเป็นผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ในลักษณะธรรมชาติในการเรียนรู้ของพนักงาน Gen Y เป็นผู้ที่ต้องการรู้เหตุผลในการเรียนรู้ ต้องการที่จะชี้นำตนเอง (Self-directed) ประสบการณ์เป็นสิ่งที่ทำให้พวกเขามีความแตกต่างระหว่างบุคคล สนใจเรื่องที่ช่วยให้การทำงานของเข้าดีขึ้น หรือช่วยแก้ปัญหาในการทำงาน จะเรียนรู้ได้ในบริบทที่มีการคำนึงถึงความหลากหลาย การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับพนักงาน Gen Y เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ควรจะออกแบบให้ครอบคลุมสัมผัส ร่วมกับนำลักษณะธรรมชาติในการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ ที่มีคุณลักษณะของ Gen Y มาผสมผสาน ซึ่งมีแนวทางในการออกแบบที่หลากหลาย ซึ่งการเรียนรู้ไม่ได้เกิดจากการบังคับ ไม่ได้เกิดในห้องเรียนเสมอไป วรรณจัน สุวนันธ์ (2562)

กลุ่มคน Gen Y ให้คุณค่ากับประสบการณ์และการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกัน อีกทั้งยังชอบที่จะเข้าสังคมและทำงานร่วมกับเพื่อน หรือจัดให้มีโครงการถ่ายทอดทักษะและความรู้ในที่ทำงานสำหรับหัวหน้างานและพนักงาน Gen Y รวมทั้งกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเพื่อนร่วมงาน ซึ่งเป็นความหลากหลายของการจัดกระบวนการ

เรียนรู้ หรือไม่ว่าจะเป็นการเปิดโอกาสให้พนักงานจากหน่วยงานต่าง ๆ หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามา มีส่วนร่วมในการสร้างหลักสูตร ร่วมกับทีมพัฒนาทรัพยากรบุคคล ในการออกแบบแบบ กิจกรรมการฝึกอบรม ซึ่งอาจ จะเป็นการทดสอบอย่างลงตัวของการบรรยายประกอบการยกตัวอย่างจริง และการทำกิจกรรมกลุ่ม ในเชิงปฏิบัติการ ด้วยการให้คำาณ ปัญหากรณีศึกษาที่จะต้องหาคำตอบโดยให้ประชุมระดมสมอง นำเสนอผลงาน ซักถาม การแลกเปลี่ยนความเห็นซึ่งกันและกัน เพื่อให้เกิดประสิทธิผลในการนำไปใช้งานได้จริง

การพัฒนาพนักงานโดยให้พนักงานมีโอกาสทำโครงการที่ตอบสนองต่อการบริหารองค์กร โดยการให้พนักงานได้ลงมือทำ สำรวจความรู้ในเรื่องที่สนใจ หรือเพื่อแก้ปัญหา มีการกำหนดประเด็นเรื่อง หรือระบุปัญหา การวางแผน สำรวจข้อมูลทั้งจากเอกสาร บุคคล มีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ เป็นคำาตอบได้แนวทางในการดำเนินการ โดยใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือช่วย พนักงานก็จะได้เรียนรู้ร่วมกัน มีการต่อยอด สร้างความรู้ และคิดหาแนวทางการแก้ไขด้วยตนเอง โดยการได้ทดลองทำและเรียนรู้อย่างต่อเนื่องจากการลงมือปฏิบัติ จริงร่วมกันเกิดเป็นการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในองค์กรได้อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งการพัฒนาพนักงาน Gen Y เน้นการปฏิบัติให้พนักงานได้มีโอกาสลงมือทำด้วยตนเองมากที่สุด สร้างบรรยากาศให้เกิดการเรียนรู้ และเห็นผลลัพธ์ด้วยตนเอง เช่น การพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ ที่เป็นประโยชน์ เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน พร้อมที่จะเป็นทั้งผู้ให้และผู้รับ นอกจากนั้นยังเป็นการส่งเสริมให้พากษาได้ดั่งพบกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง และสามารถพัฒนาไปสู่ระดับที่สูงยิ่งๆ ขึ้น ซึ่งถือเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ มุ่งมองความคิด เพื่อพัฒนาเป็นความผูกพันต่อองค์กรอย่างต่อเนื่อง

ความผูกพันต่อองค์กร เป็นลักษณะของความสัมพันธ์ของบุคลากรที่มีต่อองค์กร โดยเน้นทางด้านทัศนคติ และทางด้านพฤติกรรมที่แสดงออกของบุคลากรในองค์กรนั้น ๆ อาทิเช่น การรู้สึกเป็นหนึ่งเดียวกันอันดับองค์กร การอุทิศตนโดยไม่เห็นแก่ผลประโยชน์ มีความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างมากที่จะปฏิบัติงานเพื่อองค์กร เป็นต้น แต่สิ่งที่ต้องปฏิบัติควบคู่ไปด้วย คือ การปลูกฝัง หรือการสร้างจิตสำนึกให้กับบุคลากรภายในองค์กร เพื่อให้เกิดความรักความซื่อสัตย์ และจรรยาภีต่อองค์กร นอกจากนั้น ยังปลูกฝังให้บุคลากรเกิดความร่วมมือ ในการปฏิบัติงานให้กับองค์กรอย่างเต็มกำลังความสามารถของตน การจะทำให้บุคลากรในองค์กรเกิดความเต็มใจในการทำงานนั้น จะต้องมีการดูแลใส่ใจ ในด้านของความก้าวหน้าให้กับบุคลากร ซึ่งจะส่งผลให้บุคลากรมีความมุ่งมั่น ในการสร้างซื่อสัตย์ และสร้างความสำเร็จให้กับองค์กร การที่องค์กรจะคาดหวังในการปฏิบัติงานของบุคลากรได้นั้น

จะต้องมีการอาศัยปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นแรงเสริม เพื่อเป็นการกระตุ้นการผลักดัน ให้บุคลากรเกิดความผูกพันต่อองค์กร เมื่อบุคลากรมีความผูกพันต่อองค์กรก็จะทำให้เกิดแรงจูงใจ และพร้อมที่จะอยู่ที่ศูนย์เพื่อปฏิบัติหน้าที่ของตนจนสุดความสามารถเพื่อองค์กร ความผูกพันต่อองค์กรถือว่าเป็นสิ่งสำคัญที่ค่อยช่วยผูกมัดบุคลากรให้ปฏิบัติงานให้กับองค์กรไปนาน ๆ อย่างไรก็ตาม การที่แต่ละองค์กรจะสร้างความรู้สึกผูกพันของบุคลากรเป็นเรื่องที่ทำได้ยาก เพราะต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายในองค์กรในการสร้างความรู้สึกที่ดีต่อองค์กร

โรงพยาบาลแม่สอด (2561) ซึ่งเป็นองค์การที่ดำเนินงานเกี่ยวกับการให้บริการด้านการแพทย์ทั้งในสถานที่ตั้งของโรงพยาบาลและในชุมชนใกล้เคียง โดยมีหน้าที่ทั่วไปในการรักษาพยาบาล การพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน การบำรุงรักษาสิ่งแวดล้อม พัฒนาบุคลากร และการวิจัยด้านการแพทย์และสาธารณสุข และมีค่ามิตรภาพทั่วไปที่เน้นการให้บริการที่มีคุณธรรม มีคุณภาพ และให้ผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง เปิดให้บริการตั้งแต่ พ.ศ. 2501 จนถึงปัจจุบัน กว่า 60 ปี โดยโครงสร้างของโรงพยาบาลจำแนกเป็นกลุ่มภารกิจด้านบริหารปฐมภูมิ กลุ่มภารกิจด้านบริการทุติยภูมิและตติยภูมิ กลุ่มภารกิจด้านการพยาบาล กลุ่มด้านอำนวยการ 1. (ด้านบริหาร) และกลุ่มภารกิจด้านอำนวยการ 2. (ด้านแผนงานและระบบสารสนเทศ)

อำเภอแม่สอดเป็นอำเภอหนึ่งทางตอนกลางของจังหวัดตาก ที่มีการค้าระหว่างประเทศไทยกับพม่า เนื่องจากเป็นอำเภอที่อยู่ติดชายแดน และที่เป็นที่ตั้งจุดผ่านแดนถาวรด้านพรหมแดนแม่สอดเชื่อมโยงเมืองเมียวดี รัฐกระเหรีyang ประเทศพม่า ซึ่งอำเภอแม่สอด มีประชากรในพื้นที่เป็นคนไทย จำนวน 120,063 คน ต่างชาติ จำนวน 130,199 คน มีสถานบริการด้านสาธารณสุข ประกอบด้วย โรงพยาบาลทั่วไปของรัฐ จำนวน 1 แห่ง ศูนย์สุขภาพชุมชนเมือง จำนวน 1 แห่ง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จำนวน 22 แห่ง คลินิกอบอุ่น เทศบาลนครแม่สอด กองสาธารณสุขเทศบาล ศูนย์ควบคุมโรคติดต่อนำโดยแมลงที่ 8.3 NGO : แม่ตัวคลินิก และโรงพยาบาล เอกชน จำนวน 2 แห่ง พื้นที่อำเภอแม่สอด เป็นศูนย์กลางความเจริญทางด้านเศรษฐกิจ การค้า การลงทุนทั้งภาครัฐและภาคเอกชน จำนวนมาก อาทิ บริษัท บริการต่าง ๆ แนวชายแดน มีช่องทางข้ามทั้งหมด 30 ช่องทางท่าข้าม กระจายอยู่ทั้ง 5 อำเภอ โดยมีช่องทางข้ามที่เป็นทางการ ถูกต้องตามกฎหมายเพียงช่องทางเดียว คือช่องทางผ่านสะพานมิตรภาพไทย-เมียนมาร์ ทำให้การเคลื่อนย้ายประชากรต่างชาติเป็นไปอย่างสะดวก รวดเร็ว อีกทั้งอำเภอแม่สอดได้รับการจัดตั้งเป็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดตากตามที่คณะกรรมการความสงบแห่งชาติ (คสช.) ตามคำสั่งที่ 72/2557 (เทศบาลนครแม่สอด, 2557) ใน 5 อำเภอ ขยายแดนผังตะวันตกด้วยมีชาวต่างชาติมาทำงาน และอาศัยอยู่ในพื้นที่นับแสนคน ส่งผลให้เกิดปัญหาสาธารณสุขในด้านต่าง ๆ มากมายโดยเฉพาะปัญหาโรคติดเชื้อที่

สำคัญ ได้แก่ วันโรค โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ โรคระบบทางเดินอาหารและน้ำ ปีงบประมาณ 2556 ชาวต่างชาติเดินทางเข้าประเทศทางด้านพร้อมแคนเม่สอด ซึ่งเพิ่มขึ้นจาก ปีงบประมาณ 2555 พบรัฐบาลเป็นโรคติดต่อร้อยละ 5.7 ส่วนใหญ่เป็นโรคไข้มาลาเรีย ไข้เลือดออก และอุจจาระร่วง งานระบาดวิทยา ป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ โรงพยาบาลแม่สอด (2557)

จากสภาพการณ์ข้างต้น ทำให้ผู้ศึกษามีความสนใจศึกษาในเรื่อง ความผูกพัน ต่อองค์กรโรงพยาบาลแม่สอดของกลุ่มเจนเนเรชั่นวาย ว่ามีปัจจัยใดบ้างที่เป็นแรงจูงใจในการปฏิบัติงานที่ส่งผลต่อความผูกพันในองค์กร ทั้งนี้โรงพยาบาลแม่สอด จังหวัดตาก เป็นอีกหนึ่งในโรงพยาบาลรัฐ ที่มีอัตราการลาອอกและอนย้ายในแต่ละปีที่เพิ่มมากขึ้น โดยในปี พ.ศ.2559 มีอัตราสูงถึง 7.14% (ข้อมูลจากฐานข้อมูลบุคคลากรโรงพยาบาลแม่สอด) จึงทำให้โรงพยาบาลแม่สอดขาดแคลนบุคคลากรในการทำงาน ดังนั้นการศึกษาทัศนคติและความต้องการของบุคคลากรแต่ละกลุ่ม จึงเป็นปัจจัยสำคัญด้านหนึ่งในการนำมาเป็นพื้นฐานการบริหารทรัพยากรมนุษย์เพื่อสร้างความผูกพันต่อองค์กรให้ประสบความสำเร็จได้โดยเฉพาะ องค์กรของโรงพยาบาล อันประกอบไปด้วยบุคคลากรที่มีความหลากหลายและมีความแตกต่าง เพื่อให้มีความเหมาะสมต่อองค์กรและมีประสิทธิผลที่ดีมากขึ้นต่อไปในอนาคต การศึกษาความผูกพันต่อองค์กรของโรงพยาบาลแม่สอด จะทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารในการนำไปพิจารณาปรับปรุง และพัฒนาโรงพยาบาลแม่สอด มีการส่งเสริมให้บุคคลากรมีความผูกพันในงานมากเพิ่มขึ้นซึ่งอาจจะทำให้อัตราการลาອอกลดน้อยลง ช่วยลดปัญหาการขาดแคลนบุคคลากรและทำให้โรงพยาบาลแม่สอด มีความมั่นคงและเจริญก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น มีการผลิตบุคคลากรที่มีคุณภาพและออกไปให้บริการประชาชนได้อย่างครอบคลุม ทั่วถึง

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของบุคคลากรกลุ่มเจนเนเรชั่นวาย โรงพยาบาลแม่สอด
- เพื่อศึกษาระดับความผูกพันองค์กรของบุคคลากรกลุ่มเจนเนเรชั่นวายโรงพยาบาลแม่สอด

สมมุติฐาน

- บุคลากรกลุ่มเจนเนเรชั่นวายโรงพยาบาลแม่สอด ที่มีปัจจัยด้านเพศแตกต่างกัน มีผลต่อความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์กรแตกต่างกัน
- บุคลากรกลุ่มเจนเนเรชั่นวายโรงพยาบาลแม่สอด ที่มีปัจจัยด้านสถานภาพ แตกต่างกัน มีผลต่อความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์กรแตกต่างกัน
- บุคลากรกลุ่มเจนเนเรชั่นวายโรงพยาบาลแม่สอด ที่มีปัจจัยด้านระยะเวลาการทำงานแตกต่างกัน มีผลต่อความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์กรแตกต่างกัน
- บุคลากรกลุ่มเจนเนเรชั่นวายโรงพยาบาลแม่สอด ที่มีปัจจัยด้านระดับการศึกษา แตกต่างกัน มีผลต่อความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์กรแตกต่างกัน

ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาเรื่อง ความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรโรงพยาบาลแม่สอด กรณีศึกษา กลุ่มเจนเนเรชั่นวาย ผู้ริจิลได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาเรื่องความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรโรงพยาบาล กรณีศึกษา: บุคลากรโรงพยาบาลแม่สอดที่มีช่วงอายุอยู่ในช่วงเจนเนเรชั่นวาย การศึกษาระดับปริญญา เชิงปริมาณ (Quantitative Research) แบบเชิงสำรวจเพื่อศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างความผูกพันต่อองค์กร โดยศึกษาค้นคว้าจากข้อมูลเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น แนวคิดเรื่องความผูกพันต่อองค์กร และแนวคิดเรื่องเจนเนเรชั่น รวมไปถึง ข้อมูลของโรงพยาบาลแม่สอด มาเป็นตัวแบบในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

1. ตัวแปรอิสระ ใช้เกณฑ์ชี้วัดของ เมาเดย์ และคณะ (Mowday et al., 1982) ได้แก่

1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ สถานภาพสมรส ระยะเวลาในการทำงาน ระดับการศึกษา

1.2 ปัจจัยด้านลักษณะงาน ได้แก่ ความหลากหลายของงาน ความอิสระในการทำงาน ความท้าทายของงาน

1.3 ปัจจัยจูงใจ ได้แก่ เพื่อนร่วมงาน หัวหน้างาน สวัสดิการต่าง ๆ

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความผูกพันต่อองค์กร วัดจากเกณฑ์ชี้วัดของ Mayer&Allan (1997) ประกอบไปด้วย 3 ด้าน คือ ด้านการคงอยู่กับองค์กร ด้านความรู้สึก และด้านบรรทัดฐาน

2. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรโรงพยาบาลแม่สอด ทั้งหมดจำนวน 1,206 คน โดยบุคลากรที่มีช่วงอายุระหว่าง 21–38 ปี (Karl Mannheim, 1927) ที่ปฏิบัติงานในปี พ.ศ. 2561 จำนวนทั้งสิ้น 489 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรโรงพยาบาลแม่สอดที่มีช่วงอายุในกลุ่มเจนเรชั่นวาย โดยใช้สูตรคำนวณของ ทาโร่ ยามานะ (Yamane, 1967, p.886) กำหนดความคาดเคลื่อนไว้ที่ .05 ได้กลุ่มตัวอย่างประชากร จำนวน 220 คน

การสุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบบังเอิญ โดยแจกแบบสอบถามให้กับบุคลากรโรงพยาบาลแม่สอดที่อยู่ในกลุ่มเจนเรชั่นวายที่มีช่วงอายุ 21–38 ปี จะแบ่งแบบสอบถามตามสายงาน

3. ขอบเขตด้านพื้นที่

การศึกษาด้านค่าว่าในครั้งนี้กำหนดพื้นที่ในการศึกษา คือ โรงพยาบาลแม่สอด 175/16 ถนนศรีพานิช ตำบลแม่สอด อำเภอแม่สอด จังหวัด ตาก 63110

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา

กำหนดระยะเวลาในการศึกษาวิจัยและจัดทำเครื่องมือการวิจัย ตรวจสอบทดลองให้จัดเก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล สรุปอภิปรายผลการดำเนินงานตามขั้นตอนวิธีค้นคว้า ระหว่างเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2560 ถึงเดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2562 รวมเป็นเวลาทั้งสิ้น 1 ปี

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความผูกพันต่อองค์กร หมายถึง ความรู้สึกของกลุ่มสมาชิกที่ปฏิบัติงานอยู่ภายในองค์กร มีความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับองค์กร รับรู้ถึงเป้าหมายที่แท้จริงขององค์กร และยินดีเลี้ยงดูมุ่งมั่น ให้ความร่วมมือที่จะปฏิบัติหน้าที่ เป็นแรงขับเคลื่อนให้องค์กรก้าวไปถึงเป้าหมาย ซึ่งความผูกพันต่อองค์กรจะเกิดขึ้นได้ส่วนหนึ่ง ย่อมเกิดจากการที่องค์การต้องสร้างแรงจูงใจ และความพึงพอใจให้กับสมาชิกในองค์การไม่ว่าจะเป็นผลตอบแทนต่าง ๆ เช่น สวัสดิการการรักษาพยาบาล ยานพาหนะ รวมไปถึงสวัสดิการที่ครอบคลุม ไปถึงครอบครัว หรือผลตอบแทนองค์กร ในรูปแบบของอัตราเงินเดือนโบนัส ค่าตอบแทนพิเศษ จากการขายค่าล่วงเวลา หรือจะเป็นในส่วนของความก้าวหน้าในตำแหน่งงานที่ให้สมาชิกได้มีโอกาสพิสูจน์ และแสดงความสามารถ

ความผูกพันด้านการคงอยู่ หมายถึง ความประทับน้ำของสมาชิกที่จะคงอยู่กับองค์การต่อไป ซึ่งเกิดจากการประเมินและเปรียบเทียบถึงผลประโยชน์ที่เข้าจะได้รับจากการคง

อยู่ในองค์การ กับผลประโยชน์ที่จะต้องสูญเสียไปเมื่อลาออกจากองค์การ ความผูกพันต่อองค์การด้านการคงอยู่ในงานนั้นเกิดขึ้นจากการได้รับผลตอบแทนที่น่าพอใจในการคงอยู่กับองค์กรหรือการรับรู้ว่าเขามีมีทางเลือกที่จะไปอยู่กับองค์กรอื่น รวมไปถึงการรับรู้ถึงความยากลำบากในการหางานใหม่ ทำให้บุคคลจำเป็นต้องอยู่กับองค์กรต่อไป

ความผูกพันด้านความรู้สึก หมายถึง อารมณ์ความรู้สึกของการมีส่วนร่วมและความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของบุคลากรในองค์กร บุคลากรที่มีความผูกพันด้านความรู้สึกในระดับสูงจะมีทัศนคติในเชิงบวกต่อองค์กรซึ่งแสดงออกโดยผ่านการปฏิบัติตัวในการพัฒนาประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์กร เนื่องจากมีความต้องการที่จะทำงานในองค์กรต่อไป

ความผูกพันด้านบรรทัดฐานทางสังคม หมายถึง ความรู้สึกที่เกิดขึ้นจากค่านิยมหรือบรรทัดฐานของสังคมเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นเพื่อตอบแทนสิ่งที่บุคคลได้รับจากองค์กรแสดงออกในรูปของความจริงภักดีของบุคคลต่อองค์กร

บุคลากร หมายถึง ข้าราชการ พนักงานราชการ พนักงานสาธารณชน ลูกจ้างรายเดือน ลูกจ้างรายวัน ของโรงพยาบาลแม่สอดที่อยู่ กลุ่มเจเนเรชั่นวัย มีช่วงอายุ 21-38 ปี ที่ปฏิบัติงานในปี พ.ศ. 2561 จำนวนทั้งสิ้น 489 คน

เจนเนเรชั่นวัย หมายถึง คนที่เกิดระหว่าง พ.ศ. 2524-2544 กลุ่มคนที่เพิ่งเริ่มเข้าสู่การทำงาน คนรุ่นนี้ เติบโตในยุคเศรษฐกิจเพื่องฟู มีความคาดหวังสูง เชื่อมั่นในตนเอง และมั่นใจในความสามารถที่จะประสบ ความสำเร็จด้วยตนเอง ไม่เคยหยุดค้นหางานตามอุดมคติ ไม่ติดว่าการเปลี่ยนแปลงงานบ่อยเป็นเรื่องผิด และมองหาสิ่งสำคัญในงานอยู่เสมอ พอก็จะกับการเปลี่ยนแปลง เป็นคนรุ่นแรกที่ยอมรับการใช้เทคโนโลยี อย่างเต็มใจ ให้ความสนใจอย่างมากต่อเงิน และความสำเร็จด้านการเงินชอบทำงานเป็นทีมและ พึงพาตันเองได้สูง มีค่านิยมต่ออิสรภาพและชีวิตที่สุขุมภาพถ่าย

ปัจจัยส่วนบุคคล หมายถึง คุณลักษณะส่วนตัวของบุคลากรโรงพยาบาลแม่สอด กลุ่มเจเนเรชั่นวัย เช่น เพศ ระดับการศึกษา สถานภาพ และระยะเวลาในการทำงาน

ลักษณะงาน หมายถึง ความรู้สึกของบุคลากร โรงพยาบาลแม่สอด ต่อการปฏิบัติหน้าที่ ได้แก่

- ความเข้าใจในการทำงาน** หมายถึง ผลในการปฏิบัติทั้งในเชิงปริมาณ และคุณภาพ โดยพิจารณาจากการที่กำหนด กระบวนการทำงานที่ชัดเจน

2. โอกาสก้าวหน้าในงาน หมายถึง โอกาสในการเลื่อนฐานะทางตำแหน่งให้สูงขึ้น โดยพิจารณาจาก โอกาสการเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง การได้พัฒนาความรู้และความมั่นใจในอนาคต

3. ความท้าทายของงาน หมายถึง งานที่น่าสนใจ งานที่ต้องใช้ความรู้ความสามารถให้เกิดความกระตือรือร้นในการทำงานอยู่ตลอดเวลา

ความพึงพอใจในงาน หมายถึง ความรู้สึกและทัศนคติของบุคลากรของโรงพยาบาลแม่สอดที่มีต่องานที่เข้าปฏิบัติอยู่ โดยแสดงออกมาเป็นความสนใจ เต็มใจและสนุก ร่าเริง กระตือรือร้น ดังนั้นมีบุคลากรโรงพยาบาลแม่สอดมีความพึงพอใจในงานที่ทำก็จะมีความสุขในการทำงาน มุ่งมั่นทำงานนั้นประสบความสำเร็จบรรลุตามวัตถุประสงค์โดยแบ่งออก ดังนี้

1. สวัสดิการ หมายถึง สิ่งที่พนักงานได้รับผลตอบแทนจากการปฏิบัติงานนอกเหนือจากค่าจ้าง ค่าที่พัก บำนาญ บำเหน็จ ค่าวักษาพยาบาล เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ย่อมมีผลต่อความพึงพอใจในงาน

2. เพื่อนร่วมงาน หากเพื่อนร่วมงานในองค์การดี สามารถทำงานกันได้ย่อมส่งผลทำให้พนักงานเกิดความพึงพอใจในงานมากขึ้น

3. หัวหน้างาน หัวหน้าสามารถแก้ไขปัญหาให้คำแนะนำแก่บุคลากรได้มีหลักมนุษยสัมพันธ์ที่ดี หากหัวหน้างานดียอมทำให้เกิดความพึงพอใจในงาน

แรงจูงใจ หมายถึง การสร้างขวัญและกำลังใจ เพื่อกระตุ้นให้บุคลากรโรงพยาบาลแม่สอดมีความรู้สึกที่ดีต่อการปฏิบัติงาน และสร้างความรู้สึกให้บุคลากรโรงพยาบาลแม่สอด มีความจริงกักษตต่อโรงพยาบาล

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

1. ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์การของบุคลากรในโรงพยาบาลแม่สอด

2. ทำให้ทราบระดับความผูกพันต่อองค์การของบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลแม่สอด

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง ความผูกพันต่อองค์กรและการของบุคลากรโรงพยาบาลแม่สอด กรณีศึกษากลุ่มเจนเนเรชั่นวาย ผู้ศึกษาได้นำแนวคิด ทฤษฎี และผลงานการวิจัยที่เกี่ยงข้อง กำหนดใช้เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาดังนี้

1. แนวคิดความผูกพันต่อองค์กร
2. แนวคิดเจนเนเรชั่นวาย
3. ข้อมูลเกี่ยวกับโรงพยาบาลแม่สอด
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
5. กรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา

แนวคิดความผูกพันต่อองค์กร

1. ความหมายของความผูกพันต่อองค์กร

Becker (1960) ได้นิยามความหมายความผูกพันต่อองค์กร ไว้ว่า ความผูกพันต่อองค์กร หมายถึง แนวโน้มที่บุคคลจะคงไว้ซึ่งการแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอเป็นการรับรู้ถึง

Kanter (1968) ให้ความหมายของความผูกพันกับองค์กรว่าเป็นความเต็มใจของสมาชิกในสังคมที่พยายามเสียสละเวลา แรงงาน และความจริงภักดีต่อองค์กร

Hrebiniak and Alutto (1972) ให้ความหมายของความผูกพันกับองค์กรว่า คือ ความไม่เต็มใจของสมาชิกที่จะออกจากองค์กรไปไม่ว่าเป็นการเพิ่มเงินเดือนรายได้ ตำแหน่ง และความมีอิสรภาพทางวิชาชีพ ตลอดจนล้มพันธภาพกับเพื่อนร่วมงานที่ดีขึ้น

Buchanan (1974) ได้ให้ความหมายว่า ความผูกพันต่อองค์กร คือ ความรู้สึกเป็นพวกเดียวกัน (Partisan) ความผูกพันที่มีต่อเป้าหมายและ ค่านิยมขององค์กร รวมทั้งการปฏิบัติงานตามบทบาทของตนเอง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร ซึ่งความผูกพันต่อองค์กร ประกอบด้วย

1. ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับองค์กร (Identification) โดยการเต็มใจที่จะปฏิบัติงานยอมรับในค่านิยมและวัฒนธรรมองค์กร และรู้สึกภูมิใจที่เป็นของตน เช่นกัน

2. การเข้ามามีส่วนร่วมในองค์กร (Involvement) คือ การเข้ามามีส่วนร่วม กิจกรรมของ องค์กรตามบทบาทของตนอย่างเต็มที่ เพื่อความก้าวหน้าและประโยชน์ของ องค์กร

3. ความจงรักภักดีต่องค์กร (Loyalty) เป็นการยึดมั่นในองค์กรและประณานาทที่ จะเป็น สมาชิกขององค์กรต่อไป

Franklin (1975) ให้ความหมายว่าความผูกพันต่องค์กรเป็นความเต็มใจที่จะทำ ตามมาตรฐานกฎหมายที่ขององค์กรและเต็มใจที่จะอยู่ในองค์กร

Herbert (1976) ให้ความหมายของความผูกพันกับองค์กรว่า การประสาน พฤติกรรมของสมาชิกกับเป้าหมายขององค์กร ที่กำหนดกิจกรรมและพฤติกรรมไว้แล้ว ในหาร เสนอแนวทางและการเข้ามามีส่วนร่วม การที่สมาชิกแสดงตนเห็นด้วยกับจุดหมายปลายทาง ขององค์กรและตั้งใจที่จะยอมรับจุดหมายนั้นก็ยิ่งเป็นแรงจูงใจให้ใช้ผลงานที่มีอยู่เพื่อสนับสนุน ตอบ วัตถุประสงค์ยอมเลี้ยงล่ำผลประโยชน์ส่วนตัวบางอย่างก็ตาม

Marsh (1977) ให้ความหมายของความผูกพันกับองค์กรว่า เป็นลักษณะความ ตั้งใจของพนักงานที่จะใช้ความพยายามอย่างเต็มที่ ที่จะทำประโยชน์ให้เกิดแก่องค์กร เป็น ความประณานาที่จะอยู่รับองค์กรตลอดไป และมีความซื่อสัตย์ ทัศนคติที่ดี ตลอดจนยอมรับใน เป้าหมายและค่านิยมขององค์กร

O'Reilly (1981) ได้定義ความผูกพันต่องค์กรว่า เป็นความเชื่อทางจิตวิทยา ของคนที่ผูกพันกับองค์กร รวมทั้งความรู้สึกผูกพันกับงาน ความจงรักภักดี และ ความเชื่อในค่านิยมขององค์กร โดยความผูกพันต่องค์กรประกอบไปด้วย 3 ขั้นตอน คือ

1. ความยินยอมทำตาม (Compliance) คือ การที่บุคคลยอมกระทำการตามความ ต้องการขององค์กรเพื่อให้ได้บางสิ่งบางอย่างจากองค์กร เช่น ค่าจ้าง

2. การยึดถือองค์กร (Identification) คือ การที่บุคคลยอมกระทำการตามความ ต้องการขององค์กร และมีความภาคภูมิใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งขององค์กร

3. การซึมซับค่านิยมขององค์กร (Internalization) คือ การที่บุคคลรับเอกสารค่านิยม ขององค์กรมาระบบที่เป็นค่านิยมของตนเอง

Yoder (1981) ให้ความหมายของความผูกพันกับองค์กรว่า หมายถึงอาการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นพร้อมกันของทัศนคติ ความเข้าใจและอารมณ์ ซึ่งแสดงตัวในรูปของการอุทิศเพื่อการ มี ส่วนร่วม เป็นวัตถุประสงค์ส่วนใหญ่ในการจัดการของทรัพยากรมนุษย์

Angle (1981) ให้ความหมายว่า ความผูกพันต่องค์กรประกอบด้วยองค์ประกอบที่ สำคัญ คือ

1. ความเชื่ออย่างมาก และยอมรับในเป้าหมายขององค์กร
2. ความตั้งใจในการพิจารณาประโยชน์ขององค์กร
3. ความต้องการที่จะดำเนินการเป็นสมาชิกขององค์กร

Steers and Porter (1983) กล่าวว่า การมีความผูกพันต่อองค์การ เป็นขั้นตอนที่บุคคลตัดสินใจที่จะมีความผูกพันที่ลึกซึ้งกับองค์การ โดยความผูกพันต่อองค์การจะเน้นที่ขอบเขตของความรู้สึกของบุคคลที่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับเป้าหมายขององค์การ ค่านิยมใน การเป็นสมาชิกในองค์การและความตั้งใจที่จะทำงานหนักเพื่อความสำเร็จโดยรวมของ เป้าหมายขององค์การ โดยพบว่า พนักงานที่มีความผูกพันต่อองค์การในระดับสูงมีความโน้มเอียงที่จะมีส่วนร่วมกับองค์การ ส่วนพนักงานที่มีความผูกพันต่อองค์การในระดับต่ำจะนำมาซึ่งผลการปฏิบัติงานในระดับต่ำและมีความโน้มเอียงที่จะถอยห่างจากองค์การ จะมีการขาดงานและการลาออกจากงานสูง

Allen (1990) ได้นิยามความหมายความผูกพันต่อองค์การไว้ว่า ความผูกพันต่อองค์การ หมายถึง สร้างทางจิตใจของบุคคลที่มีต่อองค์กรของตน มือทิชพลสำคัญต่อการตัดสินใจที่จะคงไว้ซึ่งสมาชิกขององค์กร และการมีจิตสำนึกในการทำงานอยู่เป็นสมาชิกขององค์กรต่อไป โดยแบ่งความผูกพันต่อองค์กรของบุคคลากรออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. ความผูกพันด้านความรู้สึก หมายถึง อารมณ์ความรู้สึกของการมีส่วนร่วมและความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของบุคคลากรในองค์กร บุคคลากรที่มีความผูกพันด้านความรู้สึกในระดับสูงจะมีทัศนคติในเชิงบวกต่อองค์กรซึ่งแสดงออกโดยผ่านการปฏิบัติตัวในการพัฒนาประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์กร เนื่องจากมีความต้องการที่จะทำงานในองค์กรต่อไป

2. ความผูกพันต่อเนื่อง หมายถึง การตระหนักรถึงผลลัพธ์ที่ได้จากการทำงานต่อไปในองค์กร โดยการเปรียบเทียบระหว่างการทำงานต่อไปกับการออกจากองค์กร บุคคลากรที่มีความผูกพันต่อเนื่องในระดับสูงจะมีความรู้สึกว่ารายได้สิทธิประโยชน์ร่วงโรยและเกียรติยศที่ได้รับจากองค์กรนี้มีคุณค่าสูงกว่าที่จะออกໄປจากองค์กรและจะทำงานในองค์กรนี้ต่อไป เพราะมีความจำเป็น

3. ความผูกพันในบรรทัดฐาน หมายถึง ความรู้สึกสำนึกระบุคุณที่ได้เป็นส่วนหนึ่งขององค์กรหรือได้มีโอกาสเข้ามาทำงานในองค์กรนี้บุคคลากรที่มีความผูกพันในบรรทัดฐานสูงจะติดว่า ตนสมควรจะทำงานในองค์กรต่อไป เนื่องจากเป็นสิ่งที่ถูกต้องตามครรลองและบรรทัดฐานของลังคอม

Schalk and Freese (1997) ให้ความหมายของความผูกพันกับองค์กรว่า เป็นความเต็มใจของพนักงานที่จะทำงานให้กับองค์กรโดยให้ผลงานอยู่ในระดับมาตรฐาน ตามสัญญาที่ตกลงกันไว้กับองค์กร

Spector (1997) ได้ให้แนวคิดความผูกพันต่อองค์กร มี 3 ประเภท ดัง

1. ความผูกพันที่ต่อเนื่อง (Continuance commitment) หมายถึง การที่บุคคลมีแนวโน้มที่จะทำงานในองค์กรอย่างต่อเนื่อง เพราะเขารู้จารณาถึงต้นทุนที่ได้ลงทุนไปขณะที่เป็นสมาชิกขององค์กร และจะต้องสูญเสียจากองค์กรไป

2. ความผูกพันทางอารมณ์ (Affective commitment) เป้าหมายของปัจเจกบุคคล และ เป้าหมายขององค์กรสอดคล้องกัน หมายถึง ความแรงกล้าของความประทับใจของบุคคลที่จะทำงาน อย่างต่อเนื่องสำหรับองค์กร เพราะว่าเขารู้สึกว่าตนต้องการจะทำเช่นนี้เป็นการผูกมัดทาง อารมณ์ในการเป็นส่วนหนึ่งและเกี่ยวกับองค์กร

3. ความผูกพันเนื่องจากบรรทัดฐานของสังคม (Normative commitment) โดยแนวคิดนี้ มองความผูกพันต่อองค์กรว่าเป็นความจงรักภักดิ์ และตั้งใจอยู่ที่ศตวรรษให้กับองค์กร ซึ่งเป็นผลมาจากการบรรทัดฐานขององค์กรและสังคม คือ บุคคลรู้สึกว่าเมื่อเข้าเป็นสมาชิกในองค์กร ก็ต้องมีความยึดมั่น ผูกพันต่อองค์กร เพราะเป็นสิ่งที่ถูกและเหมาะสม ความผูกพันต่อองค์กร เป็นหน้าที่หรือพันธะ ผูกพันที่สมาชิกจะต้องมีการปฏิบัติหน้าที่ในองค์กร

Gubman (1998) ได้ให้ความหมายของ ความผูกพันต่อองค์กรว่า คือ การหุ่มเหย พลังกาย พลังใจอย่างเต็มที่และมากยิ่งขึ้นเรื่อยๆ ให้กับงานที่ตนได้รับมอบหมาย ซึ่งพลังกาย พลังใจ จะแสดงออกมาในหลายรูปแบบ เช่น การทำงานสร้างสรรค์และมีคุณค่า เกินความคาดหมายของลูกค้าและองค์กร

Mathis and Jackson (2002) ได้กล่าวถึง ความผูกพันต่อองค์กรว่าหมายถึง ระดับ ความเชื่อและการยอมรับเป้าหมายขององค์กรของพนักงานและความต้องการที่จะทำงานในองค์กร จากผลการวิจัยพบว่าความผูกพันต่อองค์กรและความพึงพอใจในงานมีแนวโน้มที่มี อิทธิพลซึ่งกันและกัน

วิลารรณ รพีพิศาล (2549) กล่าวว่า ความผูกพันก่อให้เกิด การยึดเหนี่ยวในคุณค่าของคุณภาพความดี ซึ่งกันและกัน การดำเนินกิจกรรมใด ๆ ถ้าสามารถจูงใจให้บุคลากร มีความกระตือรือร้นต่อหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมาย ห่วงใยต่อความสำเร็จ และความก้าวหน้าขององค์กรนั้นหมายถึง เราได้สร้างความผูกพันให้เกิดขึ้นในตัวบุคลากรแล้ว ซึ่งจะส่งผลต่อภาพรวมของการปฏิบัติงาน ดังนี้

1. เป็นการเสริมสร้างกำลังใจให้บุคลากรร่วมมือปฏิบัติงานเพื่อองค์กร

2. เป็นการสร้างแรงศรัทธา และความเชื่อมั่นในการปฏิบัติงานให้แก่บุคลากรทำให้บุคลากรมีความรู้สึกที่ดีต่อองค์กร

3. เป็นการสร้างความสามัคคีและการปฏิบัติงานเป็นทีม คือ ทุกคนต่างให้ความร่วมมือ ร่วมใจอย่างเต็มที่เพื่อความสำเร็จขององค์กร

4. เป็นการสร้างความจริงกัดดี และเลี้ยงลูกโซ่เพื่อองค์กร

5. เป็นการสร้างมาตรฐานในการปฏิบัติงาน และทำให้งานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

6. เป็นการสร้างบรรยากาศ และสภาพแวดล้อมที่ดีในการปฏิบัติงาน

7. เป็นการลดข้อขัดแย้งต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นระหว่างปฏิบัติงาน

สนธิ แก้วมณี (2549) ได้สรุป และรวมรูปแบบของความผูกพันต่อองค์กร ของพนักงานดังนี้ การสร้างให้พนักงานเกิดความผูกพัน เป็นสิ่งที่ควรเกิดขึ้นในองค์กร และยังเป็นสิ่งสนับสนุนให้เกิดสินค้าและบริการ ส่งผลให้ธุรกิจประสบความสำเร็จโดยมีสิ่งสำคัญอยู่ที่ความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน ความจริงกัดดีของลูกค้า และการสร้างกำไรสูงสุด องค์ประกอบที่ทำให้เกิดความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานมีดังนี้

1. บริษัท (company) บริษัทต้องมีการจ่ายค่าตอบแทนและสวัสดิการต่าง ๆ

2. ผู้บริหาร (manager) ผู้บริหารต้องมีความยุติธรรม ให้การสนับสนุนและมีการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างเที่ยงตรง

3. เพื่อนร่วมงาน (work group) เพื่อนร่วมงานต้องให้ความร่วมมือที่มีในการทำงานอันนำมาซึ่งผลงานการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ

4. ลักษณะงาน (the job) งานต้องมีความท้าทายและมีระบบในการประเมินผลการปฏิบัติงานที่ดี

5. ความก้าวหน้าในสายงานหรือสายอาชีพ (career/ profession) พนักงานต้องมีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาความสามารถก้าวหน้าในสายงานอาชีพของตนเอง

6. ลูกค้า (customer) ต้องสามารถเข้าถึง และตอบสนองความต้องการที่แท้จริงได้ หากองค์กรสามารถสร้างความรู้สึกผูกพันต่อองค์กรให้เกิดขึ้นกับพนักงาน ด้วย การให้ความสำคัญ และผลักดันให้เกิดองค์ประกอบทั้ง 6 ประการแล้ว ยอมรับผลให้องค์กรสามารถรักษาพนักงาน ให้อยู่กับองค์กร มีผลปฏิบัติงานที่ดีได้รับความจริงกัดดีจากลูกค้า และสร้างผลกำไรสูงสุดให้กับองค์กรระยะยาว เพื่อให้ประสบความสำเร็จในการทำให้พนักงานรู้สึกผูกพันกับองค์กร ผู้บริหารต้องมีความเชื่อในเรื่องการให้ความสำคัญในการสร้างความผูกพัน และมีส่วนร่วมผลักดันให้ผู้นำองค์การเข้ามามีส่วนร่วมผู้บริหารต้องมีการทำการสำรวจผลของความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานอย่างจริงจัง โดยแนวทางที่สำคัญและมี

ประสิทธิผลคือ การทำให้ผู้บริหารเห็นความสำคัญของการกระตุนให้พนักงานเกิดความผูกพันต่อองค์กร

สาย人社 ทองอร่าม (2550) กล่าวว่า ความผูกพันต่อองค์กร หมายถึง ความรู้สึกความสัมพันธ์ที่ดีในด้านบวก ที่เกิดขึ้นกับสมาชิกในองค์กร ซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กร ในเบื้องต้นความรู้สึก และทัศนคติ พฤติกรรม ค่านิยมที่ดีที่สมาชิกมีต่อองค์กร มีความเชื่อมั่นศรัทธาในนโยบายและเป้าหมายขององค์กร มีความเต็มใจ ที่จะปฏิบัติงานจนเกิดเป็นความจริงภักดีต่อองค์กร อยู่กับองค์กรตลอดไปไม่ลาออกจากไปทำงานที่อื่น จึงช่วยให้เป้าหมายขององค์กรประสบความสำเร็จ

ปรีชา วัชราภัย (2550) กล่าวว่า ความผูกพันต่อองค์กรในมุมมองของหน่วยราชการ คือการได้รับการยกย่องสรรเสริญ ในการอุทิศตน และพัฒนาองค์กร ส่วนมุมมองของหน่วยงานเอกชน ที่มีความผูกพันต่อองค์กรจากการผลการวิจัยของนักวิชาการพบว่า องค์กรที่มีพนักงานมีความผูกพันสูงจะนำมาซึ่งผลการดำเนินงานขององค์กรที่สูงโดยจากจำนวนองค์การที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 249 องค์การ ปรากฏว่ามีปัจจัยที่ มีผลต่อการสร้างความผูกพันของพนักงาน ได้แก่

1. ปัจจัยด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เช่น การวางแผนด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ไวยากรณ์ทางภาษา สมรรถนะ การให้คำปรึกษาแก่พนักงาน มีเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพส่งเสริมให้มีโอกาสเรียนรู้ มีแผนการฝึกอบรม และเป็นองค์กรที่ทำให้พนักงานรู้สึกว่ามีความมั่นคง

2. ปัจจัยด้านองค์การ เช่น องค์การมีการส่งเสริมให้พนักงานเกิดการเรียนรู้ การสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม การจัดซื้อทางการสื่อสาร

3. ปัจจัยด้านงาน เช่น องค์การมีการจัดเตรียมอุปกรณ์ เครื่องมือที่สนับสนุนการทำงานอย่างเพียงพอ ให้พนักงานมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในงานที่เกี่ยวข้อง

4. ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ เช่น ผู้บังคับบัญชาให้ความสำคัญกับเรื่องการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ผู้บังคับบัญชารับฟังความคิดเห็นของพนักงาน ผู้นำมีวิสัยทัศน์กว้างและถ่ายทอดให้พนักงานได้ทราบอย่างชัดเจน

สรุป ความผูกพันต่อองค์กร หมายถึง ความรู้สึกของกลุ่มสมาชิกที่ปฏิบัติงานอยู่ภายในองค์กร มีความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับองค์กร รับรู้ถึงเป้าหมายที่แท้จริงขององค์กร และยินดีเลี้ยงสละมุ่งมั่น ให้ความร่วมมือที่จะปฏิบัติหน้าที่ เป็นแรงขับเคลื่อนให้องค์กรก้าวไปถึงเป้าหมาย ซึ่งความผูกพันต่อองค์กรจะเกิดขึ้นได้ส่วนหนึ่ง ยอมเกิดจากการที่องค์การต้องสร้างแรงจูงใจ และความพึงพอใจให้กับสมาชิกในองค์การไม่ว่าจะเป็นผลตอบแทนต่าง ๆ ผู้วิจัยได้

นำข้อมูลเกี่ยวกับความหมาย มาใช้ในงานวิจัยในการอธิบาย ถึงความเป็นมาของความผูกพันต่อองค์กร และการอธิบายปัญหาของความผูกพันต่อองค์กร ที่เกิดขึ้นกับบุคลากรของโรงพยาบาลแม่สอด ซึ่งการศึกษาทัศนคติ และความสามารถอธิบายระดับความผูกพันได้ดีกว่า การสังเกตพฤติกรรมกระทำ และการแสดงออกของบุคลากร

2. ความสำคัญของความผูกพันต่อองค์กร

ความผูกพันต่อองค์กร เป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อความอยู่รอด และความมีประสิทธิผลขององค์กรผู้ที่มีความผูกพันต่อองค์กรสูง จะปฏิบัติงานได้ดีกว่าผู้ที่มีความผูกพันต่อองค์กรต่ำ หรือไม่มีเลย ซึ่งผลลัพธ์จะแตกอยู่กับองค์กร และผู้ปฏิบัติงานเอง สิ่งเหล่านี้เป็นคุณสมบัติอันพึงประสงค์ของทุกองค์กร ซึ่งถ้าพนักงานในองค์กรมีความผูกพันต่อองค์กร จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กรอย่างมาก นอกจากนี้แล้วยังมีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงความสำคัญของความผูกพันต่อองค์กรไว้ ดังนี้

Buchanan (1974) ให้ความเห็นว่า ความผูกพันต่อองค์กรเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่ง เพราะความผูกพันต่อองค์กรจำเป็นต่อความอยู่รอด และความมีประสิทธิภาพขององค์กร จุดหมายสำคัญในการบริหารงานทุกองค์กรคือให้องค์กรอยู่ในสภาพที่มีสุขภาพดี สามารถดำเนินงานต่อไปได้ ความผูกพันต่อองค์กรยังเป็นทัศนคติที่สำคัญอย่างยิ่งสำหรับองค์กรเมื่อว่า จะเป็นองค์กรแบบใดเพราะ

1. เป็นตัวเชื่อมระหว่างจิตนาการหรือความต้องการของสมาชิกกับเป้าหมายขององค์กร

2. ช่วยลดการควบคุมจากภายนอก ซึ่งเป็นผลมาจากการที่สมาชิกมีความรักและความผูกพันต่อองค์กรของตนมากนั่นเอง

Steer (1977) เห็นว่า ความผูกพันในองค์กรเป็นเรื่องสำคัญในการบริหารงานเพราะ

1. การศึกษาในองค์กร ให้ทำงานได้ดีกว่า ผู้ไม่มีความผูกพันในองค์กร ที่ต้นทำงานอยู่เรื่องความผูกพันในองค์กรมีความสำคัญ เพราะสามารถใช้ทำงานอย้อัตราการเข้าออกจากการงาน ได้ดีกว่าการศึกษาเรื่องความพึงพอใจในงาน

2. ความผูกพันในองค์กรยังเป็นแรงผลักดันผู้ปฏิบัติงาน

3. นอกจากนี้ความผูกพันต่อองค์การยังเป็นตัวชี้วัดถึงประสิทธิภาพขององค์กร มีด้วย

Angle (1981) กล่าวว่า หากสมาชิกในองค์กรไม่มี ความผูกพันต่อองค์กรแล้ว จะก่อให้เกิดพฤติกรรมที่เป็นปัญหาสำคัญ ดังนี้

1. ปัญหาการลาออกจากงาน มีความสัมพันธ์สูงสุดกับความผูกพันต่อองค์กรของสมาชิก

2. ปัญหาการขาดงาน พบว่า คนที่มีความผูกพันต่อองค์กรสูงจะมีแรงจูงใจ อย่างมากทางานมากกว่าคนที่มีความผูกพันต่อองค์กรต่ำ

3. ปัญหามาทางานสาย พบว่า คนที่มีความผูกพันต่อองค์กรสูง จะมาทำงานตรงเวลาตามากกว่าคนที่มีความผูกพันต่อองค์กรต่ำ

Fazzi (1994) ให้ความสำคัญของความผูกพันต่อองค์กรที่มีผลต่อการบริหารงาน สมัยใหม่ โดยเห็นว่าความผูกพันต่อองค์กรนั้นสามารถนำไปสู่การบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพต่อองค์กร และเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะต้องสร้างความผูกพันและความจงรักภักดีต่อพนักงาน เพื่อลดการสูญเสียบุคลากรที่มีค่าแก่องค์กรไป

Hellriegel and others (2001) กล่าวว่า ผู้บริหารให้ความสนใจความผูกพันต่อองค์กรมาก เพราะความสัมพันธ์ ระหว่างความผูกพันต่อองค์กรและการเปลี่ยนงานมีความสำคัญมาก ถ้าสมาชิกในองค์กรมีความผูกพันต่อองค์กรอย่างเข้มแข็งก็จะลาออกจากน้อยลง ความผูกพันต่อองค์กรที่มีมากจะสัมพันธ์กับการขาดงานน้อยลงและทางานมีประสิทธิผลมากขึ้น สำหรับในงานมากขึ้น นอกจากนี้ความผูกพันต่อองค์กรส่วนบุคคลมีแนวโน้มที่จะไปสู่เป้าหมายขององค์กรโดยตรงและมีผลทางบวกต่อการวัด ประสิทธิผลขององค์กร

สรุปได้ว่า ความผูกพันต่อองค์กรมีความสำคัญต่อองค์กรอย่างมาก โดยความผูกพันต่อองค์กรเป็นเสมือนตัวกระตุ้นให้สมาชิกในองค์กรปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพในที่สุดแล้วองค์กรนั้นจะสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

3. องค์ประกอบของความผูกพันต่อองค์กร

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับองค์ประกอบของความผูกพันต่อองค์กร ได้ดังนี้

Steer (1982) กล่าวว่าความผูกพันต่อองค์กรมีลักษณะ ดังนี้

1. ความผูกพันด้านความรู้สึก (Affective Commitment) เป็นความผูกพันทางจิตใจที่ เกี่ยวข้องกับอารมณ์และความรู้สึกในทางบวก บุคคลจะรู้สึกผูกพันเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับองค์การ เต็มใจที่จะทุ่มเทอุทิศตนให้กับองค์กรเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรความผูกพันในลักษณะนี้ เกิดขึ้นได้จากลักษณะงานที่รับผิดชอบ เพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา ระบบที่รวมกันนี้จะสามารถ ดำรงอยู่ต่อไป สมาชิกจะยึดมั่นผูกพันซึ่งกันและกัน ความจะทำงานกับองค์กรไม่ลาออกจากไปไหนและ เขามีความประณญาที่จะอยู่กับองค์กรต่อไป

2. ความผูกพันด้านการทำงานต่อไปอย่างต่อเนื่อง (Continuance Commitment) บุคคล จะเกิดความผูกพันกับองค์กร เมื่อเข้าได้คำนวนเปรียบเทียบถึงสิ่งที่ได้ลงทุนไปให้กับองค์การ และสิ่งที่เข้าต้องสูญเสียไปถ้าเข้าต้องลาออกจากองค์การ อาจเรียกว่า คือความเต็มใจของบุคคลที่จะคงอยู่กับ องค์กรนั้น ๆ หรือทางเลือกของบุคคล และผลตอบแทนที่บุคคลได้รับจากองค์การ เช่น รางวัล ผลตอบแทนด้านการเงิน ความผูกพันนี้ จะแสดงออกมาในรูปของพฤติกรรม ไม่โดยยั่งยืนที่ทำงานดังนั้น อาจมองว่าเป็นความผูกพันเพราจะเป็นต้องอยู่ มีฉะนั้นจะสูญเสียผลประโยชน์ที่ควรได้รับ

3. ความผูกพันด้านบรรทัดฐานของสังคม (Normative Commitment) หรือเรียกว่า ความผูกพันด้านจริยธรรม เป็นความผูกพันในการยอมรับของบุคคลต่อค่านิยม เป้าหมายขององค์การเดียว อำนาจของกลุ่ม เทียนชอบกับศีลธรรม จริยธรรม ความสมเหตุสมผล ค่านิยมของบุคคล และของกลุ่ม จานนั้นก็จะเกิดการยอมรับเชื่อฟังต่อบรรทัดฐานจนเกิดเป็นความผูกพัน ความผูกพันในลักษณะนี้จะมี ปริมาณเพิ่มขึ้น เมื่อบุคคลรู้สึกถึงความมีคุณค่าในตนเอง และสอดคล้องกับเป้าหมายขององค์กร บุคคล จะตอบแทนในสิ่งที่เข้าได้รับจากองค์กรในรูปของความจริงกักษตี

Allen (1990) ได้สรุปองค์ประกอบของความผูกพันว่าสามารถจำแนกได้เป็น 3 ประเภท ได้แก่

1. แนวคิดทางด้านทัคโนดติ แนวคิดนี้มีความผูกพันต่อองค์กรว่า เป็นความรู้สึกของบุคคล ที่รู้สึกว่าตนเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร ผู้ที่เป็นผู้นำในการศึกษาเรื่องความผูกพันต่อองค์กรตาม แนวคิดนี้ คือ ศาสตราจารย์ Lyman W. Porter แห่งมหาวิทยาลัย California ได้ให้ความผูกพันต่อองค์กรไว้ว่าหมายถึง

1.1 ความเชื่อมั่น และยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร

1.2 ความเต็มใจที่จะใช้ความพยายามอย่างเต็มที่เพื่ององค์กร

1.3 ความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะยังคงเป็นสมาชิกภาพขององค์กร

2. แนวคิดด้านพฤติกรรม แนวคิดนี้มีความผูกพันต่อองค์กรในรูปความสม่ำเสมอของ พฤติกรรม กล่าวคือ เมื่อคนมีความผูกพันต่อองค์กรก็จะมีการแสดงออกในรูปของพฤติกรรมต่อเนื่อง คงเส้นคงวาในการทำงาน ความต่อเนื่องในการทำงานโดยไม่คิดที่จะโยกย้ายเปลี่ยนแปลงที่ทำงาน ซึ่งการที่คนมีความผูกพันต่อองค์กรและพยายามที่จะรักษาสมาชิกภาพไว้โดยไม่คิดที่จะโยกย้ายไปไหนก็ เนื่องจากได้เปรียบเทียบผลได้ผลเสียที่จะเกิดขึ้น หากลงทะเบียนที่สภาพของสมาชิกหรือลาออกจากองค์กรไปอย่างถาวรแล้ว ซึ่งผลเสียนี้จะพิจารณาในลักษณะของต้นทุนที่เกิดขึ้น หรือผลประโยชน์ที่จะสูญเสียไปทฤษฎีที่มีชื่อเรียงและ

อาจจัดได้ว่าเป็นพื้นฐานของแนวความคิดนี้ คือ ทฤษฎีที่เรียกว่า Side-Bet Theory Howard S. Becker (1960) ได้สรุปขึ้น สาระสำคัญของทฤษฎีนี้คือ การพิจารณาความผูกพันต่อองค์การ ว่าเป็นผลมา จากที่คนเบรียบเทียบประโยชน์ที่เข้าจะได้รับหรือต้องสูญเสียไป หากเข้าลาออกจากองค์การไป ซึ่งการที่คน ๆ หนึ่งเข้าไปเป็นสมาชิกขององค์กรหรือหน่วยงานหนึ่งอยู่ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง เขาได้ลงทุนเวลา กำลังกาย กำลังปัญญา กำลังใจ ลงไปในช่วงเวลาหนึ่งให้กับองค์การด้วยและยอมเสียโอกาสบางอย่างไป เช่น โอกาสจะไปทำงานหรือเป็นสมาชิกขององค์กรอื่น เป็นต้น และบุคคลผู้นั้นยอมหวังประโยชน์ที่ จะได้รับตอบแทนจากองค์กร ในระยะยา อาทิเช่น บำเหน็จ บำนาญ ซึ่งนอกเหนือไปจาก ค่าตอบแทนรายเดือน แต่ถ้าเขลาออกไปก่อนที่จะครบกำหนดที่จะได้รับการพิจารณางานบำเหน็จ บำนาญ หรือผลตอบแทนอื่น ซึ่งต้องมี กำหนดเวลาที่จะได้รับก็เท่ากับเขาลงทุนแรงกาย สดปัญญาลง ไปโดยได้รับผลกระทบไม่คุ้มค่าดังนั้น การที่คน ๆ หนึ่งเข้ามาทำงานหรือเป็นสมาชิกขององค์กร ยิ่งนานเท่าไรก็เหมือนกับเขาลงทุนอยู่ในกิจการหรือองค์กรนั้นมากขึ้นเท่านั้น ความผูกพันก็จะทวีตามระยะเวลา และยากต่อการที่จะละทิ้งจากองค์กรไปอย่างง่ายดาย เพราะนั้นหมายถึงประโยชน์ที่จะเสียไปมากขึ้น

3. แนวคิดที่เกี่ยวกับความถูกต้องหรือบรรทัดฐานของสังคมแนวคิดนี้มองความผูกพันเป็น ความจริงรักภักดี และเต็มใจอุทิศตนให้กับองค์กร ซึ่งเป็นผลมาจากการบรรทัดฐานขององค์การและสังคม กล่าวคือ ถ้าบุคคลมีความรู้สึกว่าเมื่อเข้าเป็นสมาชิกขององค์กรก็ยอมมีความผูกพันต่อองค์กร ความผูกพันต่อองค์กรนั้นถือเป็นหน้าที่ หรือพันธะผูกพันที่สมาชิกมีต่อการปฏิบัติหน้าที่ในองค์กร

Miner (1992) ได้รวบรวมแนวคิดของ Porter, Mowday Steer โดยแบ่งองค์ประกอบของความผูกพันเป็น 2 ด้าน ดังนี้

1. ความผูกพันด้านพฤติกรรม (Behavioral Commitment) เป็นความผูกพันต่อองค์กรในรูปของพฤติกรรมต่อเนื่องคงเส้นคงวา เมื่อเกิดความผูกพันต่อองค์กรก็จะแสดงพฤติกรรมดังกล่าว อย่างมา โดยไม่โดยยั่งเปรี้ยงแปลงที่ทำงานและพยายามที่จะรักษาสมาชิกภาพเนื่องโดยเบรียบเทียบ ผลตีและผลเสียที่เกิดขึ้นจากการที่เข้าได้ลงทุนลงแรงไปในองค์กร

2. ความผูกพันด้านทัศนคติ (Attitudinal Commitment) เป็นความรู้สึกของพนักงานที่รู้สึกว่าตนเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร พนักงานจะแสดงออกถึงความผูกพันเชิงทัศนะในรูปของความเชื่อมั่น เพื่อทำงานกับองค์กร และปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะรักษาสถานภาพของการเป็นสมาชิกขององค์กรไว้

4. ปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันต่องค์กร

Sheldon (1971) เห็นว่าองค์ประกอบที่มีผลต่อความผูกพันต่องค์กร คือ

1. ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาเพื่อประกอบอาชีพ

2. ความผูกพันต่อเพื่อนร่วมงาน ซึ่งมีส่วนผลักดันให้เกิดค่านิยมต่ออาชีพและการพัฒนาประสบการณ์และความสนใจในอาชีพ

Steers (1983) ให้ทฤษคนะไว้ว่าความผูกพันต่องค์กร หมายถึง ความรู้สึกของผู้ปฏิบัติงานที่แสดงตนเป็นหนึ่งเดียวกับองค์กร มีค่านิยมที่กลมกลืนกับสมาชิกองค์กรคนอื่น ๆ และเต็มใจที่จะอุทิศกำลังกายและกำลังใจเพื่อปฏิบัติภารกิจขององค์กรความรู้สึกนี้จะต่างจากความผูกพันต่องค์กรอันเนื่องมาจากการเป็นสมาชิกขององค์กรโดยปกติตรงที่พฤติกรรมของผู้ปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งความผูกพันต่องค์กรจะประกอบด้วยลักษณะสำคัญ 3 ประการ คือ

1. ความเชื่ออย่างแรงกล้า และการยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร

2. ความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างมากเพื่อองค์กร

3. ความปรารถนาอย่างยิ่งที่จะรักษาไว้ซึ่งความเป็นสมาชิกภาพในองค์กร นอกจากรู้สึกว่าได้ศึกษาปัจจัยเบื้องต้นของความผูกพันต่องค์กรใน 3 องค์ประกอบ คือ

3.1 ลักษณะส่วนบุคคล

3.2 ลักษณะของงาน

3.3 ลักษณะของประสบการณ์ในการทำงาน ได้แก่ ทัศนคติที่มีต่อกลุ่มการพึ่งพาที่ได้จากองค์กรความสำคัญของบุคคล และสเตียร์ได้ศึกษาต่อไปถึงผลที่ตามมา (Outcome) ของการมีความผูกพัน พบว่า หากบุคคลมีความผูกพันต่องค์กรสูง จะมีความตั้งใจในการลาออกจากน้อยลง และจะมีความทุ่มเทให้กับงาน (Effort on the job) มากขึ้น

Mowday (1982) ได้ชี้ให้เห็นว่าปัจจัยที่ก่อให้เกิดความผูกพันต่องค์กรด้านจิตใจประกอบด้วย 4 ปัจจัย คือ

1. คุณลักษณะส่วนบุคคล (personal characteristic)

2. คุณลักษณะงาน (job characteristic)

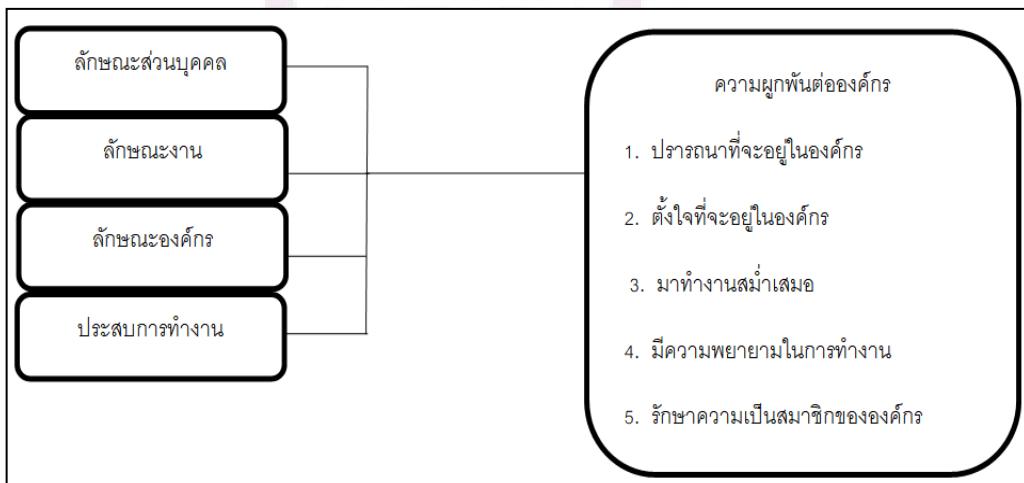
3. ประสบการณ์การทำงาน (work experience)

4. คุณลักษณะโครงสร้าง (structural characteristic)

นอกจากนี้ ยังพบว่า ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความผูกพันมากที่สุด คือ ประสบการณ์ในการทำงานที่ทำให้พนักงานรู้สึกว่าความต้องการทางสภาวะจิตใจของเขามีได้รับการตอบสนอง เช่นการได้รับความละดวกสนใจในองค์กร

Mowday, Steers & Porter (1982) ได้เสนอปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความผูกพันต่อองค์กรเพิ่ม โดยเพิ่มปัจจัยด้านลักษณะขององค์กร หรือโครงสร้างของ องค์กรว่าเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อองค์กร ซึ่งมาว์เดย์ และคณะแบ่งปัจจัยออกเป็น 4 กลุ่ม คือ

1. ลักษณะส่วนบุคคล พบร้า อายุ ตำแหน่ง และความต้องการประสบความสำเร็จ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความผูกพันต่อองค์กรและการศึกษา มีความสัมพันธ์ทางลบกับ ความผูกพันต่อองค์กร
2. ลักษณะงาน พบร้า งานที่มีคุณค่า น่าไปสู่การเพิ่มความผูกพันต่อองค์กร นอกจากนี้ ความชัดเจนในบทบาท มีความสัมพันธ์โดยตรงต่อความผูกพัน
3. ลักษณะองค์กร พบร้า ความผูกพัน มีความสัมพันธ์ทางบวกและระดับความเป็นทางการขององค์กร การกระจายอำนาจ ระดับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ความรู้สึกเป็นเจ้าของ ของพนักงานและการควบคุมขององค์กร
4. ประสบการจากการทำงาน เป็นแรงทางด้านสังคม ซึ่งมีอิทธิพลสำคัญในการเกิด ความรู้สึกเกี่ยวกับองค์กร ได้แก่ ทัศนคติทางบวกต่อองค์กร ความรู้สึกว่าตนสำคัญต่อองค์กร ปัจจัยทั้ง 4 ด้าน มีผลต่อความผูกพันต่อองค์กร ดังแสดงในแผนภาพที่ 1

ภาพ 1 แบบจำลองปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความผูกพันต่อองค์กรและผลของความผูกพันต่อองค์กร ของ มาว์เดย์ (mowday, et al., 1982)

Mayer&Allan (1997) กล่าว ถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องและผลทำเกิดจากความผูกพันต่อองค์การประกอบด้วย 3 ลักษณะที่แตกต่างกัน ดังนี้

1. ปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันด้านจิตใจ ได้แก่ อายุระดับการศึกษาระยะเวลาปฏิบัติงาน ในหน่วยงาน ปัจจัยที่เกี่ยวกับลักษณะงาน ประสบการณ์ในการทำงาน และความพึงพอใจในงาน

2. ปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพัน ด้านการคงอยู่ ได้แก่ ระดับการศึกษาระดับตำแหน่งปัจจัย ที่เกี่ยวกับงานเพียงบางปัจจัย ซึ่งพบมีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ

3. ปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันด้านบรรทัดฐาน ได้แก่ ระดับการศึกษาระดับตำแหน่งปัจจัยเกี่ยวกับลักษณะงาน ประสบการณ์ในการทำงาน

มลฤดี ตนสุขานันท์ (2550) กล่าวว่า การที่บุคคลจะเกิดความผูกพันต่อองค์กร ต้องอาศัยปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

1. ธรรมชาติของบุคคล เป็นคุณลักษณะประจำตัวของบุคคล ในด้านจิตวิทยาบุคคลมีความต้องการ เจตคติ และค่านิยม อารมณ์ ความแตกด้วย ระหว่างบุคคลทั้งสติปัญญา ความสนใจ รวมถึงบุคลิกภาพ และความสามารถในการปรับตัวของบุคคลนั้น

2. ธรรมชาติของกลุ่ม บุคคลต้องอยู่ร่วมกับผู้อื่นในด้านการทำงาน ความสนับสนุนจาก กลุ่มเป็นสิ่งที่ดึงดูดให้เข้าอยู่ในกลุ่มได้ ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาเพื่อนร่วมงาน และผู้ใต้บังคับบัญชา

3. ธรรมชาติขององค์กรองค์กรมีสิ่งอำนวยความสะดวกในการทำงาน ตลอดจนสภาพแวดล้อมขององค์กร

4. ธรรมชาติของการทำงาน ลักษณะการทำงาน ความพึงพอใจในการทำงาน ความสนใจ

ธิตima วงศ์นาด (2544) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรทั้ง 3 ลักษณะพบว่าปัจจัยที่จะส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรนั้นมี 3 ปัจจัยที่สำคัญ ได้แก่

1. ปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคล เป็นปัจจัยที่มองมาจากลักษณะส่วนบุคคล ไม่ว่าจะเป็นความแตกด้วยทางด้านกายภาพ เช่น เพศ อายุ หรือความแตกด้วยทางด้านสังคม เช่น การศึกษาสถานภาพสมรส สิ่งเหล่านี้จะส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรในระดับที่แตกต่างกัน

2. ปัจจัยด้านลักษณะงาน หมายถึง ลักษณะของงานแต่ละบุคคลรับผิดชอบหรือปฏิบัติอยู่ว่าเป็นอย่างไร ความแตกด้วยในเรื่องงานจะส่งผลให้บุคคลมีความรู้ความชำนาญเฉพาะเรื่องที่แตกต่างกัน ซึ่งสิ่งเหล่านี้ย่อมส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรที่แตกต่างกัน

3. ปัจจัยด้านประสบการณ์ในการทำงาน หมายถึง ความรู้สึกของผู้ปฏิบัติงาน แต่ละคนว่ารับรู้การทำงานในองค์กรอย่างไร

สรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันต่อองค์กร ได้แก่ คุณลักษณะส่วนบุคคล ลักษณะงานและลักษณะองค์กร ประสบการณ์ทำงาน ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีผลต่อความรู้สึกของบุคลากรว่ามีความรู้สึกผูกพันอยู่ในระดับใด ซึ่งจะส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

5. การวัดความผูกพันต่อองค์กร

จากแนวคิดเรื่องความผูกพันต่อองค์กรดังกล่าวข้างต้น

Mowday, Steers and Porters (1979) ได้พบ มาตรวัดที่ใช้วัดความผูกพันต่อองค์กรด้าน ทศนคติ จากการนิยามของความผูกพันต่อองค์กรหั้ง 3 องค์ประกอบ คือ ความเชื่อมั่นและยอมรับเป้าหมาย และค่านิยมขององค์กร ความเต็มอกเต็มใจที่จะใช้ความพยายามเต็มความสามารถทำงานเพื่ององค์กร และปรารถนาที่จะรักษาสถานะ การเป็นสมาชิกในองค์กรไว้ ประกอบด้วยข้อความต่าง ๆ 15 ข้อความที่มีทั้ง ข้อความเชิงบวกและข้อความเชิงลบ สูมนา ศิริบวรเกียรติ (2542) ดังนี้

ข้อความเชิงบวก ประกอบด้วย

1. ข้าพเจ้าเต็มใจที่จะทำงาน และใช้ความพยายามให้มากกว่าปกติเพื่อให้องค์กรประสบ ความสำเร็จ

2. ข้าพเจ้ามักพูดกับเพื่อนของข้าพเจ้าว่าองค์กรที่ข้าพเจ้าทำงานนั้นเป็นองค์กรที่ดีมาก

3. ข้าพเจ้าจะรับงานที่ข้าพเจ้าได้รับมอบหมายทั้งหมด ถ้าเป็นการทำงานเพื่ององค์กร

4. ข้าพเจ้าพบว่าค่านิยมขององค์กรและข้าพเจ้ามีความคล้ายคลึงกัน

5. ข้าพเจ้าภาคภูมิใจที่คนอื่นว่าข้าพเจ้าเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร

6. องค์กรนี้ทำให้ข้าพเจ้าได้แสดงศักยภาพของข้าพเจ้าอย่างเต็มที่

7. ข้าพเจ้าติดใจมากที่ได้รับเลือกมาทำงานในองค์กรนี้มากกว่าที่จะเลือกองค์กรอื่นด้วยแต่เริ่มต้น

8. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าข้าพเจ้าเป็นห่วงอนาคตขององค์กรนี้จริง ๆ

9. องค์กรนี้เป็นองค์กรที่ดีที่สุดที่ข้าพเจ้าจะทำงานด้วย

ข้อความเชิงลบ ประกอบด้วย

1. ข้าพเจ้ามีความรู้สึกຈงรักภักดีกับองค์กรเพียงเล็กน้อย

2. ข้าพเจ้าสามารถทำงานกับองค์กรอื่นได้ เช่น กัน ถ้าลักษณะของการทำงานมีความคล้ายคลึงกัน

3. หากมีเหตุการณ์เปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อย จะเป็นสาเหตุให้ข้าพเจ้าออกจากการ

4. ไม่ว่าจะอยู่ในองค์กรต่อไปอีกนานเท่าไร ข้าพเจ้าก็ไม่คิดว่าข้าพเจ้าจะได้อะไรมากไปกว่านี้

5. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าในหลาย ๆ โอกาสเป็นภารຍาที่ข้าพเจ้าจะเห็นด้วยกับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับ พนักงานขององค์กรนี้

6. ข้าพเจ้าตัดสินใจผิดพลาดที่เข้ามาทำงานในองค์กรนี้

Mowday, Steers and Porters (1979) ได้นำมาตรวัดนี้มาทดสอบความเชื่อถือได้จากกลุ่มตัวอย่าง 6 กลุ่มที่มีความแตกต่างกันทางอาชีพพบว่ามีค่า coefficient α ในแต่ละข้อความอยู่ระหว่าง 0.82–0.93 และมี ค่าเฉลี่ยของค่า coefficient α อยู่ที่ 0.90 เรายังสามารถที่จะใช้มาตรวัดนี้ในการศึกษาความผูกพันต่องค์กร ให้แม่นยำด้านทัศนคติได้

Sonnenberg (1993) ได้ทำการแบ่งขั้นของระดับความผูกพันต่องค์กร ดังนี้ ระดับต่ำสุดจนถึงระดับสูงสุด ออกแบบมาเป็นสเกล ซึ่งแสดงรายละเอียดดังนี้

Apathetic เป็นระดับของความผูกพันระดับต่ำสุด ซึ่งพนักงานจะแสดงพฤติกรรมออกมาในลักษณะการขาดการเอาใจใส่ต่องานที่ได้รับมอบหมาย หรือไม่สนใจต่องานทำงาน หรือทำงานโดยไม่ตั้งใจไม่ แน่นหนืด หรือเข้าร่วมกิจกรรมใด ๆ ขององค์กร

Disgruntled เป็นระดับของความไม่พอใจต่องค์กรซึ่งรองลงมาจากขั้น Apathetic เกิดจากการที่ พนักงานไม่สามารถบรรลุเป้าหมาย ความหวัง ความปรารถนา และความคาดหวัง โดยแสดงออกด้วยการบ่น รำคาญ ไม่พอใจ เมื่อต้องทำงานหรือได้รับมอบหมายงานให้กระทำ

Obedient เป็นระดับของความผูกพันต่องค์กรที่พนักงานเชื่อฟังต่อคำสั่ง เนื่องจากพนักงานเกิด ความเกรงกลัว หรือจะพยายามที่จะหลีกเลี่ยงความขัดแย้งด้านบุคลากรแต่ไม่ได้มีความตั้งใจจริงที่จะ ปฏิบัติงาน เพียงแต่รับคำสั่งจากหัวหน้า โดยมีความสนใจเพียงเล็กน้อยที่จะทำให้องค์การประสบความสำเร็จ

Motivated เป็นระดับของความผูกพันต่องค์กรที่พนักงานได้รับการจูงใจแล้ว โดยองค์การมุ่งจะ จัดการให้พนักงานมีความสุข พอดีในสถานการณ์ปัจจุบันแต่ก็ยังเป็นความรู้สึกเพียงชั่วคราวอยู่ ที่ระดับนี้จะมุ่งเน้นไปที่การสนับสนุน ใจต่อความสำเร็จด้านบุคคลมากกว่า ความสำเร็จขององค์กร

Loyal เป็นระดับของความผูกพันต่อองค์การในระดับสูง ซึ่งพนักงานจะรู้สึกมีความสุขต่อการมาทำงาน และเชื่อว่าที่เข้าทำงานมีความหมายและสนับสนุนต่อองค์การรวมถึงเชื่อว่าจะได้รับการยอมรับและได้ รางวัลอย่างยุติธรรม แต่อย่างไรก็ตามความผูกพันในระดับนี้ก็ไม่ได้รวมถึง การคิดสร้างสรรค์ ความคิดที่มี อิสระ ความรู้สึกมีส่วนร่วม และความเป็นผู้ริเริ่ม

Committed เป็นระดับของความผูกพันต่อองค์การในระดับสูงสุด โดยมีความรู้สึกผูกพันในระดับลึก ต่อองค์การ เข้าใจถึงคุณค่าและเหตุผลอย่างมั่นคงขององค์กรเพื่อการพัฒนาและเติบโต ซึ่งในระดับนี้จะ รวมถึงความท้าทาย หลังให้แล และความรู้สึกเป็นเจ้าของต่อองค์กร

แนวคิดเรื่องเจนเนเรชั่น

ผู้ศึกษาได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับความหมายของคำว่า การบริการสวัสดิการ พบว่า มีผู้ให้ความหมาย ดังนี้

1. ความหมายและคุณลักษณะของเจเนอเรชั่นราย

เจเนอเรชั่น หมายถึง กลุ่มคนที่เกิดและเติบโตในสภาพแวดล้อม ในช่วงเวลาที่ใกล้เคียงกัน ทำให้มีประสบการณ์ ค่านิยม ทัศนคติ รวมถึงรูปแบบในการทำชีวิตที่คล้ายกัน (Takatoshi, 2004; Glass, 2007) ซึ่งการศึกษาความแตกต่างของเจเนอเรชั่นนั้นจะทำให้เข้าใจถึงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางสังคมໄได้ (Takatoshi, 2004) เนื่องจากกลุ่มคนที่เจริญเติบโต ภายใต้สภาพแวดล้อมเดียวกัน และถูกപัจฉังความคิด ความเชื่อที่เหมือนกัน ซึ่งจะส่งผลให้มี พฤติกรรมแตกต่างจากกลุ่มคนอื่นอย่างเห็นได้ชัด (Billingham, 2007) นอกจากนี้การเข้าใจถึงความแตกต่างระหว่างกลุ่มคนในแต่ละเจเนอเรชั่นนั้นสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในด้านการบริหารความแตกต่างของกลุ่มคนที่อยู่รวมกันໄได้ (Humphrey & Stokes, 2000) ดังนั้นจึง สามารถกล่าวได้ว่าการศึกษาเจเนอเรชั่นจะช่วยทำให้เข้าใจถึงพฤติกรรมและความผูกพันต่อองค์กรในแต่ละช่วงวัยได้

รัชฎา อสิสันธิสกุล และอ้อมอุมา รุ่งเรือง (2548) ได้ให้คำนิยามของคำว่า เจเนอเรชั่นรายว่า คือกลุ่ม มีความสามารถในการปรับตัว ความคิดสร้างสรรค์คุ้นเคยกับเทคโนโลยีด้วยภาษาไทยและมีความต้องการที่จะเรียนรู้และพัฒนาตัวเอง ไม่ยอมแพ้เมื่อมีแรงจูงใจด้านภาษาลักษณะตรงไปตรงมาและช่างสงสัยจากคำจำกัดความดังกล่าว เจเนอเรชั่น

วัยคือ กลุ่มคนที่อยู่ในช่วงอายุ 9-30 ปีถ้าเปรียบเทียบวัยกับการทำงาน ถือว่าเป็นกลุ่มที่เพิ่งเริ่มทำงานและมีลักษณะโดดเด่นแตกต่างจากเจเนอเรชันอื่นคือ เจเนอเรชันวายมีความคุ้นเคยต่อเทคโนโลยีมีความสามารถในการปรับตัวรักการเรียนรู้ต่อเนื่องและมั่นใจในตนเอง

2. ลักษณะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานของเจเนอเรชันวาย

สาวคนซื่อ วิทย์สโอล์ฟาร์ (2550) กล่าวว่า แนวโน้มพฤติกรรมของเจเนอเรชันวาย มีอยู่ 13 ประการ คือ

1. เป็นตัวของตัวเองสูง มีความคิดอิสระ มีทัศนคติเป้าหมาย รวมถึงการแต่งกาย วิธีพูดจา รูปแบบการใช้ชีวิตที่เป็นแบบฉบับของตัวเอง มีความภูมิใจในตนเองไม่ต้องการเป็นอย่างใครยืนหยัดความคิดเห็นของตนเอง และไม่คิดถ้อยตามผู้อื่นง่าย ๆ

2. ความอดทนต่อ ทั้งร่างกายและจิตใจ เมื่อ หิว ร้อน เหนื่อยหรืออ่อนแรงจะแสดงออกมาอย่างจริงใจ และยังมีภูมิคุ้มกันทางด้านจิตใจมากกว่าเจเนอเรชันอื่นอีกด้วยเจเนอเรชันวาย จะเก็บอารมณ์ไม่ค่อยได้ หากเกิดปัญหาหรือไม่พอใจในงานก็มีโอกาสลาออกจากงานสูง และหากมีผลการทำงานที่ดีมากแต่ไม่โอกาสความก้าวหน้าหรือค่าจ้างไม่ทันใจ ก็พร้อมที่จะออกไปหาความก้าวหน้าที่อื่น

3. อยากรู้อยากเห็น มักเก็บความสนใจไว้ไม่ได้และมักถามว่าทำให้ไม่อยู่บ่อย ๆ เมื่อได้รับคำสั่งหรือองค์กรมีการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งต้องการคำตอบจากผู้ดูแลทันที

4. ท้าทายกฎระเบียบ เจเนอเรชันวายนิยมกฎระเบียบ ข้อบังคับ ถูกต้อง ไม่กังวล คำรามและต้องการความยืดหยุ่นเสมอ ยิ่งมีการควบคุมที่เข้มงวด ก็จะยิ่งกระตุ้นให้มีการฝ่าฝืนหรือแหกกฎมากขึ้นเท่านั้น นอกจากกฎระเบียบแล้ว เจเนอเรชันวายไม่นิยมปฏิบัติตามวัฒนธรรม ประเพณีหรือแนวปฏิบัติเดิม ๆ เท่าไหร่

5. มีความทะเยอทะยานสูง เป้าหมายทางอาชีพจะชัดเจนและสูงลิ่ว และพร้อมที่จะมุ่งมั่นที่จะไปให้ถึง มีความจงรักภักดีต่อวิชาชีพ ไม่ใช่จงรักภักดีต่องค์กร หากองค์กรไม่ตอบโจทย์เรื่องความก้าวหน้า ก็พร้อมที่จะเปลี่ยนงาน ไม่ค่อยยอมทำงานระดับล่าง และอย่างมีการเติบโตแบบก้าวกระโดด พุ่งสู่เป้าหมายด้วยระยะเวลาอันสั้น

6. ดีนิคุณกับเทคโนโลยี ใช้คอมพิวเตอร์อย่างคล่องแคล่วและมักใช้ชีวิตใน CyberSpace

7. ชอบการเปลี่ยนแปลง มีทัศนคติที่ตีต่อการเปลี่ยนแปลง แม้ว่าไม่สามารถนำไปสู่สิ่งที่ตีกว่าแต่ก็กล้าเสี่ยง อยากรลอง รู้สึกตื่นเต้นเร้าใจซึ่งเปลี่ยนไปสู่สิ่งใหม่ อย่างมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลงขององค์กร หากทำอะไรหลายอย่างซ้ำ ๆ กันเหมือนเดิมก็จะยิ่งรู้สึกเบื่อหน่ายเป็นอย่างยิ่ง

8. กระตือรือร้น ไฟแรงและคล่องแคล่วมาก คิดเร็ว พูดเร็ว ทำเร็ว เมื่อทำอะไรมักอยากจะเห็นผลเร็ว ๆ บางครั้งเหมือนไม่รอบคอบยิ่งทำงานที่ชอบก็จะยิ่งตื่นเต้นกระตือรือร้นแต่เมื่อใดที่ทำงานที่ไม่ชอบก็จะยิ่งเบื่อหน่าย

9. มองโลกในแง่ดีมาก เมื่อจะทำอะไรก็มักคิดเชิงบวกหรือคิดในแง่กิ่าว่า ทุกอย่างเป็นไปได้และประสบความสำเร็จรวมทั้ง ยังมีทัศนคติที่ดีต่อเจเนอเรชันบีและเจเนอเรชันเอ็กซ์

10. มีความคิดสร้างสรรค์ มีไอเดียมากมายอยู่ในหัว อยากพูดอย่างรบอาจอยากร้ายก็ให้เกิดขึ้นจริงและไม่ยึดติดกับกรอบ ความคิดสร้างสรรคนี้ มีผลมาจากการเลี้ยงดูของบิดามารดาสมัยใหม่ ทำให้มีความมั่นใจ กล้าคิด กล้าทำ

11. มั่นใจในตนเองสูง ความมั่นใจในเชิงลึกของ เจเนอเรชันรายเป็นไปในเชิงรุกสีกตีกับตนเอง ไม่ได้เปรียบเทียบกับผู้ใด จนบางครั้งจะถูกเข้าใจว่าไม่ออกน้ำอ่อน แข็งกระด้าง เจเนอเรชันรายไม่ค่อยพบรความประหม่า หรือเกือบเชื่อเมื่อต้องพูดต่อหน้าสาธารณะ

12. ไม่เคารพผู้อื่นโดยส่วนตัว ผู้ที่มีอายุสูงกว่า หรือมีตำแหน่งสูงกว่าโดยอัตโนมัติแต่หากจะเคารพใครนั้นต้องเคารพที่ตัวตนของคนนั้น ๆ จะพยายามกราบไหว้หรืออ้าวโกรกไม่มีผลใด ๆ

13. มีความจริงกัดต่อองค์กรตា เป็นคนเลือกงานไม่ใช่เลือกองค์กร เวลาทำงานเจเนอเรชันรายจึงยื่นข้อเสนอที่จะทำหน้าที่ที่สูงกว่าที่องค์กรเสนอให้และมององค์กรเป็น升官途上 เชื่อมต่อไปสู่ทางเป้าหมายแห่งอาชีพ ทัศนคตินี้จึงสร้างอัตราการลาออกจากที่สูงมาก

Bruce Tulgan เจ้าของบริษัทที่ปรึกษาด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลแห่งสหราชอาณาจักร (ที่มา : [http://www.stou.ac.th/study/sumrit/11-54\(500\)/page2-11-54\(500\).html](http://www.stou.ac.th/study/sumrit/11-54(500)/page2-11-54(500).html)) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมของคน เจเนอเรชันราย ซึ่งทำให้เกิดการยอมรับและเข้าใจพากคน เจเนอเรชันรายมากที่สุด จากการอ่านบทความนี้ที่สำคัญจะทำอย่างไร ดังนั้นสิ่งที่ผู้บริหารควรทำคือ เข้าใจธรรมชาติที่แท้จริงของคน เจเนอเรชันรายหาเวลาพูดคุยกتابลงรับฟังแต่เริ่มแรกในหัวข้อต่อไปนี้

1. การยืดหยุ่นเรื่องสถานที่ทำงาน เช่น การปล่อยให้นั่งทำงาน ตามใจชอบ เปิดเพลงเบาๆ เข้าทำงานสายได้ทำงานทางอินเทอร์เน็ต หรือ ทำงานอยู่ที่บ้านได้โดยผลงานยังคงยอดเยี่ยมเหมือนเดิม

2. การเติมความรู้ให้พนักงานอย่างสม่ำเสมอ สิ่งที่คน เจเนอเรชันรายกังวลมากที่สุดคือ ความล้าสมัย บริษัทจึงต้องเตรียมหัวข้อฝึกอบรมเอาไว้เพื่อเน้นย้ำให้เพื่อนร่วมงานให้มีการถ่ายทอดวิชาให้

3. การเข้าถึงตัวผู้บริหารระดับสูงหรือคนที่มีอำนาจในการแก้ปัญหาได้ เพราะคน เจเนอเรชันรายต้องการคำตอบจากคนที่แก้ปัญหาได้จริงและมีความรวดเร็ว

4. การให้คำแนะนำในการทำงาน เพรา乍ว่าคน เจเนอเรชันนวยเชื่อว่าความสำเร็จแบบขั้นบันไดจะนำไปสู่ความสำเร็จที่สูงกว่า และไม่แคร์ เลยว่าขั้นบันไดนั้นจะมีความสูงขนาดไหน แต่เข้าต้องการให้ผู้บริหารองค์กรได้เห็นว่า เขาได้ทำงานนั้นอย่างจริงจังตลอดเวลา ขอบข่ายหน้าที่ความรับผิดชอบ ที่มีอยู่ต้องให้คำแนะนำแก่เขาอย่างเต็มที่ เพื่อที่จะให้พากษาได้ดำเนินการทำงาน ควบคุมผลงานให้ออกมาตามที่องค์กรต้องการ พร้อมที่จะให้หัวหน้าได้ตรวจสอบ

5. การแก้ปัญหาและการปรับตัว ปัญหาของคน เจเนอเรชันนวยมักพบในสถานที่ทำงานคือ การปฏิสัมพันธ์กับคนในองค์กรไม่ค่อยดีไม่สนใจลำดับขั้นหรือการบังคับบัญชา การทำงานจะใช้ความเป็นเพื่อนในการทำงาน หัวหน้าจึงควรสอนวิธีการปรับตัวและวิธีการเอาตัวรอดในที่ทำงานให้พากษา โดยเริ่มต้นตั้งแต่การพิจารณาบทบาทและหน้าที่ของตนเอง การทำงานร่วมกับผู้อื่น การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า โดยเปิดให้มีการประชุมอยู่อย่าง เพื่อสอนงานให้เรื่องเหล่านี้จากผู้มีประสบการณ์อย่างแท้จริง

6. การบริหารตัวเอง ความเชื่อที่ดูเหมือนว่าใช่ ว่าคน เจเนอเรชันนวยไม่เคารพผู้อื่นโดยส่วนตัว ซึ่งคนพันธ์นี้จะได้รับการเลี้ยงดูมาตั้งแต่เด็กและแม่ผู้ปกครอง และครูต่างให้ความชื่นชมและเห็นความสำคัญ ของพากเขามาก ผู้บริหารรุ่นเก่าไม่คุ้มมองข้างหน้า เรื่องนี้ด้วยเพียงเหตุผล เพียงว่าพากเข้าฝ่านโลกมาน้อยไม่มีประสบการณ์คน เจเนอเรชันนวยชอบ พนักงานตัวเอง เข้าชีวิตการทำงานและมักมีปัญหาด้านการบริหารเวลาภู碌แก่น จึงสรุปว่า ของขวัญที่ดีที่สุด ที่หัวหน้างานจะให้ได้คือ การสอนให้เข้ารู้จักแยกแยะสิ่งที่เป็นประโยชน์และไม่เป็นประโยชน์ออกจากกัน อีกทั้งสอนวิธีการจัดการใช้เวลาอย่างไรประโยชน์ ออกไป เช่น การประเมินตนเอง การวางแผนและการทำเช็คลิสต์

7. การเป็นผู้นำที่เข้มแข็ง ลูกน้อง เจเนอเรชันนวยต้องการทำงานอยู่ภายใต้หัวหน้างานที่ มีความโปร่งใสไม่ควรบ่นลูกน้องว่าทำไม่ให้ทำในสิ่งที่ควรทำ ควรบอกไปตรงๆ เลยว่าเราต้องการอะไรจากเข้าบ้าง ความเด็ดขาด เมื่อถูกกดดัน มากแล้ว ต้องรักษาภูมิอย่างเคร่งครัด ไม่ล้าเอียง และจำไว้อย่างหนึ่งว่า การเชิญพนักงานที่ไม่เข้าให้กัน 1 คน จะทำให้พนักงานที่เหลืออยู่ขยันมากขึ้นทันตาเห็น ไฟล์ที่วิธีการแก้ปัญหา ไม่ใช่ที่ตัวปัญหา

8. การเปลี่ยนงานบ่อย คน เจเนอเรชันนวยมักจะถูกต่อว่าอยู่ครึ่งว่า เป็นคนเหยียบชี้ໄ่ฟ่อง ไม่สูงงานหนักชอบแต่งงานเบา ๆ แต่หารู้ไม่ว่าพากเข้าจะลาออกจากต่อเมื่อรู้สึกว่าทำงานแล้วไม่มีความสุข หรือทำงานหนักมากไปก็ไม่มีอะไรดีขึ้น

จากการศึกษาปัจจุบันนี้เราคงปฏิเสธไม่ได้ว่าคนเจนเนเรชันนวย หรือผู้ที่เกิดช่วงตั้งแต่ช่วง 2520 กลาง ๆ จนถึงประมาณปี 2540 กำลังเป็นกลุ่มพนักงานที่เริ่มเป็นกลุ่มใหญ่ใน

องค์กร บางองค์กร Gen Y นั้นมีเกิน 50% ของจำนวนพนักงานทั้งหมด ผู้วิจัยซึ่งเล็งเห็นว่ากลุ่มเจนเนเรชั่นวายนี้อาจจะเป็นกลุ่มหลักในองค์กรที่จะเข้ามามีบทบาทต่าง ๆ และที่สำคัญผู้วิจัยคิดว่ากลุ่มเจนเนเรชั่นวายมีความทัยทายที่องค์กรควรจะรักษาให้คงอยู่กับองค์กรมากที่สุด เพราะกลุ่มเจนเนเรชั่นวายสามารถปรับตัวต่อสถานการณ์ในการเปลี่ยนแปลงไปในยุคที่ทันสมัยขึ้นตามโลกโลกาภิวัตน์ เพราะเหตุนี้ผู้วิจัยซึ่งประสงค์อย่างจะเลือกศึกษากลุ่มเจนเนเรชั่นวายมากกว่าเจนเนเรชั่นอื่นเจนเนเรชั่นวายเป็นผู้ที่กำลังเริ่มเข้ามาอยู่ในองค์กรซึ่งอาจจะมีความผูกพันต่องค์กรต่ำกว่าเจนเนเรชั่นอื่น ๆ

ข้อมูลโรงพยาบาลแม่สอด

โรงพยาบาลแม่สอด ตั้งอยู่เลขที่ 175/16 ถนนครีพานิช อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก มีพื้นที่ 49 ไร่ 2 งาน 84 ตารางวา อยู่ห่างจากจังหวัดตาก 87 กิโลเมตร และห่างจากพรอมแคน ไทย-พม่า 6 กิโลเมตร โดยมีแม่น้ำเมยเป็นแนวกั้นพรอมแคน โรงพยาบาลแม่สอดได้เริ่มทำการก่อสร้างในปี พ.ศ. 2500 และในปี พ.ศ. 2501 เปิดให้บริการโดยมีอาคารบำบัดรักษาเป็นตึกชั้นเดียวรวมหน่วยต่าง ๆ ได้แก่ ห้องตรวจ ห้องจ่ายยา ห้องผ่าตัด หน่วยธุรการและบริหารงาน ทั่วไป ให้ในอาคารหลังเดียว กัน มีหอผู้ป่วยเป็นเรือนไม้ ขนาด 25 เตียง 1 หลัง รับผู้ป่วยทุกประเภททั้งชาย-หญิง มีแพทย์ประจำโรงพยาบาล 3 คน ปัจจุบัน 365 เตียง

ขอบเขตการให้บริการโรงพยาบาลแม่สอดให้บริการสาธารณสุขครอบคลุมด้านครอบครุณประชากร 5 อำเภอต้านตะวันตกของจังหวัดตาก เป็นโรงพยาบาลแม่ข่ายตาก และเนื่องจากเป็นอำเภอชายแดน ดังนั้น จึงต้องให้บริการ สาธารณสุขแก่ชาวต่างชาติที่เข้ามาในพื้นที่ ทั้งโดยถูกต้องตามกฎหมาย และผู้ลักลอบบนหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย พร้อมทั้งเป็นเครื่องข่ายหน่วยบริการปฐมภูมิ (PCU) ในอำเภอแม่สอด 6 แห่ง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ตำบล 22 แห่ง และให้บริการรับการส่งต่อจากโรงพยาบาลชุมชนทั้งหมด 4 แห่ง ได้แก่ อำเภอพบพระ อำเภออุ้มพาง อำเภอแม่ระมาด อำเภอท่าสองยาง โดยมีจำนวนประชากรที่รับผิดชอบเป็นคนไทย จำนวน 120,063 คน ต่างชาติ จำนวน 130,199 คน บุคลากรและเจ้าหน้าที่บุคลากร ประกอบด้วยบุคลากรที่ปฏิบัติงานจริง รวม 1,153 คน เทศบาลนครแม่สอด (2558)

ตาราง 1 แสดงจำนวนบุคลากรโรงพยาบาลแม่สอด

สายงาน	จำนวน (คน)
1) ข้าราชการ	39
2) พนักงานราชการ	14
3) พนักงานสาธารณสุข	93
4) ลูกจ้างชั่วคราวรายเดือน	87
5) ลูกจ้างรายวัน	15
รวม	248

วิสัยทัศน์ (Vision)

โรงพยาบาลแม่สอดเป็นโรงพยาบาลที่ประชาชนได้รับการดูแลสุขภาพอย่างเท่าเทียม กันภายใต้มาตรฐานการรับรองคุณภาพ

พันธกิจ (Missions)

- พัฒนาระบบบริการสุขภาพให้ได้การรับรองคุณภาพอย่างต่อเนื่อง และยั่งยืน
- พัฒนาความเชี่ยวชาญในการให้บริการด้านการแพทย์ให้ได้มาตรฐานสากล
- พัฒนาความเป็นเลิศการบริหารจัดการการแพทย์ และสาธารณสุขช้ายแคน
- พัฒนาคุณภาพระบบบริหาร วิชาการ และระบบบริการด้านสาธารณสุขชัยแคน

ค่านิยม (Core Value)

เชี่ยวชาญ ปลอดภัย ร่วมใจบริการ

อัตลักษณ์

ชื่อสัตย์ รับผิดชอบ ทำงานเป็นทีม

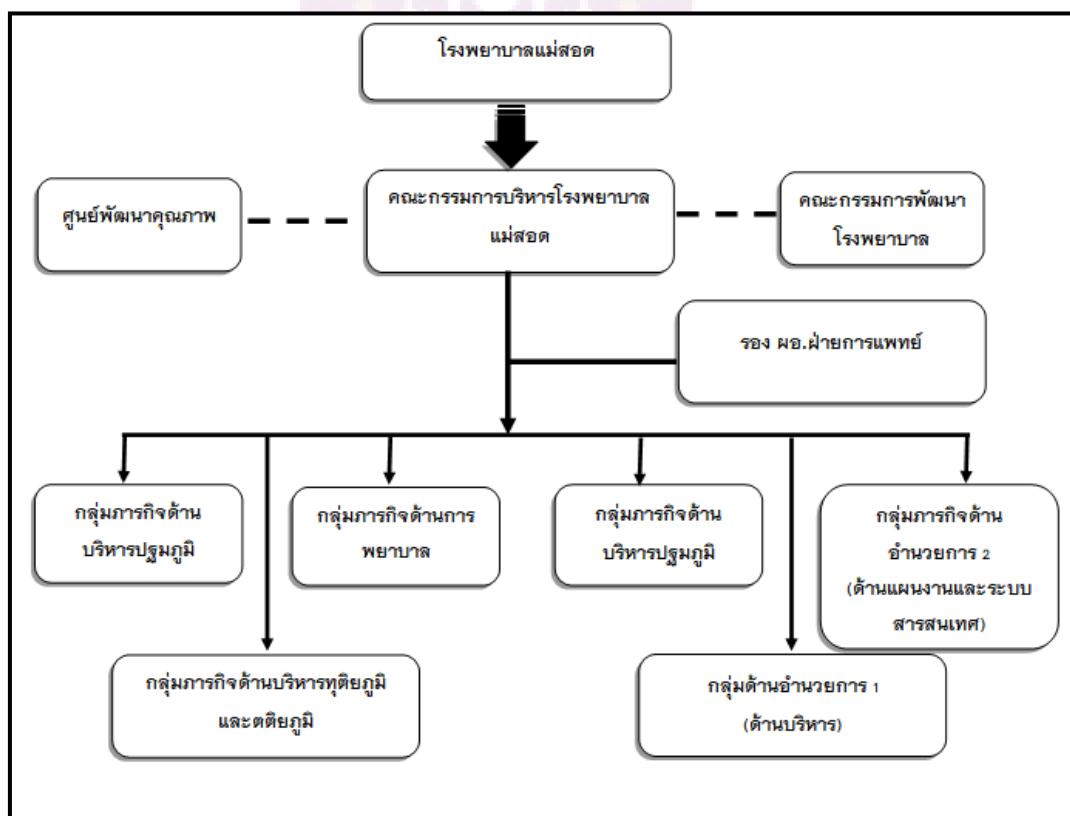
เป้าหมาย

- มีศักยภาพด้านการลงเสริมป้องกันรักษาพื้นฟูได้มาตรฐาน
- องค์กรมีการจัดบทบาทในการบริหารที่มุ่งเน้นผลลัพธ์
- เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้
- ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารด้านสาธารณสุข
- ประชาชนมีส่วนร่วมในการดูแลระบบสุขภาพ
- ประชาชนสามารถเข้าถึงหลักประกันสุขภาพ

ยุทธศาสตร์

1. พัฒนาระบบบริการให้ได้มาตรฐานคุณภาพ
2. พัฒนาโครงสร้างองค์กร ระบบบริหารให้ได้มาตรฐานคุณภาพ
3. เพิ่มขีดสมรรถนะบุคลากร ด้านวิชาการ และเทคโนโลยี ให้ครอบคลุมภารกิจบริหาร บริการวิชาการ และจิตสำนึกด้านธรรมาภิบาล
4. พัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารด้านสาธารณสุขให้ครอบคลุมเครือข่าย
5. สร้างและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือเพื่อสุขภาพชุมชน
6. สร้างระบบบริการสุขภาพชุมชนทั่วภาคตากöz
7. สร้างความครอบคลุมการให้บริการหลักประกันสุขภาพทั่วหน้า

โครงสร้างการบริหารงานโรงพยาบาลแม่สอด

ภาพ 2 โครงสร้างการบริหารงานโรงพยาบาลแม่สอด

ที่มา: โรงพยาบาลแม่สอด.25.เอกสาร

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ในประเทศไทย

นิศาชล เรื่องชู (2557) ศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานที่มีความสัมพันธ์กับความ
ภัยดีในองค์กรของพนักงานธนาคารต่างชาติแห่งหนึ่งในประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า
พนักงานส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 28-34 ปี ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี/ปริญญาตรี
หรือเทียบเท่า เป็นพนักงานระดับปฏิบัติการ อายุการทำงานน้อยกว่าห้าปี หรือเทียบเท่า 6 ปี
พนักงานมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตการทำงานโดยรวม และด้านสิ่งแวดล้อมที่ถูก
สุขลักษณะและปลอดภัย ด้านโอกาสและการพัฒนาความสามารถ ด้านการบูรณาการทาง
สังคม ด้านประชาธิบัติอย่างในองค์กร ด้านความสมดุลระหว่างงานงานกับชีวิตส่วนตัว ด้านการ
คำนึงถึงประโยชน์และความรับผิดชอบต่อสังคมอยู่ในระดับดี ส่วนด้านค่าตอบแทนที่เพียงพอ
และยุติธรรม ด้านความมั่นคงและก้าวหน้าในงาน อยู่ในระดับปานกลาง พนักงานมีความ
คิดเห็นต่อความภัยดีในองค์กรโดยรวม และด้านพฤติกรรมที่แสดงออก ด้านความรู้สึก ด้าน
การรับรู้อยู่ในระดับมาก พนักงานที่มีอายุสถานภาพ ตำแหน่งงาน รายได้และอายุงานแตกต่าง
กัน มีความภัยดีในองค์กรโดยรวม และด้านพฤติกรรมที่แสดงออก ด้านความรู้สึก ด้านการ
รับรู้แตกต่างกัน

กุลชนิดา ผลเวช (2556) เรื่องความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน
สถาบันไทย-เยอรมัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ พนักงานสถาบันไทย-เยอรมัน
จำนวน 183 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. ความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรในสถาบันไทย-เยอรมันมีความผูกพันอยู่ในระดับมาก

2. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยแวดล้อมในองค์กรกับความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรในสถาบันไทย-เยอรมัน พบว่า เพศ อัตราเงินเดือน ระยะเวลาการทำงานและปัจจัยแวดล้อมในการทำงาน มีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรสถาบันไทย-เยอรมัน ส่วนอายุระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส และตำแหน่งไม่มีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรสถาบันไทย-เยอรมัน

3. ข้อเสนอแนะและแนวทางในการเสริมสร้างความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรในสถาบันไทย-เยอรมัน พบว่า ต้องการให้พิจารณาเรื่องค่าตอบแทนและสวัสดิการของบุคลากรให้มากขึ้น

ธีรภัทร วานิชพิทักษ์ (2555) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาความผูกพันต่อองค์กรของ พนักงานบริษัท ร่วมเจริญพัฒนา จำกัดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่พนักงานบริษัทร่วม เจริญพัฒนาจำกัด ที่มีตำแหน่งเป็นผู้จัดการเขต จำนวน 97 คน ผลการวิจัย พบว่า

1. พนักงานบริษัท ร่วมเจริญพัฒนา จำกัดโดยรวมมีความผูกพันต่อองค์กรอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านความต้องการ รักษาสมាជिकภาพในองค์กร รองลงมา คือ ด้านความภาคภูมิใจในองค์การ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือด้านความสัมพันธภาพกับเพื่อนร่วมงานในองค์การ

2. ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความผูกพันต่อองค์กร พบว่า พนักงานที่มีเพศ สถานภาพสมรส และประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีระดับความผูกพันต่อองค์กรแตกต่างกัน ส่วนพนักงานที่มีอายุต่างกัน มีระดับความผูกพันต่อองค์การไม่แตกต่างกัน พนักงานที่มีอายุ 36-45 ปี มีความผูกพันต่อองค์การมากกว่าพนักงานที่มีอายุ 30-35 ปี ส่วนพนักงานที่มีการศึกษาต่างกัน มีระดับความผูกพันต่อองค์กรในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ธีรภัทร ขัตยะหล้า (2555) เรื่องคุณภาพชีวิตการทำงานกับความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากร องค์กรบริหารส่วนตำบลป่าสัก อำเภอเมืองลำพูนการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานและแนวทางการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตการทำงาน เพื่อให้เกิดความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรขององค์กรบริหารส่วนตำบลป่าสัก อำเภอเมืองลำพูน รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 74 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้กรอบแนวคิดของ Richard E. Walton ผลการวิจัยพบว่าคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรองค์กรบริหารส่วนตำบลป่าสัก อำเภอเมืองลำพูน มีคุณภาพชีวิตในการทำงานโดยรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาจากปัจจัยทั้ง 8 ด้าน ดังนี้ความเป็นประโยชน์ต่อสังคม การทำงานร่วมกันและความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นความก้าวหน้าและ มั่นคงในการงาน ลิทธิส่วนบุคคล การพัฒนาศักยภาพและการใช้ความสามารถของบุคคลความสมดุล ระหว่างชีวิตกับการทำงานโดยรวมค่าต่อบแทนที่เพียงพอและมีต่อรวมและสภาพการทำงานที่ปลดปล่อยและส่งเสริมสุขภาพตามลำดับและเมื่อพิจารณารายชื่อมีเพียง 3 ข้ออยู่ ที่มีระดับคุณภาพ ชีวิตอยู่ในระดับน้อย คือค่าต่อบแทนที่ได้รับเพียงพอต่อรายจ่ายประจำวันที่ทำงาน มีกิจกรรมส่วนตัว เช่น การออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอและในระหว่างวันบุคคลการมีเวลาออกกำลังกายอย่างเพียงพอ แนวทางการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตการทำงานเพื่อให้เกิดความผูกพันต่อองค์กรพบว่าต้องการให้หน่วยงานจัดสวัสดิการเพิ่มขึ้นและพิจารณาขั้นเงินเดือนอย่าง

ยุทธิกรรม รวมถึงการจัดกิจกรรมการออกกำลังกายเพื่อส่งเสริมสุขภาพและความสามัคคีของบุคลากรเพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตการทำงานให้เกิดความผูกพันต่องค์การต่อไป

เบญจวรรณ พัชรพงศ์พวรรณ (2555) เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันองค์กรของพนักงานบริษัท บางกอกເئັນເຕອຣເທນເມັນຕົ້ນ ຈຳກັດ ກລຸ່ມຕົວອ່າງທີ່ໃຊ້ໃນການວິຈີຍ ໄດ້ແກ່ພනັກງານບຣີໜັກ ບາງກອກເئັນເຕອຣເທນເມັນຕົ້ນ ຈຳກັດ ຈຳນານ 291 ດັນ ພລກາຣວິຈີຍ ພບວ່າຄວາມຜູກພັນອົງຄົກຂອງພනັກງານບຣີໜັກ ບາງກອກເئັນເຕອຣເທນເມັນຕົ້ນ ຈຳກັດ ມີຄວາມຜູກພັນຕ່ອງຄົກດ້ານຄວາມຮູ້ສຶກດ້ານຄວາມຕ່ອນເນື່ອງດ້ານບຣທັດສູານຂອງສັງຄມ ອູ້ໃນຮະດັບມາກ ປັຈັຍທີ່ມີຜົລຕ່ອງຄວາມຜູກພັນອົງຄົກຂອງພනັກງານບຣີໜັກ ບາງກອກເئັນເຕອຣເທນເມັນຕົ້ນ ຈຳກັດ ພບວ່າ ພනັກງານບຣີໜັກ ບາງກອກເئັນເຕອຣເທນເມັນຕົ້ນ ຈຳກັດ ມີປັຈັຍດ້ານລັກຂະນະງານທີ່ປົງປັບປຸງທີ່ 5 ດ້ານ ດືອ ດ້ານຄວາມມືອືສະຮະໃນການທຳມາດ ດ້ານຄວາມລາກຫາຍຂອງງານ ດ້ານຄວາມມີເອກລັກໝົດຂອງງານ ດ້ານຜລປ້ອນກລັບຂອງງານ ດ້ານນານທີ່ມີໂຄກສປົງສັມພັນຮັກຜູ້ອື່ນ ອູ້ໃນຮະດັບມາກ ປັຈັຍທີ່ສັງຜົລຕ່ອງຄວາມຜູກພັນຕ່ອງຄົກ ປັຈັຍດ້ານຄວາມພິ່ງພາໄດ້ຂອງອົງຄົກດ້ານຄວາມຄາດຫວັງທີ່ຈະໄດ້ຮັບກາຣຕອບສັນອງຈາກອົງຄົກ ແລະດ້ານທັນຄົດຕິຕ່ອເພື່ອນວ່າມານແລະອົງຄົກຮູ້ໃນຮະດັບປານກລາງຄວາມສັມພັນຮັກຮວ່າງປັຈັຍທີ່ມີຜົລຕ່ອງຄວາມຜູກພັນອົງຄົກ ກັບຄວາມຜູກພັນອົງຄົກພັນການບຣີໜັກ ບາງກອກເئັນເຕອຣເທນເມັນຕົ້ນ ຈຳກັດ ພບວ່າ ປັຈັຍທີ່ມີຜົລຕ່ອງຄວາມຜູກພັນຕ່ອງຄົກພັນການບຣີໜັກ ບາງກອກເئັນເຕອຣເທນເມັນຕົ້ນ ຈຳກັດ ດ້ານຄວາມຫາຍຫາຍຂອງງານ ດ້ານຜລປ້ອນກລັບຂອງງານດ້ານຄວາມສຳຄັງຂອງຕົນຕ່ອອົງຄົກດ້ານຄວາມພິ່ງພາໄດ້ຂອງອົງຄົກ ປັຈັຍສ່ວນບຸຄຄລດ້ານອາຍຸແລະດ້ານເຈີນເດືອນມີຄວາມສັມພັນຮັກ ສາມາດທຳນາຍຄວາມຜູກພັນຕ່ອງຄົກໄດ້ ຮ້ອຍລະ 54.8

ເພື່ອນກາ ວົງຄົນຕິກົງ (2559) ຕຶກຂາເຮືອງ ຄວາມຜູກພັນຕ່ອງຄົກຂອງບຸຄລາກຮມ໌ທີ່ມີວັດທຸນປະສົງຄົງເພື່ອຄຶກຂາຮະດັບຄວາມຜູກພັນຕ່ອງຄົກແລະປະຢີບເຫັນປັຈັຍທີ່ສັງຜົລຕ່ອງຄວາມຜູກພັນຕ່ອງຄົກແລະຄຶກຂາຄວາມສັມພັນຮັກປັຈັຍທີ່ສັງຜົລຕ່ອງຄວາມຜູກພັນຕ່ອງຄົກຂອງບຸຄລາກຮມ໌ທີ່ມີວັດທຸນປະສົງຄົງ ໂດຍມີກລຸມຕົວອ່າງ 362 ດັນ ເຄື່ອງມືອົງທີ່ໃຊ້ໃນກາຮັບຮວມເປັນແບບສອບຄາມ ສົດຕິທີ່ໃຊ້ໃນກາວິເຄຣະຫຼັກມູນລ ໄດ້ແກ່ ດ່າວີຍລະ ດ່າເນີລື່ຍກາວິເຄຣະຫຼັກມູນລ ແລະກາວິເຄຣະຫຼັກມູນລ ແບບເພີ່ຍ້ວັນ ໂດຍກຳຫັນດຳໆນຍໍສຳຄັງທາງສົດຕິທີ່ຮະດັບ .05

ຜລກາຣວິຈີຍຄຽງນີ້ ພບວ່າ ບຸຄລາກຮມ໌ທີ່ມີວັດທຸນປະສົງຄົງ ຄວາມຜູກພັນຕ່ອງຄົກຂອງບຸຄລາກຮມ໌ທີ່ມີວັດທຸນປະສົງຄົງ ອູ້ໃນຮະດັບຕິປິດ ປັຈັຍລັກຂະນະງານທີ່ປົງປັບປຸງທີ່ໃນກາພຣວມ ອູ້ໃນຮະດັບຕິປິດ ແລະປະສົງຄົງໃນກາປົງປັບປຸງທີ່ໃນກາພຣວມ ອູ້ໃນຮະດັບຕິປິດ ແລະປະສົງຄົງໃນກາປົງປັບປຸງທີ່ໃນກາພຣວມ ອູ້ໃນຮະດັບພອໃໝ່ ນອກຈາກນີ້ ຍັງພບວ່າຮະດັບຄວາມຜູກພັນຕ່ອງຄົກຂອງບຸຄລາກຮມ໌ທີ່ມີອາຍຸ ສຖານກາພສມຮສ ຮະດັບກາຮຕຶກໝາ ຮະຍະເວລາປົງປັບປຸງທີ່ໃນກາພຣວມ

รายได้ต่อเดือน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกจากนี้ยังพบว่า ลักษณะงานที่ปฏิบัติในภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกและมีความสัมพันธ์ในระดับสูงกับ ความผูกพันต่อองค์การในภาพรวมและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ในภาพรวมมี ความสัมพันธ์ทางบวกและมีความสัมพันธ์ในระดับสูงกับความผูกพันต่อองค์การในภาพรวม

2. ต่างประเทศ

swchong (2015) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันต่อองค์การระหว่าง กลุ่มเจนเนเรชันเอ็กซ์ความท้าทายที่ใหญ่ที่สุดที่องค์กรประสบคือการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ และ พฤติกรรมการทำงานของคนงาน ดังนั้นงานวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อหาปัจจัยที่มีผลกระทบ ต่อความมุ่งมั่นในองค์กรของพนักงานรุ่น X แรงงานรุ่น Generation X จำนวน 300 คนเข้าร่วม ในการศึกษาครั้งนี้ ทำการทดลองด้วยวิธี PLS ส่วนน้อยเพื่อศึกษารูปแบบโครงสร้างและ แบบจำลองการวัดสำหรับโครงสร้าง ผลการวิจัยพบว่าการฝึกอบรมและการพัฒนาความ ยุติธรรมในองค์กร การปรับเปลี่ยนเทคโนโลยีการแบ่งปันความรู้และการชดเชยและการจูงใจมีผลกระทบ อย่างมีนัยสำคัญต่อความมุ่งมั่นในองค์กรของ Generation X การศึกษาครั้งนี้ได้เสนอแนะ แนวทางและเปิดโอกาสให้กับการวิจัยในอนาคต

Darwish Abdulrahman (2016) ได้ศึกษาเรื่อง ความผูกพันต่อองค์กรความพึง พอดีในการทำงานและเจตคติต่อการเปลี่ยนแปลงองค์กร: การศึกษาในรัฐบาลห้องถิน การศึกษาในปัจจุบันศึกษาความสัมพันธ์โดยตรงและโดยอ้อมระหว่างความพึงพอใจในงาน ความมุ่งมั่นขององค์กรและทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงองค์กรและมิติข้อมูล ผลการวิจัย ชี้ให้เห็นว่าพนักงานในหน่วยงานที่ทำการตรวจสอบมีความพอดีกับภาระงานและเพื่อน ร่วมงานมากในขณะที่พวกเขายังคงใช้เวลาในการทำงานและความมั่นคงในการทำงานเล็กน้อย แต่พวกเขามีความพึงพอใจในด้านการจ่ายเงินและการส่งเสริมการขยายในระดับต่ำ ผลการวิจัย แสดงให้เห็นว่าพนักงานในหน่วยงานที่สอบสวนอยู่กับแผนกปัจจุบันของพวกเขางานประจำ ต้องการทำเช่นนั้นหรือเพราะตัวเองทำเช่นนั้น แต่ไม่ใช่เพราะรู้สึกว่าควรทำเช่นนั้น

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง ความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรในโรงพยาบาลแม่สอด กรณีศึกษา คนเจนเนเรชันวาย ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย

1. ตัวแปรต้น

1.1 ปัจจัยล้วนบุคคล คือ เพศ อายุ สถานภาพ ระยะเวลาการทำงาน ระดับการศึกษา

1.2 ปัจจัยด้านลักษณะงาน คือ ด้านอิสระในการทำงาน ความท้าทายของงาน และด้าน โอกาสก้าวหน้า

1.3 ปัจจัยจูงใจ คือ สรัสดิการ เพื่อนร่วมงานและหัวหน้างาน

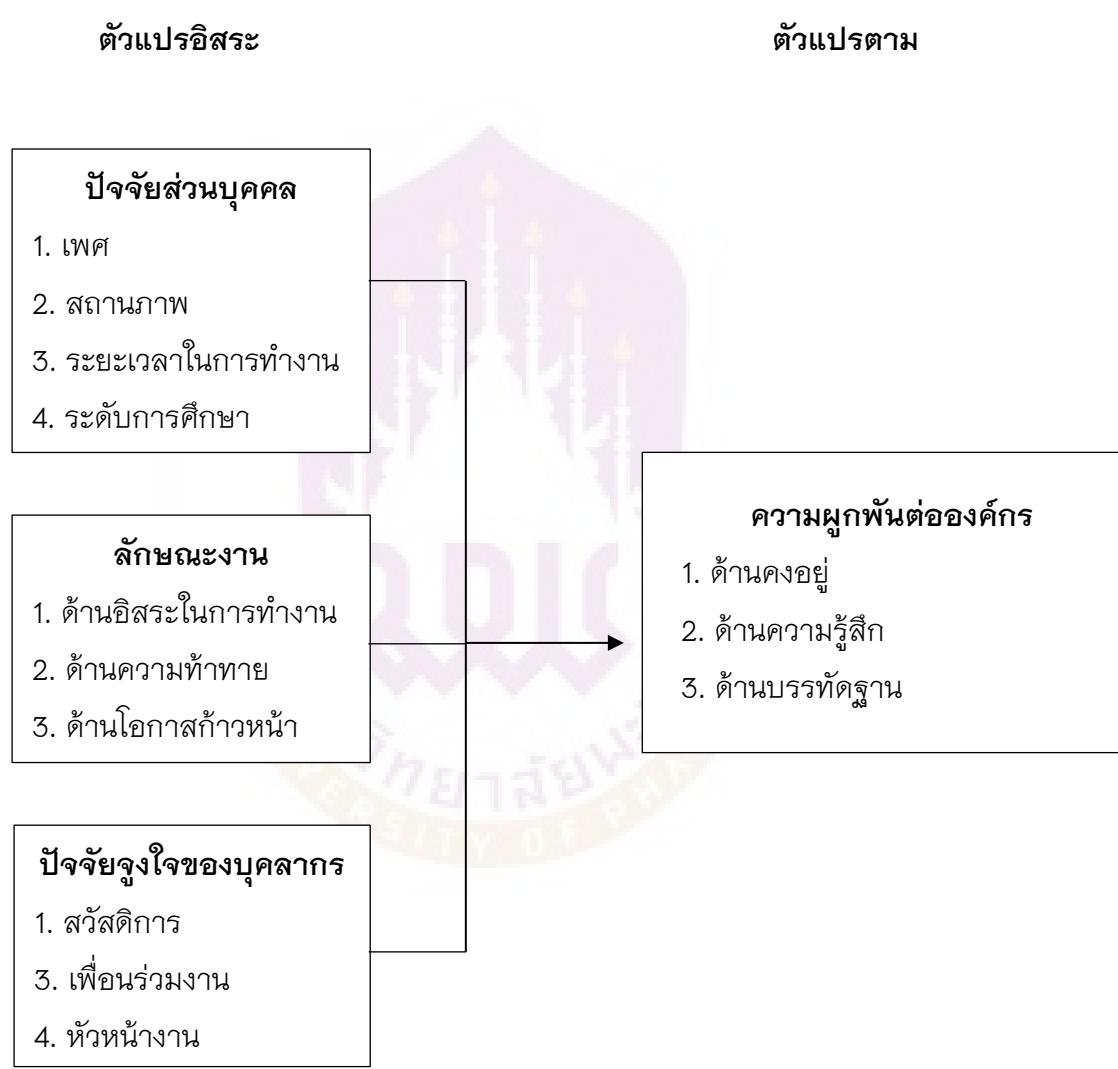
2. ตัวแปรตาม

ความผูกพันต่อองค์กร คือ ด้านความรู้สึก ด้านบรรทัดฐาน และด้านคงอยู่กับองค์กร
สามารถแสดงที่มาของแนวคิดในการศึกษาวิจัยเป็นตาราง ต่อไปนี้

ตาราง 2 แสดงที่มาของแนวคิดในการศึกษาวิจัย

ปัจจัย	ที่มาของแนวคิด / งานวิจัย
ปัจจัยล่วงบุคคล	
1. เพศ	Steers (1977)
2. สถานภาพ	Mow day, Steers & Porter (1982)
3. ระดับการศึกษา	ธิติมา วงศ์นาค (2544)
4. รายได้	
ลักษณะงาน	
1. ด้านอิสระในการทำงาน	เบญจวรรณ พัชรพงศ์พรวณ (2555)
2. ด้านความท้าทาย	สวนีย์ แก้วมณี (2549)
3. ด้านโอกาสการทำงาน	
ปัจจัยจูงใจของบุคลากร	
1. สรัสดิการ	Herbinak and Alutto (1972)
3. เพื่อนร่วมงาน	สวนีย์ แก้วมณี (2549)
4. หัวหน้างาน	วนยา เกมนุอาชร (2555)
ความผูกพันต่อองค์กร	
1. ด้านคงอยู่	Mayer&Allan (1997)
2. ด้านความรู้สึก	เบญจวรรณ พัชรพงศ์พรวณ (2555)
3. ด้านบรรทัดฐาน	

ตาราง 2 จากการศึกษากรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวมรวบ และทบทวนวรรณกรรมของแนวคิดเกี่ยวกับการเจนเนเรชันวาย แนวคิดเกี่ยวกับการความผูกพันต่อองค์การ จนกระหึ่งได้กรอบแนวคิดในการศึกษาความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากร โรงพยาบาลแม่สอด กรณีศึกษากลุ่มเจนเนเรชันวาย เพื่อนำมาสร้างแบบสอบถามในการวิจัยต่อไป โดยสามารถเขียนเป็นแผนภาพแสดงกรอบแนวคิดในการศึกษาได้ ดังนี้

ภาพ 3 แสดงกรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษาความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากร โรงพยาบาลแม่สอด กรณีศึกษากลุ่มเจนเนเรชันวาย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์มุ่งที่จะศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรโรงพยาบาลแม่สอด และศึกษาระดับความผูกพันของครรภของบุคลากรโรงพยาบาลแม่สอด โดยมีรายละเอียดของวิธีวิจัยในการดำเนินงานตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ บุคลากรโรงพยาบาลแม่สอดที่อายุในกลุ่มเจนเนเรชั่นวัย มีอายุระหว่าง 21-38 ปี (ข้อมูลการจัดกลุ่มช่วงอายุตามหลักสากล) จำนวน 489 คน

ตาราง 3 แสดงจำนวนบุคลากรโรงพยาบาลแม่สอดที่มีช่วงอายุ 21-38 ปี แบ่งตามเพศ และอายุปฎิบัติงาน

ส่วนราชการ	เพศ		อายุการปฏิบัติงาน	รวม
	ชาย	หญิง		
ข้าราชการ	17	137	มากกว่า 15 ปี	154
พนักงานราชการ	6	22	มากกว่า 15 ปี	28
พนักงานสาธารณสุข	30	113	มากกว่า 15 ปี	143
ลูกจ้างชั่วคราวรายเดือน	48	99	1 – 5 ปี	147
ลูกจ้างรายวัน	1	16	น้อยกว่า 1 ปี	17
รวม	102	348		489

กลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรโรงพยาบาลแม่สอดที่มีช่วงอายุระหว่าง 21 – 38 ปี กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของ Yamane กำหนดความคาดเคลื่อนไว้ที่ .05 ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 220 คน มีขั้นตอนการคำนวณกลุ่มตัวอย่าง และการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

การคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง

คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยสูตร Yamane

$$N = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ควรสุ่ม

N คือ ขนาดของประชากรทั้งหมด

E คือ ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง

แทนค่าลงในสูตร

$$N = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

$$N = \frac{489}{1 + 489(0.05)^2}$$

$$N = 220$$

ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ 220 คน

จากการคำนวณได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง เท่ากับ 220 ราย ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบไม่ใช้ความน่าจะเป็นเข้ามาเกี่ยวข้อง โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างตามที่ต้องการ โดยผู้วิจัยแจกแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 240 ชุด และคัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้งสิ้น 220 ชุด ดังตาราง 4

ตาราง 4 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างของบุคลากรโรงพยาบาลแม่สอดแบ่งตามเพศ

สภากาชาด	เพศ		รวม
	ชาย	หญิง	
ข้าราชการ	17	35	52
พนักงานราชการ	6	12	18
พนักงานสาธารณสุข	30	60	90
ลูกจ้างชั่วคราวรายเดือน	40	40	80
รวมจำนวนพนักงาน	93	147	240

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) แบบเชิงสำรวจเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความผูกพันต่อองค์กร กรณีศึกษาโรงเรียนรัฐแห่งหนึ่ง ซึ่งใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย โดยมีขั้นตอนในการศึกษาวิจัย 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะคำถามเป็นแบบให้เลือกตอบคำตอบเดียว (Check List) จำนวน 4 ข้อ ประกอบไปด้วย เพศ สถานภาพ ระดับการศึกษา และระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะงานและปัจจัยจูงใจ จำนวน 19 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับเกี่ยวกับด้านความผูกพันต่อองค์กร จำนวน 9 ข้อ สร้างจากแบบวัดความเห็นหรือความรู้สึกของ Likert Scale มาใช้สร้างคำถาม แบบวัดที่สร้างขึ้นประกอบด้วยคำถามต่อการทำงาน โดยมีลักษณะแบ่งเป็น Scale ให้เลือก 5 ระดับ (Fivepoint Scale) โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด	ให้คะแนน 5 คะแนน
เห็นด้วยมาก	ให้คะแนน 4 คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	ให้คะแนน 3 คะแนน
เห็นด้วยน้อย	ให้คะแนน 2 คะแนน
เห็นด้วยน้อยที่สุด	ให้คะแนน 1 คะแนน

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือในการศึกษาขึ้น โดยมีขั้นตอนในการสร้างตามลำดับ ดังนี้

- ผู้วิจัยศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับเรื่องความผูกพันต่อองค์กร และเจนเนเรชันวาย เพื่อนำมาเป็นข้อมูล แนวทางในการสร้างเครื่องมือ
- จัดทำร่างแบบสอบถาม เป็นคำถามเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์กร โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะคำถามเป็นแบบให้เลือกตอบคำตอบเดียว (Check List) จำนวน 5 ข้อ ประกอบไปด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้ ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะงานและความพึงพอใจในงาน มีลักษณะคำ답แบบ Likert Scale 5 ระดับ ประกอบไปด้วย มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด จำนวน 19 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับเกี่ยวกับด้านความผูกพันต่อองค์กร มีลักษณะคำ답แบบ Likert Scale 5 ระดับ ประกอบไปด้วย มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด จำนวน 11 ข้อ

3. นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา และแก้ไขปรับปรุงให้สมบูรณ์ เมื่อพิจารณาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม และวัตถุประสงค์ (Item-Objective Congruency Index : IOC) ได้ค่าเท่ากับ 0.67–1.00

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามข้อเสนอของผู้เชี่ยวชาญเรียบร้อยแล้ว นำไปจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ ตรวจสอบความเชื่อมั่น (reliability) ของเครื่องมือ โดยใช้ทดสอบเชิงโครงสร้าง ที่ได้มาจากการเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟากอง (Cronbach Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.6

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. นำหนังสือจากคณะกรรมการคณบดีคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา เรียน ผู้อำนวยการโรงพยาบาลแม่สอด เพื่อขอความร่วมมือ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. แจกแบบสอบถามไปยังบุคลากรโรงพยาบาลแม่สอด ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ตามจำนวนที่กำหนดโดยขอความร่วมมือ แล้วขอข้อมูลรายละเอียดในการตอบแบบสอบถาม
3. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากกลุ่มตัวอย่าง มาตรวจสอบความสมบูรณ์ และความผูกต้องในการสอบถามแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กิจกรรมที่ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ตรวจสอบแบบสอบถาม โดยคัดเลือกแบบสอบถามฉบับที่มีความสมบูรณ์แบบ มากที่สุด และตรวจสอบการให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด
2. ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ ประกอบด้วยค่าสถิติดังต่อไปนี้

2.1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ใช้ค่าสถิติร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อวิเคราะห์และอธิบายส่วนบุคคล ปัจจัยจูงใจ ลักษณะของงาน และความผูกพันต่อองค์กร

2.2 สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) ใช้ในการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร อิสระ ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยจูงใจ ลักษณะงาน กับตัวแปรตาม ได้แก่ ความผูกพันต่อองค์กร โดยใช้ค่าสถิติดังนี้

(1) ค่าสถิติ Two Independent Sample t-test ใช้ในการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ของตัวแปรอิสระที่จำแนกเป็น 2 กลุ่ม

(2) ค่าสถิติ One-Way ANOVA ใช้ในการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ของตัวแปรอิสระ ที่มีตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป

(3) ค่าสถิติ Pearson Product – Moment Correlation Coefficient ใช้ในการทดสอบ ความสัมพันธ์ของตัวแปร

3. การแปลความหมาย

การแปลความหมายระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์กร พิจารณาจากค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็น (ศิริวรรณ เสรีรัตน์, 2541)

$$\text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} = \frac{\text{ข้อมูลที่มีค่าสูงสุด} - \text{ข้อมูลที่มีค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ = \frac{5-1}{5} \\ = 0.80$$

ดังนั้น เกณฑ์การวิเคราะห์ข้อมูลความผูกพันต่อองค์กร โดยนำเสนอในรูปของคะแนนเฉลี่ย แบ่งออกเป็น 5 ระดับ โดยการแปลความหมายของระดับคะแนนจะใช้เกณฑ์ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายถึง เห็นด้วยระดับน้อยที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายถึง เห็นด้วยระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายถึง เห็นด้วยระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายถึง เห็นด้วยระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึง เห็นด้วยระดับมากที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าเชิงปริมาณ เรื่อง “ความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรโรงพยาบาลแม่สอด กรณีศึกษา กลุ่มเจนเนเรชั่นวาย” วิธีดำเนินการวิจัยครั้งนี้ได้ใช้ระเบียบวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) จากการเก็บรวบรวมข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 220 คน คิดเป็นร้อยละ 100 โดยนำเสนอผลการศึกษาแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์คิดเห็นเกี่ยวกับกับลักษณะงานและปัจจัยจูงใจของบุคลากรโรงพยาบาลแม่สอด ประกอบด้วย

2.1 ลักษณะงาน

2.2 ปัจจัยจูงใจ

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรโรงพยาบาลแม่สอด

ส่วนที่ 4 ผลการทดสอบทางสถิติระหว่างข้อมูลด้านลักษณะส่วนบุคคล และความผูกพันต่อองค์กร

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยแยกเจกรูปแบบจำนวน ความถี่ และค่าร้อยละ ของข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ สถานภาพ ระยะเวลาการทำงาน และระดับการศึกษา มีรายละเอียด ดังนี้

ตาราง 5 แสดงจำนวนและร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1) ชาย	44	20.00
2) หญิง	176	80.00
รวม	220	100.00
2. สถานภาพ		
1) โสด	91	41.36
2) สมรส	115	52.27
3) หย่าร้าง	9	4.09
4) หม้าย	5	2.27
รวม	220	100.00
3. ระยะเวลาการทำงาน		
1) น้อยกว่า 1 ปี	9	4.09
2) ตั้งแต่ 1 ปี – 4 ปี	36	16.36
3) ตั้งแต่ 5 ปี – 10 ปี	43	19.55
4) มากกว่า 10 ปี	132	60.00
รวม	220	100.00
4. ระดับการศึกษา		
1) มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.	64	29.09
2) อุดมศึกษา / ปวส.	39	17.73
3) ปริญญาตรี	105	47.73
4) สูงกว่าปริญญาตรี	12	5.45
รวม	220	100.00

จากตาราง 5 พบร่ว่า บุคลากรโรงพยาบาลแม่สอด ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีคุณลักษณะส่วนบุคคล ดังนี้

1. เพศ พบร่ว่า บุคลากรโรงพยาบาลแม่สอดที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิงมากที่สุด โดยมีจำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 80.00 รองลงมาตามลำดับ คือ เพศชายจำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00
2. สถานภาพ พบร่ว่า บุคลากรโรงพยาบาลแม่สอดที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรสมากที่สุด โดยมีจำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 52.27 รองลงมาตามลำดับ คือ โสด จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 41.36 หย่าร้าง จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 4.09 และ หม้าย จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.27 เป็นอันดับสุดท้าย
3. ระยะเวลาการทำงาน พบร่ว่า บุคลากรโรงพยาบาลแม่สอดที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีระยะเวลาการทำงานมากกว่า 10 ปี โดยมีจำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00 รองลงมาตามลำดับ คือ ตั้งแต่ 5 ปี – 10 ปี จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 19.55 ตั้งแต่ 1 ปี – 4 ปี จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 16.36 และน้อยกว่า 1 ปี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 4.09 เป็นอันดับสุดท้าย
4. ระดับการศึกษา พบร่ว่า บุคลากรโรงพยาบาลแม่สอดที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีระดับการศึกษาสูงสุดปริญญาตรี โดยมีจำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 47.73 รองลงมาตามลำดับ คือ มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช. จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 29.09 อนุปริญญา / ปวส. จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 17.73 และสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 5.45 เป็นอันดับสุดท้าย

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะงานและปัจจัยจูงใจของบุคลากรโรงพยาบาลแม่สอด

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยแสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะงานและปัจจัยจูงใจของบุคลากรโรงพยาบาลแม่สอด ประกอบด้วย

1. ลักษณะงาน

1.1 ด้านความท้าทายในงาน

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะงานด้านความท้าทายในงาน

รายละเอียด	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. เมื่อบางครั้งที่ท่านได้รับมอบหมายงานที่ยากแต่ท่านก็สามารถทำงานนั้นได้สำเร็จ	3.84	0.687	มาก
2. งานที่ท่านปฏิบัติอยู่ทำให้ท่านรู้สึกกระตือรือร้นอย่างปฏิบัติงานอยู่เสมอ	3.82	0.698	มาก
รวมเฉลี่ย	3.83	0.693	มาก

จากตาราง 6 พบร่วมกันว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะงาน ด้านความท้าทายในงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ จากคำถาม ข้อที่ 1 เมื่อบางครั้งที่ท่านได้รับมอบหมายงานที่ยากแต่ท่านก็สามารถทำงานนั้นได้สำเร็จ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 รองลงมาจากการคำถาม ข้อที่ 2 งานที่ท่านปฏิบัติอยู่ทำให้ท่านรู้สึกกระตือรือร้นอย่างปฏิบัติงานอยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82 ตามลำดับ

1.2 ด้านความมีอิสระในการทำงาน

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะงาน
ด้านความมีอิสระในการทำงาน

รายละเอียด	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
3. ท่านสามารถใช้วิจารณญาณของตนเองในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้	3.99	2.732	มาก
4. กฎ ระเบียบ ส่วนใหญ่ขององค์กร มักจำกัดความเป็นอิสระในการทำงานของท่าน	3.10	0.835	ปานกลาง
5. ผู้บังคับบัญชา มักคุยความคุ้มครองและการทำงานอย่างใกล้ชิด	3.20	0.797	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.43	1.454	มาก

จากตาราง 7 พบร่วมกันว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะงาน ด้านความมีอิสระในการทำงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.43 โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ จากคำถาม ข้อที่ 3 ท่านสามารถใช้วิจารณญาณของตนเองในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99 รองลงมาอยู่ในระดับปานกลาง จากคำถาม ข้อที่ 5 ผู้บังคับบัญชา มักคุยความคุ้มครองและการทำงานอย่างใกล้ชิด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.20 และจากคำถาม ข้อที่ 4 กฎ ระเบียบ ส่วนใหญ่ขององค์กร มักจำกัดความเป็นอิสระในการทำงานของท่าน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.10 ตามลำดับ

1.3 ด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะงาน
ด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน

รายละเอียด	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
6. ท่านรู้สึกว่าท่านมีโอกาสก้าวหน้าจากการทำงาน	3.15	0.967	ปานกลาง
7. องค์กรของท่านจะสนับสนุนให้ท่านได้รับตำแหน่งที่สูงขึ้น เมื่อท่านมีคุณสมบัติที่เหมาะสม	3.38	2.193	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย		3.27	0.659
			ปานกลาง

จากตาราง 8 พบร่วมกับแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะงาน ด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.27 โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ จากคำถาม ข้อที่ 7 องค์กรของท่านจะสนับสนุนให้ท่านได้รับตำแหน่งที่สูงขึ้น เมื่อท่านมีคุณสมบัติที่เหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.38 รองลงมา จากคำถาม ข้อที่ 6 ท่านรู้สึกว่าท่านมีโอกาสก้าวหน้าจากการทำงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.15 ตามลำดับ

2. ปัจจัยสูงสุด

2.1 ด้านสวัสดิการและผลตอบแทน

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยสูงสุด ด้านสวัสดิการและผลตอบแทน

รายละเอียด	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. สวัสดิการในองค์กรที่ได้รับสามารถช่วยเหลือท่าน และครอบครัวได้	3.26	0.967	ปานกลาง
2. ท่านมีความพอใจในสวัสดิการต่าง ๆ ที่ได้รับจากองค์กร	3.20	0.979	ปานกลาง
3. ท่านได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสมกับงานที่ได้รับมอบหมาย	3.12	0.945	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.20	0.964	ปานกลาง

จากตาราง 9 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยสูงสุด ด้านสวัสดิการและผลตอบแทน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.20 โดยเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ จากคำถาม ข้อที่ 1 สวัสดิการในองค์กรที่ได้รับสามารถช่วยเหลือท่าน และครอบครัวได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.26 รองลงมา ได้แก่ จากคำถาม ข้อที่ 2 ท่านมีความพอใจในสวัสดิการต่าง ๆ ที่ได้รับจากองค์กร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.20 และจากคำถาม ข้อที่ 3 ท่านได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสมกับงานที่ได้รับมอบหมาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.12 ตามลำดับ

2.2 ด้านเพื่อนร่วมงาน

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยสูงใจ
ด้านเพื่อนร่วมงาน

รายละเอียด	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
4. ท่านและเพื่อนร่วมงานสามารถทำงานร่วมกันเป็นอย่างดี	3.95	0.684	มาก
5. ท่านได้รับการช่วยเหลือจากเพื่อนร่วมงานเมื่อประสบปัญหาในการปฏิบัติงานที่รับผิดชอบ	3.91	0.663	มาก
6. เพื่อนร่วมงานของท่านมักไม่แยกเรื่องส่วนตัวออกจากเรื่องงานที่จะต้องปฏิบัติตัวยกกันทำให้มีความเห็นไม่ตรงกันเสมอ	2.64	0.976	ปานกลาง
7. เพื่อนร่วมงานมีบุคลิกภาพ ด้านการพูดแบบตรงไปตรงมา ทำให้ท่านไม่อยากทำงานด้วย	2.47	0.962	น้อย
8. สมาชิกในหน่วยงานของท่านให้ความสำคัญกับการแข่งขัน กันทำงาน ทำให้ขาดการทำงานเป็นทีม	2.50	0.863	น้อย
รวมเฉลี่ย	3.09	0.830	ปานกลาง

จากตาราง 10 พบร้า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยสูงใจด้านเพื่อนร่วมงาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.09 โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย ข้อที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ได้แก่ จากคำถาม ข้อที่ 4 ท่านและเพื่อนร่วมงานสามารถทำงานร่วมกันเป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 จากคำถาม ข้อที่ 5 ท่านได้รับการช่วยเหลือจากเพื่อนร่วมงานเมื่อประสบปัญหาในการปฏิบัติงานที่รับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91 รองลงมาอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ จากคำถาม ข้อที่ 6 เพื่อนร่วมงานของท่านมักไม่แยกเรื่องส่วนตัวออกจากเรื่องงานที่จะต้องปฏิบัติตัวยกกันทำให้มีความเห็นไม่ตรงกันเสมอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.64 และข้อที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ จากคำถาม ข้อที่ 8 สมาชิกในหน่วยงานของท่านให้ความสำคัญกับการแข่งขันกันทำงาน ทำให้ขาดการทำงานเป็นทีม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.50 และจากคำถาม ข้อที่ 7 เพื่อนร่วมงานมีบุคลิกภาพ ด้านการพูดแบบตรงไปตรงมา ทำให้ท่านไม่อยากทำงานด้วย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.47 ตามลำดับ

2.3 ด้านหัวหน้างาน

ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยจูงใจ
ด้านหัวหน้างาน

รายละเอียด	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
9. การมอบหมายงานของหัวหน้างานมีความเป็นธรรมต่อ บุคลากรทุกคน	3.54	0.824	มาก
10. หัวหน้างานของท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการ ทำงาน	4.00	0.731	มาก
11. หัวหน้างานยอมรับพึงความคิดเห็นข้อเสนอแนะของท่าน	3.75	0.802	มาก
12. ผู้บริหารระดับสูงมีการมอบหมายความรับผิดชอบในการ ปฏิบัติงานตามสายบังคับบัญชา	3.58	0.775	มาก
รวมเฉลี่ย	3.72	0.783	มาก

จากตาราง 11 พบร่วมกันว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยจูงใจด้านหัวหน้างาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72 โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ จากคำถาม ข้อที่ 10 หัวหน้างานของท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการทำงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 จากคำถาม ข้อที่ 11 หัวหน้างานยอมรับพึงความคิดเห็นข้อเสนอแนะของท่าน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 รองลงมา คือ จากคำถาม ข้อที่ 12 ผู้บริหารระดับสูงมีการมอบหมายความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานตามสายบังคับบัญชา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 และจากคำถาม ข้อที่ 9 การมอบหมายงานของหัวหน้างานมีความเป็นธรรมต่อบุคลากรทุกคน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.54 ตามลำดับ

**ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากร
โรงพยาบาลแม่สอด**

1. ด้านคงอยู่กับองค์กร

ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับความผูกพัน
ต่อองค์กรของบุคลากรโรงพยาบาลแม่สอด ด้านคงอยู่กับองค์กร

รายละเอียด	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. ถ้ามีโอกาสจะแนะนำบุคคลอื่นเข้ามาทำงานในองค์กรนี้	3.26	0.907	ปานกลาง
2. เมื่อท่านจะมีโอกาสเปลี่ยนงาน หรือโอนย้ายไปอยู่กับองค์กร อื่นและมีรายได้ที่สูงกว่า แต่ท่านก็สมควรใจที่จะทำงานให้ องค์กรต่อไป	3.33	1.035	ปานกลาง
3. ท่านมีความตั้งใจอย่างแน่วแน่ที่จะเป็นบุคลากรปฏิบัติงาน ขององค์กรจนจะเกษียณอายุงานและเลิกจ้าง	3.38	1.077	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.32	1.006	ปานกลาง

จากตาราง 12 พบร่วมกับผู้ตอบแบบสอบถาม มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความผูกพัน
ต่อองค์กร ด้านคงอยู่กับองค์กร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.32 เรียงลำดับ
คะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ จากคำถาม ข้อที่ 3 ท่านมีความตั้งใจอย่างแน่วแน่ที่จะเป็น
บุคลากรปฏิบัติงานขององค์กรจนจะเกษียณอายุงานและเลิกจ้าง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.38
รองลงมาตามลำดับ คือ จากคำถาม ข้อที่ 2 เมื่อท่านจะมีโอกาสเปลี่ยนงาน หรือโอนย้ายไปอยู่
กับองค์กรอื่นและมีรายได้ที่สูงกว่า แต่ท่านก็สมควรใจที่จะทำงานให้องค์กรต่อไป มีค่าเฉลี่ย
เท่ากับ 3.33 และจากคำถาม ข้อที่ 1 ถ้ามีโอกาสจะแนะนำบุคคลอื่นเข้ามาทำงานในองค์กรนี้
มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.26 ตามลำดับ

2. ด้านความรู้สึก

ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับความผูกพัน
ต่อองค์กรของบุคลากรโรงพยาบาลแม่สอด ด้านความรู้สึก

รายละเอียด	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
4. ท่านมีความรู้สึกภูมิใจที่ได้ก้าวมาเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร	3.82	0.755	มาก
5. ท่านรู้สึกว่าองค์กรนี้เปรียบเสมือนบ้านของท่าน	3.79	0.797	มาก
6. ความรู้สึกซึ้งชอบระบบขององค์กร เช่น ระบบการปักครอง ระบบการทำงาน เป็นต้น	3.29	0.819	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.63	0.790	มาก

จากตาราง 13 พบร่วมกับแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความผูกพัน
ต่อองค์กร ด้านความรู้สึก โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63 โดยเรียงลำดับค่าแนว
เฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ จากคำถาม ข้อที่ 4 ท่านมีความรู้สึกภูมิใจที่ได้ก้าวมาเป็นส่วนหนึ่ง
ขององค์กร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82 รองลงมาตามลำดับ คือ จากการ ข้อที่ 5 ท่านรู้สึกว่า
องค์กรนี้เปรียบเสมือนบ้านของท่าน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.79 และความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
ได้แก่ จากการ ข้อที่ 6 ความรู้สึกซึ้งชอบระบบขององค์กร เช่น ระบบการปักครอง ระบบ
การทำงาน เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.29 ตามลำดับ

3. ด้านบรรทัดฐานทางสังคม

ตาราง 14 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรโรงพยาบาลแม่สอด ด้านบรรทัดฐานทางสังคม

รายละเอียด	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
7. เต็มใจในการใช้ความสามารถที่มีอย่างเต็มที่ในการปฏิบัติงาน	4.02	0.689	มาก
8. ความเต็มใจทำงานถ้าได้รับมอบหมายงานนอกเหนือจากงานในหน้าที่รับผิดชอบ	3.78	0.777	มาก
9. ท่านมีความยินดีและพร้อมเสมอที่จะตอบแทนบุญคุณองค์กรนี้ด้วยการทำทุกอย่างเพื่อให้องค์กรก้าวหน้า และประสบความสำเร็จ	3.90	0.733	มาก
10. ท่านเชื่อมั่นว่าการทำงานอยู่ที่โรงพยาบาลนี้ ทำให้ท่านมีความสุขในการทำงานและรักที่จะทำงานอยู่โรงพยาบาลนี้ตลอดไป	3.68	0.902	มาก
11. โดยส่วนตัวท่านแล้ว ท่านคิดว่าโรงพยาบาลนี้เป็นโรงพยาบาลที่ท่านอยากรажานด้วยมากที่สุด	3.67	0.881	มาก
รวมเฉลี่ย	3.81	0.796	มาก

จากตาราง 14 พบร่วมกับค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์กร ด้านบรรทัดฐานทางสังคม โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62 เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ จากคำถาม ข้อที่ 7 เต็มใจในการใช้ความสามารถที่มีอย่างเต็มที่ในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02 รองลงมาตามลำดับ คือ จากคำถาม ข้อที่ 9 ท่านมีความยินดีและพร้อมเสมอที่จะตอบแทนบุญคุณองค์กรนี้ด้วยการทำทุกอย่างเพื่อให้องค์กรก้าวหน้า และประสบความสำเร็จ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90 จากคำถาม ข้อที่ 8 ความเต็มใจทำงานถ้าได้รับมอบหมายงานนอกเหนือจากงานในหน้าที่รับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78 จากคำถาม ข้อที่ 10 ท่านเชื่อมั่นว่าการทำงานอยู่ที่โรงพยาบาลนี้ ทำให้ท่านมีความสุขในการทำงานและรักที่จะทำงานอยู่โรงพยาบาลนี้ตลอดไป มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68 และจากคำถาม ข้อที่ 11 โดยส่วนตัวท่านแล้ว ท่านคิดว่าโรงพยาบาลนี้เป็นโรงพยาบาลที่ท่านอยากรานด้วยมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 ตามลำดับ

ส่วนที่ 4 ผลการทดสอบทางสถิติระหว่างข้อมูลด้านลักษณะส่วนบุคคล และความผูกพันต่อองค์กร

ในการวิเคราะห์ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรโรงพยาบาลแม่สอด จำแนกตามข้อมูลด้านลักษณะส่วนบุคคล ลักษณะงาน ปัจจัยจูงใจ โดยผู้วิจัยใช้การทดสอบค่าสถิติ Two Independent Sample t-test ใช้ในการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระที่จำแนกเป็น 2 กลุ่ม และค่าสถิติ One-Way ANOVA ใช้ในการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระ ที่มีตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป ดังนี้

ตาราง 15 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความผูกพันต่อองค์กรจำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล (เพศ)

ความผูกพันต่อองค์กร	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	T-test	Sig.
ด้านคงอยู่กับองค์กร				
ชาย	44	3.35		
หญิง	176	3.32	0.225	0.818
ด้านความรู้สึก				
ชาย	44	3.71		
หญิง	176	3.61	0.878	0.054
ด้านบรรทัดฐานทางสังคม				
ชาย	44	3.86		
หญิง	176	3.91	-0.418	0.235

* นัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตาราง 15 การทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติ t-test เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยโดยตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ที่มีค่าตอบ 2 กลุ่ม พบว่า เพศชาย และเพศหญิง มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์กรไม่แตกต่างกัน

ตาราง 16 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความผูกพันต่อ
องค์กรจำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล (สถานภาพ)

ความผูกพันต่อองค์กร	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	F-test	Sig.
ด้านคงอยู่กับองค์กร				
โสด	91	3.29		
สมรส	115	3.32		
หย่าร้าง	9	3.59	0.587	0.624
หม้าย	5	3.60		
ด้านความรู้สึก				
สมรส	115	3.61		
โสด	91	3.64		
หย่าร้าง	9	3.74	0.215	0.886
หม้าย	5	3.80		
ด้านบรรทัดฐานทางสังคม				
หย่าร้าง	9	3.74		
สมรส	115	3.83		
หม้าย	5	3.87	1.379	0.250
โสด	91	4.00		

* นัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตาราง 16 การทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติ One-Way ANOVA ใช้ในการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระ ที่มีตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป พบว่า สถานภาพที่แตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์กรไม่แตกต่างกัน

ตาราง 17 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความผูกพันต่อ
องค์กรตามลักษณะส่วนบุคคล (ระยะเวลาการทำงาน)

ความผูกพันต่อองค์กร	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	F-test	Sig.
ด้านคงอยู่กับองค์กร				
น้อยกว่า 1 ปี	9	3.59		
ตั้งแต่ 1 ปี – 4 ปี	36	3.19		
ตั้งแต่ 5 ปี – 10 ปี	43	3.21	1.165	0.324
มากกว่า 10 ปี	132	3.38		
ด้านความรู้สึก				
น้อยกว่า 1 ปี	9	4.04		
ตั้งแต่ 1 ปี – 4 ปี	36	3.41		
ตั้งแต่ 5 ปี – 10 ปี	43	3.54	2.944	0.034*
มากกว่า 10 ปี	132	3.69		
ด้านบรรทัดฐานทางสังคม				
น้อยกว่า 1 ปี	9	4.11		
ตั้งแต่ 1 ปี – 4 ปี	36	3.88		
ตั้งแต่ 5 ปี – 10 ปี	43	3.83	0.563	0.640
มากกว่า 10 ปี	132	3.91		

* นัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตาราง 17 การทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติ One-Way ANOVA ใช้ในการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระ ที่มีตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป พบว่า ระยะเวลาการทำงานที่แตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์กรด้านความรู้สึก แตกต่างกัน โดยบุคคลกรที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระยะเวลาการทำงานมากกว่า 10 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ ตั้งแต่ 5 ปี – 10 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.54 ตั้งแต่ 1 ปี – 4 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.41 และน้อยกว่า 1 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04

ตาราง 18 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความผูกพันต่อ
องค์กรตามลักษณะส่วนบุคคล (ระดับการศึกษา)

ความผูกพันต่อองค์กร	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	F-test	Sig.
ด้านคงอยู่กับองค์กร				
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	64	3.49		
อนุปริญญา/ปวส.	39	3.37		
ปริญญาตรี	105	3.18	2.618	0.052
สูงกว่าปริญญาตรี	12	3.58		
ด้านความรู้สึก				
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	64	3.74		
อนุปริญญา/ปวส.	39	3.64		
ปริญญาตรี	105	3.56	0.956	0.414
สูงกว่าปริญญาตรี	12	3.67		
ด้านบรรทัดฐานทางสังคม				
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	64	3.86		
อนุปริญญา/ปวส.	39	3.88		
ปริญญาตรี	105	3.92	0.197	0.898
สูงกว่าปริญญาตรี	12	3.97		

* นัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตาราง 18 การทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติ One-Way ANOVA ใช้ในการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระ ที่มีตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป พบว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์กรไม่แตกต่างกัน

บทที่ 5

บทสรุป

ในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง “ความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากร โรงพยาบาลแม่สอด กรณีศึกษา กลุ่มเจนเนเรชั่นวาย” โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ผู้ศึกษาได้เก็บข้อมูลจากกลุ่มบุคลากรโรงพยาบาลแม่สอดที่อยู่ในกลุ่มเจนเนเรชั่นวาย มีอายุระหว่าง 21-38 ปี กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 220 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งเอียง โดยใช้เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความผูกพันต่อองค์กรที่จัดทำขึ้น เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลสำหรับตอบตอบรับถูกประสงค์การวิจัยที่ได้กำหนดไว้ ผู้ศึกษาได้ใช้โปรแกรมคำนวณทางสถิติ SPSS ใน การวิเคราะห์ข้อมูล และนำข้อมูลที่ได้มามาวิเคราะห์เชื่อมโยงกับแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผลการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากร โรงพยาบาลแม่สอด สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม
พบว่า บุคลากรโรงพยาบาลแม่สอดที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง มีสถานภาพสมรส ระยะเวลาการทำงานมากกว่า 10 ปี และมีระดับการศึกษาสูงสุดปริญญาตรี
2. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความผูกพันตามลักษณะงาน และปัจจัยจูงใจของบุคลากรกลุ่มเจนเนเรชั่นวายโรงพยาบาลแม่สอด
ผลการศึกษาพบดังนี้

2.1 ลักษณะงาน

จากการวิเคราะห์ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความผูกพันตามลักษณะงาน ของบุคลากรกลุ่มเจนเนเรชั่นวายโรงพยาบาลแม่สอด โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.51 โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านความท้าทายในงาน มี

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 ด้านความมีอิสระในการทำงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.43 รองลงมาอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านความก้าวหน้าในการงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.27

2.1.1 ด้านความท้าทายในงาน

ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะงาน ด้านความท้าทายในงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ แม่บ้างครั้งที่ท่านได้รับมอบหมายงานที่ยากแต่ท่านก็สามารถทำงานนั้นได้สำเร็จ รองลงมา คือ งานที่ท่านปฏิบัติอยู่ทำให้ท่านรู้สึกกระตือรือร้นอย่างปฏิบัติงานอยู่เสมอ ตามลำดับ

2.1.2 ด้านความมีอิสระในการทำงาน

ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะงาน ด้านความมีอิสระในการทำงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ท่านสามารถใช้วิจารณญาณของตนเองในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ รองลงมาอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ผู้บังคับบัญชานักคิดควบคุมดูแลการของท่านอย่างใกล้ชิด และกฎระเบียบ ส่วนใหญ่ขององค์กร มักจำกัดความเป็นอิสระในการทำงานของท่าน ตามลำดับ

2.1.3 ด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน

ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะงาน ด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ องค์กรของท่านจะสนับสนุนให้ท่านได้รับตำแหน่งที่สูงขึ้น เมื่อท่านมีคุณสมบัติที่เหมาะสม รองลงมา คือ ท่านรู้สึกว่าท่านมีโอกาสก้าวหน้าจากการทำงาน ตามลำดับ

2.2 ปัจจัยจูงใจ

จากการวิเคราะห์ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความผูกพันตามปัจจัยจูงใจ ของบุคลากรกลุ่มเจนเนเรชั่นวายโรงพยาบาลแม่สอด โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.34 โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย ในระดับมาก ได้แก่ ด้านหัวหน้างาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72 รองลงมาในระดับปานกลาง ด้านสวัสดิการและผลตอบแทน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.20 และด้านเพื่อนร่วมงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.09

2.2.1 ด้านสวัสดิการและผลตอบแทน

ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยจูงใจ ด้านสวัสดิการและผลตอบแทน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ สวัสดิการในองค์กรที่ได้รับสามารถช่วยเหลือท่าน และครอบครัวได้ รองลงมา

คือ ท่านมีความพอใจในสวัสดิการต่าง ๆ ที่ได้รับจากองค์กร และท่านได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสมกับงานที่ได้รับมอบหมาย ตามลำดับ

2.2.2 ด้านเพื่อนร่วมงาน

ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยจูงใจด้านเพื่อนร่วมงาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย ข้อที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ท่านและเพื่อนร่วมงานสามารถทำงานร่วมกันเป็นอย่างดี ท่านได้รับการช่วยเหลือจากเพื่อนร่วมงาน เมื่อประสบปัญหาในการปฏิบัติงานที่รับผิดชอบ รองลงมาอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ เพื่อนร่วมงานของท่านมักไม่แยกเรื่องส่วนตัวออกจากเรื่องงานที่จะต้องปฏิบัติตามกันทำให้มีความเห็นไม่ตรงกันเสมอ และข้อที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ สมาชิกในหน่วยงานของท่านให้ความสำคัญกับการแข่งขันกันทำงาน ทำให้ขาดการทำงานเป็นทีม และเพื่อนร่วมงานมีบุคลิกภาพ ด้านการพูดแบบตรงไปตรงมา ทำให้ท่านไม่อยากทำงานด้วย ตามลำดับ

2.2.3 ด้านหัวหน้างาน

ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยจูงใจด้านหัวหน้างาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ หัวหน้างานของท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการทำงาน หัวหน้างานยอมรับพึงความคิดเห็นข้อเสนอแนะของท่าน รองลงมา คือ ผู้บริหารระดับสูงมีการมอบหมายความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานตามสายบังคับบัญชา และการมอบหมายงานของหัวหน้างานมีความเป็นธรรมต่อบุคลากรทุกคน ตามลำดับ

3. สรุปผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรโรงพยาบาลแม่สอด

จากการผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรกลุ่มเจนเนเรชั่นวายโรงพยาบาลแม่สอด โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.59 โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย ในระดับมาก ได้แก่ ด้านบรรทัดฐานทางสังคม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81 ด้านความรู้สึก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63 ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านการคงอยู่กับองค์กร 3.32 โดยมีรายละเอียด ดังนี้

3.1 ด้านคงอยู่กับองค์กร

ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์กรด้านคงอยู่กับองค์กร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ท่านมีความตั้งใจอย่างแน่วแน่ที่จะเป็นบุคลากรปฏิบัติงานขององค์กรจนจะเกณฑ์ณอยุ

งานและเลิกจ้าง รองลงมาตามลำดับ คือ เมื่อท่านจะมีโอกาสเปลี่ยนงาน หรือโอนย้ายไปอยู่กับองค์กรอื่นและมีรายได้ที่สูงกว่า แต่ท่านก็สมควรใจที่จะทำงานให้องค์กรต่อไป และถ้ามีโอกาสจะแนะนำบุคคลอื่นเข้ามาทำงานในองค์กรนี้ ตามลำดับ

3.2 ด้านความรู้สึก

ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์กร ด้านความรู้สึก โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ท่านมีความรู้สึกภูมิใจที่ได้ก้าวมาเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร รองลงมาตามลำดับ คือ ท่านรู้สึกว่า องค์กรนี้เปรียบเสมือนบ้านของท่าน และความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ความรู้สึกชื่นชอบระบบขององค์กร เช่น ระบบการปกครอง ระบบการทำงาน เป็นต้น ตามลำดับ

3.3 ด้านบรรหัดฐานทางสังคม

ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์กร ด้านบรรหัดฐานทางสังคม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ เต็มใจในการใช้ความสามารถที่มีอย่างเต็มที่ในการปฏิบัติงาน รองลงมาตามลำดับ คือ ท่านมีความยินดีและพร้อมเสมอที่จะตอบแทนบุญคุณขององค์กรนี้ด้วยการทำทุกอย่าง เพื่อให้องค์กรก้าวหน้า และประสบความสำเร็จ ความเต็มใจทำงานถ้าได้รับมอบหมายงานนอกเหนือจากการงานในหน้าที่รับผิดชอบ ท่านเชื่อมั่นว่าการทำงานอยู่ที่โรงพยาบาลนี้ ทำให้ท่านมีความสุขในการทำงานและรักที่จะทำงานอยู่โรงพยาบาลนี้ตลอดไป และโดยส่วนตัวท่านแล้ว ท่านคิดว่าโรงพยาบาลนี้เป็นโรงพยาบาลที่ท่านอยากรажาทำงานด้วยมาก ตามลำดับ

4. สรุปแสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความผูกพันต่อองค์กรตามลักษณะส่วนบุคคล

การทดสอบทางสถิติเพื่อหาความสัมพันธ์ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบร่วม

บุคลากรกลุ่มเจนเนเรชั่นวายโรงพยาบาลแม่สอด เพศชายและเพศหญิง มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์กรไม่แตกต่างกัน

สถานภาพที่แตกต่างกันของบุคลากรกลุ่มเจนเนเรชั่นวายโรงพยาบาลแม่สอด มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์กรไม่แตกต่างกัน

บุคลากรกลุ่มเจนเนเรชั่นวายโรงพยาบาลแม่สอดที่มีระยะเวลาการทำงานที่แตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์กรไม่แตกต่างกัน โดยบุคลากรที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระยะเวลาการทำงานมากกว่า 10 ปี มีค่าเฉลี่ย

เท่ากับ 3.69 รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ ตั้งแต่ 5 ปี – 10 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.54 ตั้งแต่ 1 ปี – 4 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.41 และน้อยกว่า 1 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04

ระดับการศึกษาของบุคลากรกลุ่มเจนเนเรชันวายโรงพยาบาลแม่สอดที่แตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์กรไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาค้นคว้า เรื่อง ความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรโรงพยาบาลแม่สอด กรณีศึกษา กลุ่มเจนเนเรชันวาย มีประเด็นสำคัญที่สามารถนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ความผูกพันทางด้านคงอยู่กับองค์กร ผลการวิเคราะห์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งบุคลากรกลุ่มเจนเนเรชันวายมีความตั้งใจที่จะเป็นบุคลากรปฏิบัติงานขององค์กรจนจะ เกี้ยวนอกอาชญากรรมและเลิกจ้าง แต่เมื่อโอกาสในการเปลี่ยนงาน หรือโอนย้ายไปอยู่กับองค์กรอื่นและมีรายได้ที่สูงกว่า ตลอดจนการแนะนำบุคคลอื่นเข้ามาทำงานในองค์กรนี้ ทั้งนี้มีผลไปในทิศทาง เช่นเดียวกันกับความคิดเห็นด้านความก้าวหน้าในการงาน คือ มีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง ซึ่งไม่สอดคล้องกับวรรณภูมิ เวนดูอาชร (2555) กล่าวว่า การรับรู้การสนับสนุนจากองค์การด้านความรู้ในงานและโอกาสก้าวหน้าและด้านการเห็นคุณค่าการปฏิบัติงานของพนักงานมีความสัมพันธ์ทางลบกับความตั้งใจลาออก ซึ่งอาจเป็นเพราะว่าบุคลากรที่เป็นกลุ่มเจนเนเรชันวาย เปื่อยรู้สึกว่าเมื่อโอกาสก้าวหน้าจากการทำงานน้อย ก็ไม่ลังเลที่จะเปลี่ยนงาน หากองค์กรอื่นให้ผลตอบแทนที่สูงกว่า ซึ่งจะสอดคล้องกับสาวคนนี้ วิทวัสโซฟาร (2550) กล่าวคือ ลักษณะเฉพาะของกลุ่มคนเจนเนเรชันวายจะมีความทะเยอทะยานสูง เป้าหมายทางอาชีพจะชัดเจนและสูงสิ่ง และพร้อมที่จะมุ่งมั่นที่จะไปให้ถึง มีความจงรักภักดีต่อวิชาชีพ ไม่ใช่จงรักภักดีต่อองค์กร หากองค์กรไม่ตอบโจทย์เรื่องความรักหน้า ก็พร้อมที่จะเปลี่ยนงาน โดยบุคลากรโรงพยาบาลแม่สอดมีความรักในอาชีพของตน เพียงแต่หากมีทางเลือกที่ดีกว่าก็สามารถประเมินและเปรียบเทียบถึงผลประโยชน์ที่เข้าจะได้รับจากการคงอยู่ในองค์กร กับผลประโยชน์ที่จะต้องสูญเสียไปเมื่อลาออกจากองค์การ และตัดสินใจเปลี่ยนงานได้อย่างไม่ลังเล

2. ความผูกพันทางด้านความรู้สึก ผลการวิเคราะห์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งบุคลากรกลุ่มเจนเนเรชันวายมีความรู้สึกภูมิใจที่ได้ก้าวมาเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร สอดคล้องกับ O'Reilly (1981) เป็นนิยามความหมายขั้นตอนหนึ่งขององค์ประกอบความผูกพันต่อองค์กร กล่าวคือ การยึดถือขององค์กร (Identification) คือ การที่บุคคลยอมกระทำการตามความต้องการขององค์กร และมีความภาคภูมิใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งขององค์กร รวมถึงความรู้สึกนึกคิด และการพูดถึงโรงพยาบาลในด้านบวกหรือในทางที่ดี เมื่อสนใจกับผู้อื่น มีความภูมิใจและยินดีเมื่อกล่าวถึง

โรงพยาบาล ทั้งนี้ยังพบอีกว่า ระยะเวลาการทำงานที่แตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์กรด้านความรู้สึกแตกต่างกัน โดยบุคลากรที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระยะเวลาการทำงานมากกว่า 10 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 ซึ่งสอดคล้องกับเพญนา วงศ์นิติกร (2559) ศึกษาเรื่อง ความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรมหาวิทยาลัยสวนดุสิต พบร่วมกับบุคลากรที่มีระยะเวลาปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีระดับความผูกพันต่อองค์กรความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เห็นได้ว่าระยะเวลาในการปฏิบัติงานที่มากขึ้นส่งผลต่อความรู้สึกเชื่อมั่นในองค์กรที่ตนเองทำงาน บุคลากรรู้สึกว่าองค์กรนี้เปรียบเสมือนบ้าน แต่ในส่วนระบบขององค์กร ได้แก่ ระบบการปกครอง ระบบการทำงาน นั้น มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่น ๆ อาจเป็นเพราะการทำงานในโรงพยาบาลแม่สอดใช้ระบบราชการ ซึ่งทำให้การปฏิบัติงานในบางขั้นตอนมีความล่าช้า ยุ่งยาก ไม่คล่องตัว จึงส่งผลต่อความรู้สึกผูกพันต่อองค์กร

3. ความผูกพันด้านบรรหารทัศฐาน ผลการวิเคราะห์โดยรวมอยู่ในระดับมาก คือ บุคลากรเต็มใจในการใช้ความสามารถที่มีอย่างเต็มที่ในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับ (Spector, 1997) กล่าวว่า ความผูกพันที่เนื่องมาจากการทัศฐานของสังคม คือ การมองความผูกพันต่อองค์กรว่าเป็นความจริงภักดี และตั้งใจอุทิศตนให้กับองค์กร รวมถึงเพื่อตอบแทนสิ่งที่บุคคลได้รับจากองค์การ โดยแสดงออกในรูปของความจริงภักดีของบุคคลต่อองค์การ แต่ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ บุคลากรคิดว่าโรงพยาบาลนี้เป็นโรงพยาบาลที่ท่านอยาการทำงานด้วยมากที่สุด ซึ่งไม่สอดคล้องกับ Mayer&Allan (1997) ซึ่งกล่าวว่า ความผูกพันต่อองค์การ หมายถึง สภาพทางจิตใจของบุคคลที่มีต่อองค์กรของตน มีอิทธิพลสำคัญต่อการตัดสินใจที่จะคงไว้ซึ่งสมาชิกขององค์การ และการมีจิตสำนึกในการทำงานอยู่เป็นสมาชิกขององค์กรต่อไป โดยความผูกพันในด้านบรรหารทัศฐาน หมายถึง ความรู้สึกสำนึกในบุญคุณที่ได้เป็นส่วนหนึ่งขององค์กรหรือได้มีโอกาสเข้ามาทำงานในองค์กรนี้บุคลากรที่มีความผูกพันในบรรหารทัศฐานสูงจะติดต่อตนสมควรจะทำงานในองค์กรต่อไป เนื่องจากเป็นสิ่งที่ถูกต้องตามครรลอง และบรรหารทัศฐานของสังคม เมื่อพิจารณาจากระดับความผูกพันต่อองค์กรขึ้น ซึ่งในภาพรวมอยู่ในระดับมาก นอกจากเหนือจากการพึงพอใจในสวัสดิการ และค่าตอบแทน รวมถึงปัจจัยจูงใจต่าง ๆ ยังส่งผลต่อความผูกพันได้ไม่มากเท่าที่ควรจะเป็น เนื่องจากการทำงานอยู่ที่โรงพยาบาลแม่สอด การสร้างชีวิต และกำลังใจเป็นสิ่งสำคัญ โดยบุคลากรยังคงต้องการปัจจัยด้านอื่น ๆ เช่น ความสุขในการทำงานตามหน้าที่ การมีสุขภาพแข็งแรง ทั้งกายและจิตใจ เป็นต้น ซึ่งเป็นพื้นฐานในการสร้างแรงเสริมของความผูกพันของบุคลากรต่อโรงพยาบาล และทำให้บุคลากรรักที่จะทำงานอยู่โรงพยาบาลนี้ตลอดไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. โรงพยาบาลควรสนับสนุนระบบการทำงานเป็นทีมด้วยวิธีการทำงานที่หลากหลาย เช่น การใช้ระบบพี่เลี้ยงหรือบัดดี้ การทำกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มาจากการลงมือทำจริง ประกอบกับการทำน้ำร่วมกันภายใต้บรรยากาศที่เป็นมิตร มีการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิด ให้ความช่วยเหลือแก่กันและมีอนุพันธ์ของ ซึ่งเป็นการสร้างระบบการทำงานที่ส่งเสริมปัจจัยด้านเพื่อนร่วมงาน
2. โรงพยาบาลแรงเสริม หรือกิจกรรมที่ทำให้พนักงานรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งขององค์การ เช่น การให้บุคลากรมีความสุขขั้นพื้นฐาน happy workplace เป็นต้น โดยให้ความสำคัญกับพนักงานทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน ก่อให้เกิดความผูกพัน และพร้อมที่จะหุ่นเหี้ยให้องค์การและมีความจริงกักษะ เพื่อลดโอกาสในการเปลี่ยนงาน หรือโอนย้ายไปอยู่กับองค์กรอื่น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ใช้แนวคิด ทฤษฎี และตัวอย่างงานวิจัยที่มีการศึกษาไว้ก่อนหน้าแล้วเป็นแนวทาง อาจไม่ตรงรับกับกลุ่มเจนเนเรชั่นวายโดยตรง ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไป อาจมีการพิจารณาตัวแปรอื่นที่อาจมีอิทธิพลต่อความผูกพันต่อองค์กรมาใช้ในการวิจัย เช่น บุคลิกภาพ ประเททการจ้าง ค่าตอบแทน เป็นต้น
2. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ควรใช้วิธีอินเพิมเติมด้วยนอกจากการใช้แบบสอบถาม เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์เพื่อจะได้ทราบรายละเอียดในเชิงลึก

บรรณานุกรม

งานระบบวิทยา ป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ โรงพยาบาลแม่สอด. (2557). Summary

Report Establishment of a Migrant Health Information Centre in Maesot District, Tak Province (Fiscal Year 2011–2013).

จิตาม วงศ์นาค. (2544). การรับรู้ลักษณะวัฒนธรรมองค์การและความผูกพันต่องค์กรของพนักงานบริษัทแลนด์แอนด์ไฮแอร์เจ้ากัด (มหาชน). ปริญญามหาบัณฑิต วท.บ., มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.

เทศบาลนครแม่สอด. (2558). ความเป็นมาและพัฒนาการของเทศบาลนครแม่สอด. สืบคันเมื่อ 20 มิถุนายน 2558, จาก

http://www.nakhonmaesotcity.go.th/th/basic_information.php

ธรรมรัตน์ อัญพร. (2556). ค่านิยมในการทำงานที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรเจนเนอร์เรชั่น ต่าง ๆ. วารสารบริหารธุรกิจ, 36(138), 40–62.

ธีรภัทร ขัติยะหล้า. (2555). คุณภาพชีวิตการทำงานกับความผูกพันต่องค์กรของบุคลากรองค์กรบริหารส่วนตำบลป่าสัก อำเภอเมืองลำปูน. การค้นคว้าเชิงสร้างสรรค์ รป.ม., มหาวิทยาลัยนอร์ท, เชียงใหม่.

ธีรภัทร ภาณิพิทักษ์. (2555). การศึกษาความผูกพันต่องค์กรของพนักงาน บริษัทร่วมเจริญ พัฒนา จำกัด. การค้นคว้าเชิงสร้างสรรค์ บธ.บ., มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, กรุงเทพฯ.

นิศาชล เรืองช. (2557). คุณภาพชีวิตการทำงานที่มีความสัมพันธ์กับความภักดีในองค์กรของพนักงานธนาคารต่างชาติแห่งหนึ่งในประเทศไทย. ปริญญาบริหารธุรกิจ มหาบัณฑิต บธ.บ., มหาวิทยาลัยครินทร์วิโรฒ, กรุงเทพฯ.

เบญจวรรณ พัชรพงศ์พรรณ. (2555). ปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันองค์กรของพนักงานบริษัทบางกอกເอັນເຕັອຣ໌ເຫັນເມັນຕີ จำกัด. วิทยานิพนธ์ บธ.บ., มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี, เพชรบุรี.

เพ็ญนภา วงศ์นิติกร. (2559). ความผูกพันต่องค์กรของบุคลากรมหาวิทยาลัยสวนดุสิต. วิทยานิพนธ์ บธ.ม., มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร, กรุงเทพฯ.

รัชฎา อะสินธิกุล และอ้อยอุมา รุ่งเรือง. (2548). การสร้างความเข้าใจร่วมเกี่ยวกับเจเนอ

- เรียนวาย (Generation Y) เพื่อประยุกต์ใช้ในสถานที่ทำงาน. สารนิพนธ์ วท.บ., สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- รัชฎา อสิสมิลกุล. (2548). เตรียมรับมือ Generation Y คลื่นลูกใหม่ขององค์กร. *Productivity World*.11(60).
- โรงพยาบาลแม่สอด. (2561). ความเป็นมาเกี่ยวกับโรงพยาบาลแม่สอด. สืบค้นเมื่อ 20 ตุลาคม 2561, จาก <https://www.maesot.moph.go.th/site/page/VFhwWIBRPTO=>
- วรรจัน สุวนันธ์. (2562). การพัฒนาบุคลากร Gen Y. สืบค้นเมื่อ 20 มกราคม 2562, จาก www.bangkokbiznews.com/blog/detail/637013
- วิเชียร วัฒนาศิริ. (2551). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจกองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ กองบัญชาการตำรวจนครบาล เวเนชายน์. วิทยานิพนธ์ รป.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, กรุงเทพฯ.
- สวนีญ แก้วมณี. (2549). ความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน. *วารสารการบริหารสำหรับนักบริหารงานบุคคลมืออาชีพ*, 27(3), 10–16.
- สมนา ศิริบวรเกียรติ. (2542). ความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กร: ศึกษาเฉพาะกรณีเจ้าหน้าที่บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ และบริษัทหลักทรัพย์ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ สม.บ., มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- เสาวคนธ์ วิทวัสโอลฟาร. (2550). กระบวนการ GEN Y. กรุงเทพฯ: อัมรินทร์.
- Allen, N. J., and Meyer, J.P. (et al).. (1990). The Measurement and Antecedents of Affective, Continuance, and Normative Commitment to the Organization. *Journal of Occupational Psychology*, 63: 1–8.
- Angle, H. L. P. (1981). an empirical assessment of organizational commitment and organizational effectiveness. *Administrative Science Quarterly*, 26, pp. 1–14.
- Becker, H. S. (1960). Notes on Concept of Commitment. *American Journal of Sociology*.
- Buchanan, B. (1974). Building Organizational Commitment: The Socialization of Managers In Work Organizations. *Administrative Science Quarterly*. 19, 4: 535546.
- Darwish Abdulrahman. (2016). Organizational Commitment, Job Satisfaction and Attitudes toward Organizational Change: A Study in the Local Government. *International Journal of Public Administration*, pp. 77–88.
- Fazzi, R. A. (1994). *Management Plus: Maximizing Productivity through*

- Motivations, Performance, and Commitment.** New York: Irwin Professional.
- Marsh, R. M. a. M., H., (1977). **Organizational Commitment and Turnover : A Prediction Study.** Administrative Science Quarterly.
- Miner, J. B. (1992). **Industrial–Organization Psychology.** University of New York at Buffalo, New York: The State.
- Mowday, R. T. S., R. M. and Porter, L. W. (1982). **Employee – Organizational Likage: The Psychology of Commitment Absenteeism and Turnover.** New York: Academic Press.
- O'Reilly, C. a., & Caldwell,D.F. (1981). **The Commitment and job Tenure Of New Employees : Some evidence of post decisions justification** Administrative Science Quarterly. 26 (December). (pp. 597–614).
- Sheldon, M. E. (1971). Investments and Involvements as Mechanisms Producing Commitment to the Organization. **Administrative Science Quarterly.** 16, 2 (June): 143 E 150.
- Sonnenberg, A., & Everhart, J.E., (1993). Health impact of peptic ulcer in the united states. **The American Journal of Gastroenterology.**
- Spector, P. E. (1997). Job satisfaction: Application, assessment, cause, and consequences. Thousand Oaks: SAGE Publications.
- Steers, R. M. P., L. W., (1983). Motivation and Work Behavior. (3rd ed.). **New York: McGraw – Hill.**
- swchong. (2015). An Empirical Study on Factors Affecting Organizational Commitment among Generation X. **Procedia Social and Behavioral Sciences,** 219 (2016), 167–174.

ภาควิชานวัตกรรม

ภาคผนวก ก แบบสอบถาม เรื่อง ความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรโรงพยาบาล
แม่สอด : กรณีศึกษา กลุ่มเจนเนเรชั่นวาย

ตอนที่ 1 ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคล

คำชี้แจง กรุณำทำเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

1. ເພີ້ນ

1. ( ) չԴԵ
2. ( ) ԱՎԾ

2. สถานภาพ

1. ( ) ໂສດ 2. ( ) ສມරສ
3. ( ) ແຍ່ງຮ້າງ 4. ( ) ມຳມາຍ

3. ระยะเวลาการทำงาน

1. ( ) น้อยกว่า 1 ปี   2. ( ) ตั้งแต่ 1 ปี – 4 ปี
3. ( ) ตั้งแต่ 5 ปี – 10 ปี   4. ( ) มากกว่า 10 ปี

4. ระดับการศึกษา

1. ( ) ມັຄຍມຕີກ່າງຕອນປລາຍ / ປກສ.   2. ( ) ອຸນປະເມີນຢາ / ປວສ.
3. ( ) ປະເມີນຢາຕົກ
4. ( ) ສູງກວ່າປະເມີນຢາຕົກ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับลักษณะงานและปัจจัยสูงใจของบุคลากรโรงพยาบาลแม่สอด

คำชี้แจง โปรดพิจารณาและทำเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ลักษณะงาน	ระดับความคิดเห็น				
	(5) มาก ที่สุด	(4) มาก	(3) ปาน	(2) น้อย	(1) ที่สุด
ความท้าทายในงาน					
1. แม่บានครั้งที่ท่านได้รับมอบหมายงานที่ยากแต่ท่านก็สามารถทำงานนั้นได้สำเร็จ					
2. งานที่ท่านปฏิบัติอยู่ทำให้ท่านรู้สึกการตื่นเต้นอย่างมาก					

ลักษณะงาน	ระดับความคิดเห็น				
	(5) มาก ที่สุด	(4) มาก	(3) ปาน	(2) น้อย	(1) น้อย ที่สุด
ความมีอิสระในการทำงาน					
3. ท่านสามารถใช้วิจารณญาณของตนเองใน การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้					
4. กฎ ระเบียบ ส่วนใหญ่ขององค์กร มักจำกัดความ เป็นอิสระในการทำงานของท่าน					
5. ผู้บังคับบัญชา�ักค่อยควบคุมดูแลการของท่าน อย่างใกล้ชิด					
ความก้าวหน้าในหน้าที่การทำงาน					
6. ท่านรู้สึกว่าท่านมีโอกาสก้าวหน้าจากการทำงาน					
7. องค์กรของท่านจะสนับสนุนให้ท่านได้รับตำแหน่งที่ สูงขึ้น เมื่อท่าน มีคุณสมบัติที่เหมาะสม					
สวัสดิการและผลตอบแทน					
1. สวัสดิการในองค์กรที่ได้รับสามารถช่วยเหลือท่าน และครอบครัวได้					
2. ท่านมีความพอใจในสวัสดิการต่าง ๆ ที่ได้รับจาก องค์กร					
3. ท่านได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสมกับงานที่ได้รับอย่างมาก					
เพื่อนร่วมงาน					
4. ท่านและเพื่อนร่วมงานสามารถทำงานร่วมกันเป็น อย่างดี					
5. ท่านได้รับการช่วยเหลือจากเพื่อนร่วมงานเมื่อ ประสบปัญหานในการปฏิบัติงานที่รับผิดชอบ					
6. เพื่อนร่วมงานของท่านมักไม่ แยกเรื่องส่วนตัวออกจากเรื่องงานที่จะต้องปฏิบัติตัวยกันทำให้มีความเห็น ไม่ตรงกันเสมอ					

ลักษณะงาน	ระดับความคิดเห็น				
	(5) มาก ที่สุด	(4) มาก	(3) ปาน	(2) น้อย	(1) น้อย ที่สุด
7. เพื่อนร่วมงานมีบุคลิกภาพด้านการพูดแบบตรงไปตรงมา ทำให้ท่านไม่อยากทำงานด้วย					
8. สามารถให้หน่วยงานของ ท่านให้ความสำคัญกับการแข่งขันกันทำงาน ทำให้ขาดการทำงานเป็นทีม					
หัวหน้างาน					
9. การมอบหมายงานของหัวหน้างานมีความเป็นธรรม ต่อบุคลากรทุกคน					
10. หัวหน้างานของท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการทำงาน					
11. หัวหน้างานยอมรับฟังความคิดเห็นข้อเสนอแนะของท่าน					
12. ผู้บริหารระดับสูงมีการมอบหมายความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานตามลายบังคับบัญชา					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรโรงพยาบาลแม่สอด
คำชี้แจง โปรดพิจารณาและทำเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของ
ท่านมากที่สุด

ความผูกพัน	ระดับความคิดเห็น				
	(5) มาก ที่สุด	(4) มาก	(3) ปาน กลาง	(2) น้อย	(1) น้อย ที่สุด
ด้านคงอยู่กับองค์กร					
1. ถ้ามีโอกาสจะแนะนำบุคคลอื่นเข้ามาทำงานใน องค์กรนี้					
2. เมื่อท่านจะมีโอกาสเปลี่ยนงานหรือโอนย้ายไปอยู่ กับองค์กรอื่นและมีรายได้ที่สูงกว่า แต่ท่านก็สมัครใจ ที่จะทำงานให้องค์การต่อไป					
3. มีความตั้งใจอย่างแน่นหนาที่จะเป็นบุคลากร และ ปฏิบัติงานขององค์กรจนจะเกษียณอย่างนาน หรือเลิก งาน					
ด้านความรู้สึก					
4. ท่านมีความรู้สึกภูมิใจที่ได้ก้าวมาเป็นส่วนหนึ่งของ องค์กร					
5. ท่านรู้สึกว่าองค์กรนี้เปรียบเสมือนบ้านของท่าน					
6. ความรู้สึกเชื่อมระบบขององค์กร เช่น ระบบการ ปกครอง ระบบการทำงาน					
ด้านบรรทัดฐานทางสังคม					
7. เต็มใจในการใช้ความสามารถที่มีอย่างเต็มที่ในการ ปฏิบัติงาน					
8. ความเต็มใจทำงานถ้าได้รับมอบหมายงาน นอกเหนือจากงานในหน้าที่รับผิดชอบ					

ความผูกพัน	ระดับความคิดเห็น				
	(5) มาก ที่สุด	(4) มาก	(3) ปาน กลาง	(2) น้อย	(1) น้อย ที่สุด
9. ท่านมีความยินดีและพร้อมเสมอที่จะตอบแทนบุญคุณของครูนี้ด้วยการทำทุกอย่างเพื่อให้ของครูกรักว่าหน้าและประสบความสำเร็จ					
10. ท่านเชื่อมั่นว่าการทำงานอยู่ที่โรงพยาบาลนี้ ทำให้ท่านมีความสุขในการทำงานและรักที่จะทำงานอยู่โรงพยาบาลนี้ตลอดไป					
11. โดยส่วนตัวท่านแล้ว ท่านคิดว่าโรงพยาบาลนี้ เป็นโรงพยาบาลที่ท่านอยากรажาทำงานด้วยมากที่สุด					

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ข แบบตรวจสอบความเที่ยงของเครื่องมือวิจัย
เรื่อง ความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรโรงพยาบาลแม่สอด กรณีศึกษากลุ่ม
เจนเนเรชั่นวาย

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันต่อองค์กร
ของบุคลากรกลุ่มเจนเนเรชั่นวายโรงพยาบาลแม่สอด

2. ขอให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบข้อคำถามภายใต้แบบทดสอบว่ามีความสอดคล้องกับ
วัตถุประสงค์ของการศึกษา หรือไม่ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเห็นของ
ท่าน โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง +1

หากท่านแน่ใจว่าคำถามมีความสอดคล้อง

ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง 0

หากท่าน~~ไม่แน่ใจ~~ว่าคำถามมีความสอดคล้อง

ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง -1

หากท่านแน่ใจว่าคำถาม~~ไม่มีความสอดคล้อง~~

ในกรณีที่ท่านมีความเห็นหรือข้อเสนอแนะในการปรับปรุงข้อคำถามแต่ละข้อ โปรด
เขียนลงในช่องข้อเสนอแนะ หรือให้คำเสนอแนะแก่ผู้วิจัยโดยตรง จะเป็นพระคุณยิ่ง

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง กรุณาระบุทำเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

1. เพศ

ชาย

หญิง

ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ			
+1	0	-1	ข้อเสนอแนะ
		1	

2. สтанภพ

โสด

สมรส

หย่าร้าง

หม้าย

ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ			
+1	0	-1	ข้อเสนอแนะ
		1	

3. ระยะเวลาการทำงาน

น้อยกว่า 1 ปี

ตั้งแต่ 1 ปี – 4 ปี

ตั้งแต่ 5 ปี – 10 ปี

มากกว่า 10 ปี

ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ			
+1	0	-1	ข้อเสนอแนะ

4. ระดับการศึกษา

มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช. อนุปริญญา / ปวส

ปริญญาตรี

สูงกว่าปริญญาตรี

ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ			
+1	0	-1	ข้อเสนอแนะ

ตอนที่ 2 :แบบสอบถามระดับความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับลักษณะงานและปัจจัยอุปโภคบริโภค

บุคลากรโรงพยาบาลแม่สอด

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด
ซึ่งในการทำแบบสอบถาม ผู้ให้ข้อมูลต้องทำเครื่องหมาย ✓ ด้วยกัน 2 ส่วน ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก

ระดับ 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

ระดับ 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ข้อ	ลักษณะงาน	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ			
		+1	0	-1	ข้อเสนอแนะ
1. ความท้าทายในงาน					
1)	แม่บាគครั้งที่ท่านได้รับมอบหมายงานที่ยากแต่ท่านก็สามารถทำงานนั้นได้สำเร็จ				
2)	งานที่ท่านปฏิบัติอยู่ทำให้ท่านรู้สึกกระตือรือร้นอยากปฏิบัติงานอยู่เสมอ				
2. ความมีอิสระในการทำงาน					
3)	ท่านสามารถใช้วิจารณญาณของตนเองในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้				
4)	กฎระเบียบ ส่วนใหญ่ขององค์กร มักจำกัดความเป็นอิสระในการทำงานของท่าน				
5)	ผู้บังคับบัญชาไม่ค่อยควบคุมดูแลการของท่านอย่างใกล้ชิด				
3. ความก้าวหน้าในหน้าที่การทำงาน					
6)	ท่านรู้สึกว่าท่านมีโอกาสก้าวหน้าจากการทำงาน				
7)	องค์กรของท่านจะสนับสนุนให้ท่านได้รับตำแหน่งที่สูงขึ้น เมื่อท่าน มีคุณสมบัติที่เหมาะสม				

ข้อ	ปัจจัยจูงใจ	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ			
		+1	0	-1	ข้อเสนอแนะ
1. สวัสดิการและผลตอบแทน					
1)	สวัสดิการในองค์กรที่ได้รับสามารถซ่วยเหลือท่านและครอบครัวได้				
2)	ท่านมีความพอดีในสวัสดิการต่าง ๆ ที่ได้รับจากองค์กร				
3)	ท่านได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสมกับงานที่ได้รับมอบหมาย				
2. เพื่อนร่วมงาน					
4)	ท่านและเพื่อนร่วมงานสามารถทำงานร่วมกันเป็นอย่างดี				
5)	ท่านได้รับการช่วยเหลือจากเพื่อนร่วมงานเมื่อประสบปัญหาในการปฏิบัติงานที่รับผิดชอบ				
6)	เพื่อนร่วมงานของท่านมักไม่แยกเรื่องส่วนตัวออกจากเรื่องงานที่จะต้องปฏิบัติตัวยกเว้นไม่ตรงกันเสมอ				
7)	เพื่อนร่วมงานมีบุคลิกภาพด้านการพูดแบบตรงไปตรงมา ทำให้ท่านไม่อยากทำงานด้วย				
8)	สมาชิกในหน่วยงานของท่านให้ความสำคัญกับการแข่งขันกันทำงาน ทำให้ขาดการทำงานเป็นทีม				
3. หัวหน้างาน					
9)	การมอบหมายงานของหัวหน้างานมีความเป็นธรรมาภิบาลต่อบุคคลากรทุกคน				
10)	หัวหน้างานของท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการทำงาน				
11)	หัวหน้างานยอมรับฟังความคิดเห็นข้อเสนอแนะของท่าน				
12)	ผู้บริหารระดับสูงมีการมอบหมายความรับผิดชอบใน การปฏิบัติงานตามสายบังคับบัญชา				

ตอนที่ 2 :แบบสอบถามระดับความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรโรงพยาบาลแม่สอด

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ซึ่งในการทำแบบสอบถาม ผู้ให้ข้อมูลต้องทำเครื่องหมาย ✓ ด้วยกัน 2 ส่วน ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก

ระดับ 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

ระดับ 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ข้อ	ความผูกพัน	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ			
		+1	0	-1	ข้อเสนอแนะ
1. ด้านคงอยู่กับองค์กร					
1)	ถ้ามีโอกาสจะแนะนำบุคคลอื่นเข้ามาทำงานในองค์กรนี้				
2)	แม่ท่านจะมีโอกาสเปลี่ยนงานหรือโอนย้ายไปอยู่กับองค์กรอื่น และมีรายได้ที่สูงกว่า แต่ท่านก็สมัครใจที่จะทำงานให้องค์กรต่อไป				
3)	มีความตั้งใจอย่างแน่นหนา ที่จะเป็นบุคลากรปฏิบัติงานขององค์กร จนจะเกษียณอย่างงานและเลิกจ้าง				
2. ด้านความรู้สึก					
4)	ท่านมีความรู้สึกภูมิใจที่ได้ก้าวมาเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร				
5)	ท่านรู้สึกว่าองค์กรนี้เปรียบเสมือนบ้านของท่าน				
6)	ความรู้สึกชื่นชอบระบบขององค์กร เช่น ระบบการปกครอง ระบบการทำงาน				
3. ด้านบรรทัดฐานทางสังคม					
7)	เต็มใจในการใช้ความสามารถที่มีอย่างเต็มที่ในการปฏิบัติงาน				
8)	ความเต็มใจทำงานถ้าได้รับมอบหมายงานนอกเหนือจากงานในหน้าที่รับผิดชอบ				
9)	ท่านมีความยินดีและพร้อมเสมอที่จะตอบแทนบุญคุณขององค์กรนี้ ด้วยการทำทุกอย่างเพื่อให้องค์กรก้าวหน้าและประสบความสำเร็จ				

ข้อ	ความผูกพัน	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ			
		+1	0	-1	ข้อเสนอแนะ
10)	ท่านเชื่อมั่นว่าการทำงานอยู่ที่โรงพยาบาลนี้ ทำให้ท่านมีความสุข ในการทำงานและรักที่จะทำงานอยู่โรงพยาบาลนี้ตลอดไป				
11)	โดยส่วนตัวท่านแล้ว ท่านคิดว่าโรงพยาบาลนี้ เป็นโรงพยาบาลที่ ท่านอยากรажานด้วยมากที่สุด				

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

(.....)

ผู้ทรงคุณวุฒิ

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล

พลอยลิร คงเอี่ยม

วัน เดือน ปี เกิด

01 ตุลาคม 2536

สถานที่เกิด

ตาก

วุฒิการศึกษา

พ.ศ.2559 ร.บ., มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา

ที่อยู่ปัจจุบัน

968 หมู่. 2 ตำบลแม่ปะ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก 63110

ผลงานตีพิมพ์

พลอยลิร คงเอี่ยม (ผู้บรรยาย). (8 มิถุนายน 2562).

ความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรโรงพยาบาลแม่สอด

กรณีศึกษา กลุ่มเจนเนเรชั่นวาย.

ในการประชุมวิชาการบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 5 (หน้า 63-74).

พะเยา: มหาวิทยาลัยพะเยา

